

FRENK LARAMI

DOX CENA 6 DINARA
HOLIDEJ BROJ 53
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

**PUSTOS U
KOCKARNICI**

Frenk Larami

Pustoš u kockarnici

— Ma, kakav je sad ovo prepad?

Zaveži!

Vozač je rezignirano odložio bič. Ispred, četvorospreg se najzad primirio uz frktanje zadihanih konja. Prašina se slezala oko kopita poput paučine.

Bili su maskirani, obojica!

Preko lica, do samih očiju, bile su navučene vratne marame.

— Izlazite svi napolje! — naredio je jedan od njih putnicima unutra.

Drugi se približio sasvim uz bok kočije.

Kolt mu se nalazio poravnat sa glavama iznenađenih ljudi na sedištima.

— Napolje!

Vozač nije imao nameru da

stavlja na probu njihovo raspoloženje.

Bilo mu je dosta što mu je oružani pratilac onesposobljen na samom početku. Hitac iz „vinčesterke“ svalio ga je na prtljažnik i izbio mu pušku iz šaka.

Sada je klečao, ranjen, mrzovoljan i bespomoćan.

Vozač, Leslie Bins, imao je za po-

jasom kolit, ali je računao da od njega neće imati mnogo vajde. Uostalom, bio im je na nišanu sve vreme.

— Nema nikakvog novca, ako to tražite... — zaustio je.

— Rekoh da zavežeš! — obrecnu se na njega maskirani u žučkastom kaputu sa smeđim kockicama.

Izgledao je ogroman, nabijen mišićima kao dinamitom, sivih očiju i natuštenih veđa. Pantalone mu behu izlizane, čizme prašnjave i iznošene. Vozač Bins je, po konjima, zaključio da su dugo jahali, ali da su se najverovatnije odmarali u postaji osim milja istočno.

Bins je uvideo da bi bilo opasno i dalje govoriti.

Napadači su imali puške o sedlima, lasa, čebad i čuturice.

Mora da su prevalili dug put dole, i natrag još jednom.

Kočija je iz Jelou Kastla krenula u osvit, da bi je dvadeset milja ispred Pekosa zaustavili puščani hici maskiranih razbojnika.

Vratanca su se najzad otvorila i na tle je spustio nogu lepo odeven, sredovečan čovek sa tek pripaljenom mirišljavom cigaretom u zubima.

Bio je prosed, izboran, ali pravičnih crta. Kaput i pantalone sigurno su bili pod rukom odličnog krojača. Bela džepna maramica ličila je na cvet. Prašina se primećivala jedino na čizmama.

Nije izgledao zaplašen, pre uvređen i radoznao.

Zlatna igla na kravati blistala je na popodnevnom suncu.

Stao je malo u stranu da propusti sledećeg putnika.

Taj se sapleo i skoro se opružio po zemlji. Nekako se rukama uhvatio za šipku od platnenih zavesica.

Žmirkao je i drhtavim rukama nabijao naočare na nos. Kada ih je najzad stavio, nekako se primirio, ali je ostao pod utiskom zbunjenosti i straha.

— Taj sigurno nije — podsmevao se maskirani u žučkastom kaputu.

— Nikad se ne zna — odgovorio je drugi. — Možda se pretvara?

Čovek ih nije razumeo; stajao je leđima naslonjen na „zid“ kočije i prenosio pogled sa jednog kolta na drugi, kao opčinjen.

Imao je visoko čelo, veliki nos i mlahav podbradak, koji se često grčio pri svakom gutanju vazduha. Obrve su mu bile žučkaste, skoro bele, glave bez ijedne pristojno duže dlačice. Kao da je bila nečim spržena.

— To je sve? — primeti krupni razbojnik.

— Ne — odgovorio je sredovečni putnik i zgazio cigaretu petom čizme. Onda je pružio ruku prema nekom.

U taj dlan spustila se mala, fina šaka neke žene!

Očigledno, napadači su bili iskreno zaprepasčeni pojavom žene. I to kakve žene! Veliki šešir s nojevim perjem, razgolićena ramena, upadljiva šminka, prstenje na rukama, duga haljina...

— Nebesa! — izusti krupni napadač. — Kako se ovo našlo u ovom drvenom sanduku?

Žena je podigla glavu i nasmejale se.

Bila je mlada, ne preko dvadeset pet godina.

Sminkom je, u stvari, upropašćavala onaj pregršt lepih orta kojima ju je obdarila priroda. Crna olovka pojačavala je luk obrva i oblik očiju. Usta su se prosto lepila u karminu. Međutim, i takva, bila je prokleta lepa i izazovna.

Nije ništa krila od sebe.

Zanjihala je levim ramenom i na pravila nekoliko krugova uzanim kaišem svoje male torbičice od jelenske kože.

Kad se smejala, zubi su blještali poput sedefa.

Oči su joj bile zelene, koža glatka i bela i poželjna. Oči maskiranih razbojnika kao da su zaboravile na ostale.

Devojčina kosa padala je u ogromnom pramenu, vezanom na zatiljku ljubičastom pantljikom.

Dekolte je jedva pokrivao polovinu prsiju.

— Mislila sam da ćemo se prvo zaustaviti u nekom salunu — kazala je.

Iza marama, sitniji lupež se nasmejao. Šešir mu nehotice pobeže natrag, no, on ga brzo povрати na čelo. Bio je u košulji i prsluku, visok, nešto povijenih leđa. Duge ruke i duge noge nosio je sivac u sedlu od žute teleće kože. Frktao je i desnom kopitom grebao zemlju

kao da je željan galopa, a ne razgovora.

— Dama, a? — konstatovao je krupniji. — Sama?

— Pa, ja lako dobijam društvo — smeškala se ona koketno.

Činilo se da joj ne treba mnogo da bi zapalila one oko sebe. No, sada za to nije bilo vreme.

Maskirani jahači su odjednom skliznuli iz sedla i, ne ispuštajući vozača i putnike iz vida, približili se kočiji.

— Kako ti je ime? — upitao je onaj manji devojku.

— Kej Keli — odgovorila je ona slatkim glasom. — A tebi, lepotane?

Odgovor nije stigao.

Krupniji razbojnik je odgurnuo svog pajtaša, očigledno razljućen njegovom popustljivošću.

Otkrenuo se potom prema dvojici muškaraca. Pogledom im je pre tražio bedra, ali nije našao na tom mestu opasače.

— Sve iz džepa napolje — zarežao je.

— Ja... imam samo četrdeset dolara... — promucalo je prestrašeni čovečuljak u naočarima. — Evo... daću i sat.

— Rekao sam sve iz džepova — ponovo lupež i zabi mu cev pod grlo.

Na zemlju su počele da ispadaju raznorazne sitnice, novčanice i sitniš, maramice, duvankese, nožići, beležnice, satovi, slike, jedna pljosnata flašica sa viskijem...

— Još, još — insistirao je bandit.

— Sve sam istresao — pobuni se sedokosi, koji je crveneo u prisustvu lepuškaste salunske dame. — Šta u stvari hoćete? Moje ime je Kramer. Din Kramer? Niste čuli? Imam u Pekosu trgovinu. Ovo neće ostati na tome, ja...

— Zaklopi!

On ućuta.

Vozač Leslie Bins je uspeo da malo olabavi maramu oko vrata. Očito, napadači nisu posezali ni za čijim životom. Nešto su tražili, a kao da je izgledalo da to ne nalaze.

Maskirani u žućkastom kaputu dao je svom kompanjonu znak glavom. Ovaj je slegnuo ramenima i počeo da ponovo pretresa ljude. Zavlaćio je ruke u džepove, opipavao postavu, skidao im šešire i zagledao sa svih strana.

— Zar mene nećeš da pretreseš lepi? — ubacila se Kej Keli, iskošenog pogleda. Zelena jezera njenih očiju kao da su potapala razbojnika.

— Možda to nije loša ideja? — iskliberio se on.

Ona mu priđe i očeša ga ramenom.

— S koje ćeš strane početi? — pirnu mu dahom u lice.

— Možda neki drugi put — povrati se ovaj i odmače. Istovremeno, njegov partner ga žestoko odvuče u stranu.

— Izgleda da ga nema — pro-siktao je prigušeno.

— Nema! — Ali, rečeno je da će kočijom iz Jelou Kastla...

— Možda je i ne nose?

— Misliš? Takvi nose, uvek... Znao sam jednog, ponosio se svojom značkom. I bio je opasan!

Trgovac iz Pekosa, koji se predstavio kao Din Kramer, nestrpljivo se premeštao s noge na nogu. Napadači nisu želeli novac, šta je onda bilo posredi?

— Nijedan ne liči — javio se posle kraćeg vremena krupniji lupež. Pogled mu odšeta prema vozaču i ranjenom pratiocu. — Ovi sigurno nisu — dodade muklo.

— Baš ste vi stidljivi momci — javila se Kej Keli. — Tražite nešto, a ne umete da nađete. Možda bih vam ja mogla pomoći? Recite!

— S tobom ćemo u Pekosu — obeća joj dugonja.

— Ali, bez marame, lepotane?

Lupež u žućkastom kaputu se približi vozačevom sedištu.

— Kad kreće sledeća kočija iz Jelou Kastla? — upita.

— Za tri dana.

— Siguran si?

— Naravno... Možemo li da krenemo?

— Kad ti ja budem rekao — prasnu bandit i okrznu pogledom vozačevog pratioca koji je pod košulju gurao okrvavljenu maramicu.

On se vrati do svog kompanjona.

Izgledalo je da ga suviše razmišljanje zamara.

— Do đavola, kad to budem rekao... počeo, ali se brzo ugrize za jezik. — Najbolje da se vratimo! Vraćajte se svi unutra! Brzo!

Trgovac Kramer je nešto progundao.

Kej Keli se zanosno osmehivala i hladila lepezom. Posmatrala je napadače vrlo pažljivo, iako su se oni vrteli u mestu.

— Nešto se tu ne slaže — procedio je maskirani u žučkastom kaputu. — Neko je nasamaren!

— Mi sigurno nismo, a? — upita njegov prijatelj.

— Ne znam...

Putnici su za to vreme pokupili svoje predmete izbačene iz džepova. Međutim, nisu se usuđivali da krenu bez njihove naredbe.

Nikome nije bilo jasno šta su banditi tražili.

Što je najčudnije, nisu pipnuli novac. Nisu ni tražili po kočiji.

Vozač, Leslie Bins, usudio se da prihvati uzde i bič. Žurio je, ne toliko zbog zakašnjavanja, koliko zbog šanse da o svemu ovome podrobno ispriča znancima u „Žednom grlu“.

Napadači su se najzad čutke pokupili.

Bez reči su napustili kočiju i odjahali prema severoistoku. Njihove senke, izdužene i hrapave, galopirale su ispred kopita konja.

Sunce je počinjalo svoj pad prema Gvadelupa Planinama.

Kramer se okrete prema saputniku u cvikerima koji je teškom mukom dolazio sebi. Napravio je prezrivu grimasu.

— Rekoste da se zovete Šrik? — upita.

— Da... Peter Šrik.

— Zašto ne pomognete sebi?

— Kako...? — zablenu se ovaj u njega.

— Potegnite malo iz te vaše džepne boce. To je viski, zar ne?

— Ja... Zašto bih? — promućao je Šrik i pogledao prema Kej. Kao da se snebivao.

— Lepi, samo ti cigni — dočeka ga devojkica i namignu. — Ako si suviše pristojan, daj sestri da prva potegne!

— Čuj, sestro — doviknu vozač — iako ti je rečnik probran, kako bi bilo da krenemo?

— Ako ovaj lepota uspe da ubaci noge u kočiju a da ne slomije kolena!

— Možda će se ona dvojica predomisliti? — pecnu ih Bins, zamahujući bičem. — Ako se vrte, možda će im pasti na pamet da i vas pretresu... lepojko?

— To bi ih koštalo deset dolara, ha!

Šrik je prevrnuo očima; za trenutak ih je sklopio i izustio nešto poluglasno. Onda se munjevitom prekrstio — i potegao viski iz pljosnate bočice.

— Deset dolara? — pitao je Kramer i odmerio devojkicu. — Gde odsedate inače?

— U „Žednom grlu“, lepi.

— Igračica?

— Pevam! Ali mogu da zaigram... ako se plati.

Šrik se prvi uvuče u kočiju.

— Krenimo — predloži Bins. — Produžite pogađanje unutra, gospodo. Imamo i ranjenika.

Kramer žmirnu očima, obuhvatajući pogledom otkrivenne obline Kej

Keli. Zatim joj galantno pruži ruku.

— Hejaah! — podviknu Bins.

Kočija iz Jelou Kastla produžila je na istok. Iznutra se čuo kikut Kej Keli. Mora da je imala jake živce, kada je posle maskiranih bandita i otkočenih koltova uspela da se oraspoloži.

II

Koliba Randala Vorta nalazila se u brdovitom predelu.

Severna strana bila je okrenuta šiblaku i stenovitom brežuljku, dok se ispred južne nalazila čistina. Ipak, bila je to jedina prava zaravan u tom kraju, sve ostalo, tonulo je u šume i kamenjar.

Koliba je imala uzdignut krov, nastrešnicu nad ulaznim vratima i pet malih prozora, sličnih puškarnicama.

Zidovi su bili od balvana, a samo strana s ulaznim vratima napravljena je od dasaka.

Jedan vranac bezbrižno je pasao nedaleko od kolibe.

Iz krova se uzdizao tanak stub dima u nebo.

Bilo je predvečerje.

Uzanim puteljkom teškom mukom se provlačila mala kočija dvošed.

Samo jedan čovek je upravljao upregnutim belcem.

Bio je elegantno obučen, s cilindrom na glavi i cigarom u zubima.

Lice je imao široko, snažnih vi-

lica i oštrog pogleda. Između očiju utiskivala se bora poput kakvog ožiljka. Duž širokih, mesnatih usta s gornje strane, pružali su se brkovi, sve do ušiju. Tu su se sastajali sa zulufima i obrazovali „venac“, kakve su mogli da nose ljudi sa dosta strpljenja i veštine u negovanju.

Odelo mu je bilo tamnoplavo, s belim prugama. Ispod brade, stegnuta do kraja, nalazila se kravata zelene boje.

Vortova koliba bila je udaljena od Pekosa čitavih četiri milja. Ali, za bankara Grima Blundela, to nije predstavlja problem. Pogotovu u poslednje vreme, kada se sa bivšim šerifom dogovarao kako da učine nešto više u vezi pljačkaša...

Bankar je zaustavio kola, sišao i sastavio šake oko usta.

— Vortel! Ja sam... Blundel!

Na jednom prozoru se za trenutak ukazao mutan odsjaj.

Verovatno je čovek iznutra imao neko oružje u rukama.

Zatim su se vrata otvorila.

Na ulazu se pojavio visok čovek, odavno zašao u godine, ali još prilično prav i krepak.

Na glavi je imao crni šešir sa niklovanom kopčom na somotskoj traci iznad oboda. Bujna seda kosa izvirivala mu je sa strane, praveći Vortovo lice još šiljastijim i dužim.

Obešeni brkovi, pri krajevima na kostrešeni, krili su gornju usnu. Desetine bora oko očiju i na čelu ukrašavale su lice šezdesetogodiš-

njeg šerifa iz Pekosa, koji je okadio kolt o klin pre pet godina i povukao se u divljinu.

— Grime? Zar si sam? — upitao je Vort.

— Jesam, do vraga...

— Naš čovek nije došao?

— Nije!

— A kočija?

— Naravno da jeste, Vorte. Kako bih inače znao?

Bivši šerif je imao oko bedara opasač. Njegov prsluk je na levoj strani imao tamnu, šestokraku mrlju. Na tom mestu bila je godinama okačena limena značka.

Bankar je zabacio cilindar na potiljak i zlovoljno se uputio prema kolibi.

— Ti stalno pod oružjem? — upita u prolazu.

— Otkud znam? Prošli put se pucalo, zamalo me nisu ucmekali.

Blundel je seo na pohabanu fotelju, preko puta legendarne šerifove stolice za ljuljanje. Prostorija je bila oskudno nameštена, ali prilično čista i sređena.

Iznad ozidanog ognjišta nalazila se polica od debele daske. Po njoj se nalazilo poređano posuđe, a iznad nje, na dva klina, ležala je dvocevka.

— Šta su ti javili — oglasi se po novo bankar. — Siguran si da je ova kočija, ovog dana?

— Imam pismo, lično od Pinkertona — progundā Vort. — Rekao je da će poslati poverljivog čoveka.

— Pa, zašto nije?

— Ne znam. Ko je došao?

— Kramer, jedan tip, zastrašen

kao zečić... i jedna devojka. Barska dama. Pevačica.

— I to je sve?

Blundel skide cilindar i maramicom obriša čelo.

— Nije sve — uzdahnuo je. — Kočiju se napali maskirani jahači, dva deset milja ispred grada.

Bivši čuvar zakona se okrete. Tama je na zagrejanu peć stavljao kafu. Lice mu se skupi i još više nabra.

— Ne razumem — priznade. — Pljačka?

— Ne — odmahnu glavom bankar. — Vozač Bins tvrdi da su tražili nešto, ali da to nisu našli. Sve su ih pretresli, novac nisu pipnuli.

Vort se sruči u svoju stolicu za ljuljanje. Ona se zaklati pod njegovom težinom.

Blundel se naže prema njemu.

— Šerife, mi smo odavno prijatelji — rekao je. — Ovo naše obraćanje Alenu Pinkertonu i njegovoj detektivskoj agenciji bila je moja ideja. U stvari, pljačkaši će jednom naleteti i na mene, i pitanje je da li će dotle biti uhvaćeni.

— Zašto mi to pričaš? — prenu se Vort.

— Čekaj... Nisam mogao da zaobiđem mladog šerifa Bruksa. Najzad, on je zakon, zar ne? Morao sam da mu kažem šta smo preduzeli.

— Šta? Rekao si da si pozvao detektiva? Grime, pa to je uvreda za njega! Kao da si mu rekao da je ne sposoban za istragu i da...

Bankar odmahnu rukom.

— Ja sam mu rekao da je to moja privatna stvar, što i jeste. Na kra

ju krajeva, do vraga, on nije uhvatio nijednog, a opljačkana je Donovanova bakalnica i taverna Luka Bimona! Uostalom, Bruks se nije ljutio.

— Nije? Čudilo bi me...

— Kazao je da se to njega ne tiče, sve dok se ne bude mešao u nje gov posao.

— Mora da je pocrveneo kada je to rekao.

— Nije! I ne budi ljubomoran, ti si sada samo uspomena na čoveka od zakona, ništa više.

— Pakao, briga me za značku! — ražesti se Vort. — Muče me ti mas kirani napadači. Nešto su tražili, u redu, ali šta ako nisu novac?

— To ja tebe pitam. Ti si bio nekada njuškalo.

Vort se vrati peći, gde je voda vrila u lončetu. Činilo se da to i ne primećuje.

Godine su učinile svoje: Randal Vort više nije delio pravdu u Pekosu, ali se u njemu ponovo probudila želja za akcijom, kada mu se bankar poverio da bi rado obezbedio za sebe jednog detektiva.

Tih meseci, nepoznati, maskirani jahači dva puta su upadali s večeri u Pekos, brzo i vešto pljačkali ugledne trgovce.

Kao da su tačno znali u koje je vreme šerif Teo Bruks na drugom kraju grada.

Nisu se libili ni da pucaju u slučaju pokušaja otpora.

Bimonov pomoćnik dobio je popriličnu „promaju” na ramenu kada je hteo da spreči napadače u bekstvu. Jedan od njih pucao je pre

nego što se popeo u sedlo, a zatim su mirno odgalopirali.

Šerif Bruks je odmah na čelu male ali žestoke potere krenuo za njima.

Trag je vodio u brda, prema Vortovoj kolibi.

Tu se negde iznenada gubio!

Begunci kao da su u zemlju padali. A jedva da su imali desetak minuta prednosti.

Drugi put su otvorili vatru na gonioce kraj same kolibe, ne hajući ima li koga unutra ili ne. Kada je paljba prestala i šerif s ljudima izbio na čistinu — nisu zatekli nikoga.

Samo bivšeg čuvara zakona kako psuje i proklinje.

Bruks je ponovo pregledao teren, ali, iščezli su bili svi znaci prisustva pljačkaša. Jednostavno, negde su se prekinuli i uzalud je potera odlazila dalje, u nadi da će ih naći ponovo na nekom mestu.

Ništa!

Što je najčudnije, konji begunaca nađeni su u grmlju, osedlani i znojavi, ali, bez bisaga sa pjenom. To je značilo da su pljačkaši dalje krenuli pešice.

Međutim, Bruks nije našao u blizini nikakvu pećinu.

A oni, opet, sigurno nisu dobili krila pa poleteli!

Šerif je, u šali, izjavio da su to sumnjiva posla što su oba puta razbojnici nestajali u blizini Vortove brvnare. Drugim rečima, trebalo je da zvuči da je bivši čuvar zakona iz Pekosa u dosluhu sa pljačkašima i da ih negde skriva.

Vort, međutim, to nije shvatio kao šalu. Od toga dana, njihov odnos bio je prilično hladan i zvaničan.

Bruks možda nije mislio ono što je rekao, ali je to ipak ostalo u vazduhu.

Tajanstveni nestanak pljačkaša uneo je nemir u grad.

Sada je svako bio na mukama: noći su pretvarane u časove iščekivanja. Saluneri su se bojali za svoj pazar, trgovci za svoje kase, bankari takođe.

Pritisak na Bruksa bio je veliki, ali, on ništa nije mogao da učini. Jedino mu je uspelo da naimenuje još dva pomoćnika, kako bi obezbedio ulicu od iznenadnih napada drskih lopova.

Oni su napadali pokriveni mara-mama, na ukradenim konjima, i za sobom nisu ostavljali nikakav opipljiv trag.

Bivši šerif je zamišljeno zurio u lonče sa kafom, kao da ne oseća prisustvo bankara Grima Blundela. Obrve su mu se pretvarale u ravnu liniju iznad očiju.

— To je nešto... — procedio je. — To mora da su bili oni.

— Oni?

— Oni lupeži — podiže Vort glavu. — Sigurno su u blizini i pripremaju nov napad.

— I to možda na moju banku — promrsi Blundel. — A ja sam nemoćan! Ne znam kada će, u koje vreme, nemam ni dovoljno ljudi da je čuvaju.

— Ali, šta su to oni tražili? — prisećao se Vort. Njega je to naj-

više mučilo. — Novac nisu... Šta onda?

Odjednom, oči mu bljesnuše.

— Pakao! — uzviknuo je. — Oni su nekako saznali!

Bankar nije shvatio.

— Šta su saznali? Šta ti je?

— Ništa ti ne pada na pamet?

— Ne! Valjda nisam dovoljno pametan — odbrusi Blundel.

Vort učini pokret rukom kao da nekoga hvata za gušu.

— Tražili su dokaz! — rekao je trijumfalno.

— Kakav dokaz? — natušti se sa da Blundel, koga je počela da nervira Vortova samouverenost.

— Dokaz da je u toj kočiji detektiv — dovrši svoju misao bivši šerif. — Tražili su Pinkertonovu značku, ali je nisu našli.

— Misliš?

— Glavu dajem! Pakao! Saznali su da će doći kočijom i rešili da ga preuzmu i ubiju!

Blundel je morao da mu da za pravo.

— Čekaj malo... Kako su mogli da saznaju?

— E, toliko nisam pametan. Ja nisam nikom izlajao.

— Nisam ni ja, osim Bruksu.

— Naravno, njemu nisi rekao da ćuti, zar ne?

— Nisam, ali...

Vort se podiže sa stolice za lujanje i priđe prozoru.

— I ja sam nešto rekao Broksu. Rekao sam: pućaću na svakog ko se približi mojoj kolibi bez najave, bilo da je u pitanju potera ili ban-

dati. Ne poturam glavu više pod olovo. Nikome!

— A vesla?

Vort se okrenu. Pogled mu se zadržao na ironičnom, širokom bankarevom licu.

— Ne veruješ? — upita.

— Iskreno, voleo bih da ti verujem, ali, ne vredi. Zvuči luckasto: bivši čuvar zakona čuje povremeno, noću, kako o neku vođu uda raju vesla! Do vruga, pa Pekos River je miljama daleko odavde!

— Ja ih čujem — tvrdoglavo će ovaj.

— Ipak, ja to ne bih pričao svuda.

— Pa i ne pričam. Kad mi ti ne veruješ, šta bi tek drugi rekli?

Veče se, napolju, prikradalo kao uhoda.

Prvo su se zatamnili vrhovi šuma na brdima, a onda se sa sutonom u dolinu spustila izmaglica.

Blundel se podiže, spreman na odlazak.

— Ne bih voleo da budem sam ovde — reče.

— Navikao sam — sleže ramenima bivši šerif. — Uostalom, naba-viću psa.

— Zašto ne odeš u Pekos?

— Nameravao sam, ali, neću pre nego što te hulje strpamo iza rešetaka.

— A onda bi voleo da ti prika-će zvezdu ponovo, a?

— To si ti rekao, ne ja.

On isprati Blundela sve do kočije. Odjednom ih je ponovo obuzela neobjašnjiva apatija. Možda je to me doprinela noć, možda nanovo

javljeni osećaj da su bespomoćni pred opasnošću.

Bankar Grim Blundel bio je tvrdoglav u svom predosećaju da će jednom, ubrzo možda, i njegova banka doći pred cevi bezobzirnih pljačkaša.

Ali, kako se suprotstaviti avetima?

Kako dograbiti napasnike kojima se tragovi neobjašnjivo gube u kamenjarima zapadno od Pekosa?

Ko su oni?

Da li se ispod navučenih mara-ma kriju judi iz grada koje čak i po znađe, a ne sluti da mu rađe o glavi?

Teo Bruks, novi čuvar zakona u Pekosu, bio je brz na koltu, snažan i neustrašiv, ali, sve to nije pomoglo da otkrije begunce.

To je zaista bio posao za prave profesionalce, kakvim je raspolagao mister Alen Pinkerton.

Sve je bilo ugovoreno, pismom i telegrafski... a onda udarac! Detektiv ove čuvene agencije nije do-putovao u zakazano vreme!

— A ako je namerno izbegao kočiju? — prekide bankarevo misli Vort.

— Misliš? Možda je i tako, ali... gde je?

— Sačekajmo! Šta nam preostaje drugo?

— Lako je tebi da pričaš — mrdnu ramenom Blundel. — Ti nisi dole. Nisi ni bankar.

On prihvati uzde i lagano ih cimnu. Belac podiže glavu i skoro kližeći krenu po travi.

Randal Vort je ostao, pritisnut nejasnim slutnjama.

Nije primetio kako se prema nje mu, iz šiblja, podiže ruka sa revolverom...

III

Kej Keli je odbacila nameru da se odmara. Njen dolazak u Pekos nije mogao ostati nezapažen.

Kada se kočija zaustavila ispred „Žednog grla“, desetine pari radoznalih očiju sačekalo je silazak nakiđurene, našminkane ali i đavolski lepe „dame“.

Vlasnik saluna, Gaj Pirs, izišao je s ostalima pred ulaz.

Bio je i sâm zasenjen pojavom u suton. Devojka je imala zanosan osmeh i vreo pogled. Bila je to vatra koja sažiže sve pred sobom.

Što je najčudnije, imala je od prtljaga samo malu kožnu torbu.

Čak se lišila i kavaljera. Doputovala je sasvim sama, sasvim neobavezna.

Pirs je ubrzo osetio na svojoj koži šta to znači.

Kada su utihnuli zvižduci iz zadnjih redova, vlasnik „Žednog grla“ je podbočen palcima o prsluk, podignutih obrva, odmerio došljakinju.

— Ti si vlasnik ove jazbine, lepote? — dobacila mu je devojka.

Pirs samo što nije progutao cigaretu.

Imao je takav izraz lica da su se mnogi nasmejali. Zbog toga je porcveneo.

— Jesam — odgovorio je glasno. — Zašto?

— Pokaži mi svoju sobu — podigla je Kej kraj svoje duge haljine i krenula napred. — I ponesi moj prtljag!

Pirs nije stigao ni da bilo šta kaže, a fini, omamljujući parfem prošao je kraj njega na razgolićenim ramenima.

Pogledao je neke svoje prijatelje, ali, oni su samo slegnuli ramenima, s podsmehom u uglovima očiju.

On se instinktivno saže, podiže torbu i potrča za gošćom.

Sustigao ju je na ulazu.

— Stanite malo — viknuo je skoro. — O kakvoj sobi govorite? Ko ste vi?

— Zar se još nisi setio, lepi? — dotakla ga je devojka sklopljenom lepezom po obrazu.

— Ne...

— Onda ima vremena i za to. Imaš sobu?

— Da, ali...

— Imaš li pevačicu?

— Nemam!

— E, od večeras je imaš. O ostalom ćemo kasnije. Zovem se Kej Keli i noćas ću ti napuniti salon do tavana, lepotane!

Saluner je samo trepnuo.

Tako je to počelo.

Kasnije, kad je razmislio, uhvatio je sebe u dobrom raspoloženju. Glas o pevačici kod „Žednog grla“ brzo se proćuo gradom.

Te večeri je pred Pirsovim lokalom bilo najviše gužve.

Pekos se nije mogao pohvaliti nekim bučnim noćnim životom. Bilo je tu nekoliko krčmi, ali su „Žed-

no grlo" i „Samson" bili najveći, najprostraniji, najčistiji i najopremljeniji.

Grad se nalazio uz samu reku Pekos, po kojoj je najverovatnije i dobio ime.

Bio je sličan mestima kao što su u tom delu, recimo, Fort Stakton, Elpin, Doson...

Dva reda kuća od dasaka i kamena, velika ulica, crkna na kraju, magaze, konjušnica, trgovine, saluni i poštansko odeljenje.

Fil Harvej je imao malu rudarsku poslovnicu. Bavio se kopanjem bakra šesnaest milja zapadnije, pa je mogao da sebi pruži luksuz zapošljavajući desetine „vakerosa" za bezdnu nedeljnu nadnicu od dva dolara.

„Samson", vlasništvo Vilijema Tapa, bio je više kockarnica nego salun.

Zbog toga, između njega i Gaja Pirs nije bilo uobičajene, konkurentске podozrivosti. Lokali su im se nalazili na popriličnoj udaljenosti jedan od drugog.

Pirs je točio dobar viski uveče, a preko dana izdavao ručak u posebnom odeljenju-restoranu. S vremenom na vreme bi angažovao prolazne, putujuće, grupe da izvode svoje tačke u „Žednom grlu" i to obilato reklamirao plakatima po celom Pekosu.

Nasuprot njemu, Vilijem Tap je svog „Samsona" preuredio u kockarnicu. Probio je čak jedan ceo zid da bi proširio salu i ubacio mali šank, odakle se piće nosilo za stolove.

Tap je bio izuzetno snažan momak, i izuzetno dobroćudan. Možda je zbog svoje snage i nazvan „Samson", po staroj biblijskoj legendi o beskrajno snažnom Samsonu, čiji je izvor snage bila duga kosa.

Vlasnik kockarnice nije imao takvu kosu, ali snagom je zaista raspolagao. Kako mu je nadimak ostao za ceo život, to je i salunu dao takvo ime.

Njegova kockarnica nije imala loš glas. U stvari, on je neosetno doneo zakon da se tu mora igrati samo pošteno. Varalice i profesionalci mogli su da samo jednom izbace svoje trikove, posle nikada više nisu ulazili unutra. Ogromna Tapova šaka bila im je kao planina.

Naravno, kockarnica na Zapadu nije mogla dugo „živeti" od dobrog glasa. Izostala su sva ona uzbuđenja koja sobom nosi magična igra zvana poker.

Nisu padale teške reči, nisu potezani koltovi.

Dešavalo se da uveče kockarnica liči na neki pogrebni obred.

Ljudi su igrali u sitne uloge, zabavljajući se. A tada se obično malo uzbuđuju, malo piju, i malo ulazu.

Tako je i Tapovo strpljenje bivalo na izdisaju.

Bio je rešen da sve češće zatvara oči pred sumnjivcima koji su opseđali stolove sa zelenom čojom.

Na drugoj strani, Gaj Pirs nije imao sličnih problema. Kod njega se mogli piti neograničeno, a počesto su raspoloženi gosti pucali u vaz

duh, a da zbog toga ne budu čak ni opomenuti.

Na primedbe šerifa Bruksa da to nije u redu, Pirs je odgovarao da on nije revolveraš već salumer. To je značilo da nema nameru da se stavlja preko puta koltova svojih gostiju, zbog toga što se puči neka lampica ili sa tavana pasti koja iverica.

U večerima bez muzike i programa, gosti su se raspoređivali za stolovima. Kad je imalo nešto za njihov ukus, onda su stolovi odgurani i stolice ređane ispred male pozornice sa prljavom, crvenom zavesom iza koje su se spremali na izlazak artisti, žongleri, muzikanti, igrači...

Jednom je Pirs organizovao pravi meč u pesničanju, ali se na žalost tuča prenela u salu među navijače, pa je odustao od sličnih spektakala.

Te noći, imao je malo iznenađenja. Iznenadenje i za sebe i za posetioce, u obličju Kej Keli.

Zadovoljno je posmatrao glave, ustalasane kao prerijski cvetovi pred oluju.

Gaj Pirs je bio mršav, koščat čovek, blede kože i upalih obraza. Uprkos godinama, a imao ih je preko pedeset, i uprkos svojoj skeletnoj konstrukciji, Pirs je bio poslovno okretna, hitar, dosetljiv i umešan.

Proveo je dovoljno godina za šankom da bi ponovo iza njega stao. Čim je smogao snage i dolara da bude vlasnik lokala, zamenio je ke celju svečanim odelom.

Drugi su bili za šankom, on je dočekivao goste i čitao im misli.

Znao je šta im nedostaje: zabave!

Viski nije mogao večno da stvara raspoloženje. Trebalo je uz to dati nešto jače.

Pirs je voleo da se, uveče pogotovu, obuče u odelo tamnoplave boje i da, na kraju šanka gospodari pogledom po sali i pozornici.

Odatle je mogao da vidi Kej Keli kako proverava svoju haljinu sa dubokim razrezom sa strane. Kada se bude pojavila, biće to dinamit sa zapaljenim fitiljom!

Jer, čim bi koraknula, razrez bi se rasklopio i pokazao divno oblikovanu nogu.

Klavirista Grej Mos dobio je znak da počne sa melodijom.

I, dočekana burom uzvika, zvižduka i uzdaha, Kej Keli je dolepršala na pozornicu. Neko je ispalio dva hica u vazduh.

Klavir se u početku uopšte nije ni čuo.

Devojka je nabrala obrve, podigla ruku i kao pod čarobnim štapićem, salun je umukao.

— Hoćete da pevam? — upitala je podigavši obrvu.

— Hoćemo — zagrajaše gosti.

— Onda svi zavežite! Jasno?

Pristali su, ispraćajući je poslednjim koncertom zvižduka.

Kej Keli je imala prijatan glas, ali su ljudi manje slušali, a više buljili u njene kukove i ramena.

Gaj Pirs je zaključio da je napravio dobar posao kada se nije bunio na devojčinu odluku da sama sebe angažuje u „Žednom grlu“.

Bila je pravi rudnik zlata.

Još nije postavljala uslove, ali, on je računao da će moći da je zadrži najmanje nedelju dana. Možda i više, ako bude raspoložena da seda sa mušterijama za sto.

Devojka je pevala, hodala daskama, nestajala za trenutak iza zaves, i ponovo se pojavljivala isturajući prvo obnaženu nogu.

Dok se kretala, ona je posmatrala lica ispred sebe. Uglavnom su sva imala zajedničko to što su uzbuđena i zadivljena.

Najupornije ju je posmatrao momak do same ivice pozornice. Lice mu je bilo prijatno, ali ga je pogled odavao. Ništa u njemu nije bilo toplo, ljudski. Kao da su se u duplje naselile mrtve oči, bez sjaja i nežnosti.

Kej Keli je imala izvanrednu moć zapažanja. Zaključila je da momak nije slučajno stao baš tu. Sa tog mesta mogao je, recimo, prvi da se popne do nje.

Ali da joj prepreči put alko bi poževela da siđe u salu, ili da priđe šanku.

Koža mu je bila kao bakar: iako glatko izbrijana, brada mu se tamnila pri mutnom svetlu. Nosio je jaknu od tanke kože i ružičastu košulju sa džepovima.

Netremice ju je posmatrao.

Devojka se, kroz pesmu, njihalo uz ivicu. Mnogo ruku se pružalo prema njoj, ali, ona je na vreme uspevala da se izmakne.

Momak je pratio svaki njen pokret. Taj pogled nije bio zaljubljenički, pre omaložavajući.

Bio je suvonjav, visok, ali žilav. Preko bedara je nosio široki opasač. Uglovi tankih usana smejujili su se s vremena na vreme ozračeni nekom vrstom prezira, ali i pozu-de.

Devojka je završila svoju tačku, dočekanu burom uzvika i zvižduka.

Mogla je da se povuče, ali je odu stala od te odluke.

Krenula je u salu!

Momak se uspravio.

Jedan čovek je hteo da prvi stigne do Kej. Međutim, bio je snažno odgurnut u stranu. Kej Keli se pravila da to ne vidi.

— Platiću vam piće — predložio je momak, uhvativši je za ruku.

— Odmah sam to videla u očima, lepi — odgovorila je ona. — Imaš li ime?

— Zovem se Kol Blejzbi. Za tebe sam Kol.

— Ja sam Kej. Ne volim modrice po rukama — osmehujući se pokazala je na njegovu šaku.

On je pusti.

Njišući bokovima, devojka prođe kroz špalir koji su napravili posetioci sve do šanka. Očigledno im nije bilo pravo što se Blejzbi ubacio prvi, ali, kao da su to hteli ne hteli mirno progutali.

Barmen je stavio na šank bocu i upitno pogledao u Kej.

— Viski?

— Naravno, kad nemaš mleka — odgovorila je nemarno.

Neko se nasmeja.

Vlasnik „Žednog grla“ nije želeo da mu se nova zvezda utopi u ma-

su. Morala je ipak, bar u početku, da drži do sebe.

On priđe, iskašljajući se.

— Bolje da se odmaraš — rekao je — umesto da se guraš sa momcima.

— Imaš nešto protiv mene? — smrknu se Blejzbi.

— Ne lično, ali...

— Onda gledaj svoja posla.

— To i činim — ljutnu se Pirs.

— Ona je u mom lokalū, a ne na tvom ranču.

Blejzbi se ispravi i stavi šaku na opasač.

U salunu zavlada tajac.

— Šta je sad? — ogłosi se Kej.

— Pijemo li, ili smo članovi društva za sahranjivanje budala? Može — okrenula se klaviristi — sviraj nešto veselo... — Živeli!

Pirs se udalji gundajući.

— Ovde je prilično tesno — došapnu joj Blejzbi. — Kako bi bilo da negde budemo sami?

— Gde?

— Kod tebe... Ili da uzmem sobu?

— Mnogo si brz, Kole — smeškala se zavodnički devojka.

— Nemam vremena za ljubav i reči — odgovorio je on suvo. — Ti si prava mačkica. Pripitomiću te.

— Imam ja i kandže.

— Naviknuću te da ih uvlačiš.

Bio je samouveren, dovoljno da se zamrzne. Čak je skinuo jaknu sa sebe i nonšalantno je prebacio preko ramena.

Devojka ga odmeri brzim, ispitivačkim pogledom i zagonetno se osmehnula. Srknula je iz čaše, osećajući kako se gornila oko nje beloko

osipa. Ljudi su se vraćali svojim stolicama, rešeni da strpljivo sačekaju njen novi nastup.

Kol Blejzbi je svoje piće sručio u jednom dahu.

— Dakle? — upitao je.

— Dakle šta?

— Idemo!

— Možda ću razmisliti, kasnije — odgovorila je Kej. — Čini mi se da gazda ne voli kad sam u društvu.

— Šta nas on briga?

Ona rukom skloni pramen sa čela.

— Ne bih rekla da si neodoljiv — dobacila je.

— Neka te to ne brine. Imao sam ja posla i sa većim cverkama nego što si ti... I ni jedna se nije požalila!

— Mora da si bogataš — primećti ona. — Čujem da imaš ranč?

— Malo imanjce, izvan grada. Jednom ću te i tamo povesti. Ako se pokažeš dobra.

Kej Keli uspe da održi na licu smešak, mada je dobila želju da ga ošamari.

Blejzbi je drsko piljio u njen dekolte.

— Poziv je primamljiv — otežala je ona — ali, večeras sam stvarno umorna. Imala sam loš dan. Onaj napad na kočiju...

— Da, čuo sam o tome — reče on.

— Bilo je zabavno — nastavila je Kej. — Dva tipa sa maramama pretresala su putnike, do gole kože. Smešno! A ja nisam izdržala, lepi... Jednom od njih sam karmi nom obeležila rukav košulje, dok se muvao oko mene...

Blejzbijeve zenice se skupiše.

Odjednom, više nije bio govornik. Ni samouveren.

— Kakve to ima veze s nama? — upita.

— Pa, boja mog karmina je baš na tvom rukavu, Kole!

Momak preblede.

Za trenutak je hteo da se uveri, ali se predomisli.

Onda je pogledao oko sebe. Srećom, izgledalo je da niko to nije čuo.

Kej Kelj se i dalje smeškala bezazleno.

— Lupetaš koješta — dobacio je Blejzbi kroz zube i ponovo navuče jaknu.

— Misliš? Pa, lepotane, mene se to ništa ne tiče. Rekla sam ti da je bilo zabavno gledati one šmokljane dok im kolena udaraju jedno o drugo kao tamjiri!

On baci metalni novac na šank i spremi se da pođe.

— Zar žuriš? — naivno će Kej. — Jesam li te uvredila?

— Bolje da manje pričaš — promrsi on. — Škodiće ti zdravlju!

— Stvarno? Nisam mislila ništa ozbiljno, lepi. Uostalom, kako ti kažeš... Čutaću! Mene se to ništa ne tiče. Možda zato što sam navikla da me svlače, mnogi...

Njen pogled bljesnu izazovno.

Blejzbijeve vilice se stegoše, neodlučno. Ipak se povinova svojoj odluci da ode.

— Videćemo se — reče suvo.

— Biću ovde, lepi.

Čim je okrenuo leđa, na devojčinom licu zamre zavodnički smešak i oko očiju kao da izbiše kolutovi.

Gaj Pirs se došunja do nje.

— Gosti čekaju — naglasi.

Ona uzdahnu.

— Još jednu pesmu za laku noć — rekla je. — Posle toga možete svi da odete do dođavola! I vi...

Pirs se smeškao, ne shvatajući je ozbiljno. Bio je spreman da otrpi sav njen neobični, neobuzdani rečnik s ulica velikih gradova.

„Žedno grlo” je ponovo uzvicima ispratilo izlazak Kej Kelj na scenu. Ona im je poslala nekoliko poljupca s obe šake. Zatim je Grej Mos raspališ po klaviru...

Napolju, naslonjen licem o prozorsko staklo saluna, Kol Beljzbi je zurio u devojku.

Ovog puta, oči su mu dobile sjaj.

Opasan sjaj.

IV

Zrno je pogodilo Randala Vorta na pragu.

Upravo je kročio da uđe, kada je odjeknuo pucanj.

Osetio je bol u levoj ruci.

Međutim, iskusni, dugogodišnji čuvar zakona smogao je nerava da ostane na nogama i izvuče svoj revolver.

Pucao je nasumce, čineći timé za trenutak odstupnicu prema kolibi.

Uspeo je da uskoči unutra. Istog časa, novi hici zaparali su ragastov.

Onda je nastao muk.

Bivši šerif se dovukao do prozora i bacio pogled na čistinu. Ništa se nije micalo.

Psujući, on potraži nešto čime bi

stegao mišicu i sprečio slivanje krvi.

Brzo je razmišljao: skriveni strelac sigurno nije dojahao malopre. Čuo bi ga. Bio je on tu negde skriven, vrebajući trenutak da se otaras bivšeg zvezdonosca. No, ruka ga je srećom izdala od prve!

Zašto su se okomili na njega?

Odgovor bi mogao da bude vrlo jednostavan: na neki način, Vortova koliba smetala je nepoznatim napadačima!

Verovatno im je bila na putu do njihovog tajnog skrovišta. Dva puta su prolazili tuda, oba puta su iščekivali negde u blizini.

Poslednji put su čak izmenjali hi-ce, kada se Vort pojavio privučen topotom konja.

Noć je bila tamna.

U kući takođe nije bilo svetla.

U svakom slučaju, napadač više nije imao šta da traži. Vort je već bio u boljem položaju, zaklonjen i čitave kože.

Nešto kasnije, čuo je topot nekog konja.

Odahnuo je!

— Prokletstvo — procedio je i bacio šešir na postelju u uglu.

Sa police iznad ognjišta skinuo je bocu viskija i dobro potegao. Za tim je na peć stavio malo kazanče sa vodom.

Metak nije okrznuo kost. Biće prava sitnica zakrpati ranu. Ali, osećanje stalne opasnosti nadnosilo se nad kolibu Randalu Vorta, večitog usamljenika.

Povremeno, Vort se nosio mišlju da nabavi psa. Nekad bi, opet, po-

želeo da se vrati u Pekos. No, zakleo se da će se tamo vratiti jedino kao šerif. Nikako drukčije.

Uostalom, tamo su mu otvoreno rekli da bi bilo dobro da se odmori.

Da preda značku nekom mlađem.

Odjednom su zaboravili na sve njegove zasluge. Na najbolje godine koje je darovao zakonu, redu i miru.

Nije se bunio, nije protestovao. Usta su mu bila puna gorčine. Povukao se u kolibu, rešen da tu ostane. Zauvek ili privremeno, zavisilo je. Imao je ipak želju da ponovo prikači limenu značku na prsa. A tek posle da ode, dobrovoljno, kad on to bude hteo.

No, vreme nikako da mu pruži šansu.

U stvari, možda je postojala baš u poslednjim događajima koji su se sručili na Pekos.

Bila je to opasna igra, ali, Randal Vort je prkosno ostajao u kolibi. Hteo ne hteo, već je imao udela u tome. Teo Bruks ga je u šali sumnjičio da šuruje s pljačkašima, ali, ta šala je nekima mogla da zazvuči sasvim ozbiljno.

Osim toga, bankar Blundel je insistirao da pozovu jednog Pinkertonovog agenta. Ti ljudi su bili na gla su po svojoj neustrašivosti i pronicljivosti.

Vrt zavrnu rukav košulje i ispru ranu toplom vodom. Zatim posu viskijem.

Iznenada, spolja se čuo topot konja!

On zaboravi na bol i dokopa kolt sa stola.

Ako su ponovo došli po njega, to će ih skupo koštati. On zadenu revolver za kaiš i sa klinova skide dvocevku.

Ugledao je jahača.

Dolazio je, ne skrivajući se. Teško je razaznavao siluetu, pa je pomislio da ga vid izdaje.

U stvari, nije video šešir, samo tamnu konturu.

Ko bi to mogao biti u ovo doba?

Jedini koji su ga posećivali bili su Blundel i Fil Harvej, vlasnik rudnika bakra.

Prolazio je i šerif Bruks, ali, samo ako je bio u poteri za sumnjivci ma. Uostalom, njega nije mario ni da vidi. Novi čuvar zakona bio je zagonetan, mrk, uobražen i odbojan. Da li samo prema njemu ili prema svakom, to ga nije zanimalo.

Konjanik je napustio sedlo ispred kolibe. Imao je ogrtač na sebi, s kapuljačom.

Bivši šerif je pratio pogledom lako kretanje nepoznatog noćnog posetioca.

Izračunao je da se već nalazi pred vratima.

On se priljubi uza zid i uperi du gu metalnu cev u tom pravcu.

Nije imao snage da učini bilo šta drugo. Uostalom, bio je nevidljiv za svakoga ko bi se pojavio na vratima.

Međutim, iznenadilo ga je tiho, brzo kucanje.

On spusti pušku.

Neko ko bi mu mislio zlo, sigurno ne bi pokucao na vrata.

Vort je ipak ćutao. Čekao je.

Zatim se brava pokrenula...

— Ima li koga? — začuo se šapat.

Vort se pomeri.

— Gore ruke! — uzviknu.

Posetilac je zastao.

Iza njega se rasprostiralo nebo, prvim zvezdama.

Noćni posetilac nije učinio ništa što bi ličilo na predaju. Ali, ni na potezanje oružja.

— Randal Vort?

Bivši šerif podiže cev, ništa manje sumnjičaviji nego na početku. Pa ipak, neobjašnjivo je imao osećaj da odnekud izbijaja fini, ženski miris parfema!

— Ko ste vi? — upita.

— Nisam naoružan!

— Niste ni odgovorili na moje pitanje...

— Imam pozdrave od Pinkertona.

— Šta?

Iznenaden, bivši šerif za trenutak nije umeo da smisli ništa logično. Posle mučkog, iznenadnog hica iz zasede, potresao ga je novi šok.

— Ali, kako... Kako ste došli?

— Kočijom!

— Nemoguće! To je neka greška...

On odloži pušku na sto, napipa svetiljku i šibicu ispod nje. Zvuk stakla kao da je trgao posetioca.

— Ne prejako — reče.

Žućkasta svetlost razbi tminu i poslala je u uglove.

Vortova šaka zadrža se na kunda ku kolta koji je bio zadenu za kaiš pantalona. Pred njim se nala-

zila figura u širokom ogrtaču do zemlje, sa kapuljačom preko glave. Senka je pokrivala lice. Samo je provirivao deo brade.

— Pakao — promrsio je iskusni čuvar zakona — ko ste vi?

Posetilac se pomeri.

Ruke mu podoše gore i smakoše za trenutak kapuljaču.

Pred Vortom se ukaza lepo, našminkano lice Kej Keli!

Odmah potom, devojka ponovo navuče preko glave kapuljaču. Vortu se učini da je za trenutak bio obasjan iznenadnim bljeskom snoviđenja.

— Neka sam proklet — seo je na najbližu stolicu — ako nešto razumem!

— Nemam mnogo vremena — kazala je Kej. — Malopre sam završila program u „Žednom grlu“ i uspela da se izvučem.

— „Žednom grlu“? Šta tamo radi te?

— Pevam.

— Ali, rekli ste... Došli ste kočijom?

— Da! Niko nije posumnjao na mene.

— Ni oni maskirani...?

— Ni oni.

Vort se još nije mogao pribрати.

— Priznajem da sam ošamućen — izusti. — Nisam čuo da Pinkerton ima među svojim detektivima i žene?!

— Ima! I neka to ostane samo među nama, šerife. Čak ni Blundelu nemojte reći.

— Zašto?

— Imam svoje razloge.

Vort je buljio u zatamnjeno devojčino lice.

— Kako mogu da budem siguran da ste detektiv? — upita.

Kej Keli izvuče ispod ogrtača šaku i položi na sto značku svoje agencije.

— Zato oni nisu našli... — promrmaljao je bivši šerif i nasmejao se. — Pakao, bili su namagarčeni! Nisu se setili da vas pretresu?

On se zavalio, no, tada oseti nanovo bol i jeknu.

— Ranjeni ste? — upita Kej.

— Neko je hteo da mi skine glavu malopre.

— Jedan jahač je projurio kraj mene. Dolazio je iz ovog pravca. To je bio verovatno taj?

— Svakako! Niste videli kako je izgledao?

— Ne! Bio je mrak, a morala sam da se sklonim. Ispričajte mi nešto više o tim napadima, šerife. Pismo i telegrafska poruka nije jasna slika. Da li ste vi naišli na neki dokaz? Neki trag?

Vort je zavrteo glavom.

— Ja... Još ne mogu da se osvestim da nam je poslata žena! Ne sumnjam da ste sposobni, ali, ovde se radi o lupežima i ubicama, mis...

— Vivijen Šo. Za vas sam ipak Kej Keli. Zapamtite!

— U redu... Dakle, tu nema šta mnogo da se kaže. Počeli su napadi; trojica maskiranih napali su dva puta, pokupili pazar i nestali. Sva nastojanja šerifa Bruksa i potere da im uđu u trag propali su! Što je najčudnije, begunci kao da u zemlju

propadnu. I to ovde negde... Čak su jednom pucali na mene, jedva sam glavu izvukao.

— Ne mogu tri konjanika tek tako da nestanu?

Vort sleže ramenima.

— Ne znam. Ni meni nije jasno. Međutim, bankara Blundela je zahvatila panika, devojko. Kao da predoseća da će na njega doći red. Zato je tražio Pinkertonovu pomoć! Zajedno smo to sročili...

— Mislite da su napadači oдавде?

— Možda, ali... Ko to da dokaže? Ne kažem da se Bruks ne trudi, ali... Loše je kad banditi mogu noću da ujašu i pljačkaju ljude. I da seku telegrafске žice posle toga!

Devojka se podiže.

— Kakav je čovek Kol Blejzbi?

— Blejzbi? Nikad ga nisam mario. Zagonetan, mutan tip, ali, nije uradio ništa značajnije što bi zaslužio nekoliko nedelja zatvora. Zašto pitate?

— Onako!

— Bilo bi dobro da sarađujemo, mis Šo.

— Keli! Kej Keli! Zasada ćemo se izbegavati, šerife. Javiću vam čim nešto saznam.

— Ipak, vi ste žena...

— Za to se ne brinite. Sad moram da idem. Javiću vam se ponovo.

— Doći ćete ovamo?

— Naći ću već načina. Čuvajte se... i otvorite oči. Četvoro!

Bivši šerif Pekosa još se nalazio u nekoj vrsti ošamućenosti.

Njemu nikako nije ušlo u glavu

da je Grimu Blundelu poslat detektiv u suknji!

U stvari, kao „štos“ to je upalilo: maskirani napadači nisu se setili da bi lice koje traže moglo da bude žena.

Međutim, borba je mogla da bude surova, sa puno udaraca i olova. Kako će to podneti ta zagonetna, lepa i oštroumna Vivijen Šo, koja u „Žednom grlu“ nastupa kao raskalašna Kej Keli?

Umesto da traži podršku, ona je zahtevala potpunu izolovanost.

— Pakao — glasno je dokrajčio svoje misli Randal Vort — vi kao da niste svesni da ste žena?

— Žena ima puno oružja — rekla je devojka — a vi samo kolt, šerife.

— Nisam više šerif — progundala ovaj.

Ona se približi vratima.

Vortu se učini da je nije ni video. Zapravo, otkrila je lice taman toliko da dokaže da je žena, a sada je bio siguran da je ne bi prepoznao na ulici.

On obeća sebi da će sledeće večeri otići pravo u „Žedno grlo“ da je vidi i čuje.

Kej Keli se umotala u svoj ogrtač i otvorila vrata.

Istovremeno, Vort priguši svetlo lampe.

— Još nešto — zaustavi je on, snebivajući se — mada mi je nezgodno da o tome govorim. Blundel ne je kazao da sanjam. Najblaže rečeno, da sam izlapela matora luda...

— Recite.

— Dva-tri puta sam noću čuo vesla...

— Vesla?

— Da. Kao kad udaraju o vodu.

— Nisam videla reku u blizini.

— Znam, ali... Uostalom, možda sam ja samo izlapela matora budala — sleže ramenima Vort.

— Koliko ste dugo u ovoj brvnari?

— Pet godina, naravno ne neprestano. Sagrađio sam je za stare dane, da ih provedem u miru. Ali, slaba vajda od mira. Olovo i dalje fijuče oko mene kao stršljeni...

— Čudno — tiho je rekla Kej — ta vesla... Sigurni ste da niste sanjali?

— Da je bilo jednom, sumnjao bih. Ovako, više puta me je taj pljusak po vodi trzao iz sna. Izlazio sam napolje, ali, više nisam čuo ništa.

— Videćemo se — kratko je rekla ona i izišla napolje.

Vort dohvati svoju pušku i sa vrata je isprati pogledom.

Činilo se da je sve mirno.

Detektiv Vivijen Šo se vešto uspenetrirala u sedlo i okrenula konja put grada.

Zatim ju je prekrila noć.

V

Pekos je zapadao u dubok san.

Tu i tamo po koje stidljivo svetlo iza navučenih zavesa, a ulica grobno tiha i pusta.

Da bi učutkala odjek kopita, Kej Keli je poterala svoju kobilu laganim hodom.

Vlasnik konjušnice Teri Staplton

iznajmio joj je životinju bez ikakve nadoknade. Bio je očaran njenom pojavom i pesmom pa se opasno naljutio kada mu je ponudila novac.

Bez reči je pristao da joj pred salun dovede osedlanu kobilu i da o tome nikome ne govori. Za uzvrat, dobio je pred svima dva sočna poljupca u obraze.

Staplton je skoro eksplodirao od zadovoljstva i rumenila.

Devojka je skliznula sa sedla ispred „Žednog grla“.

Vlasnik Gaj Pirs je isterao poslednje goste samo nekoliko časaka ranije. Naravno, uz čvrsto obećanje da će sutra uveče opet imati priliku da vide Kej Keli. U novoj haljini, u novom izdanju, novim pesmama... I tome slično.

Mogao je sve da obeća, ali nije mogao da zna kuda je odjednom iščezla njegova zvezda!

Preostalo mu je da je čeka.

Ostavio je samo malu svetiljku iznad šanka, seo i osluškivao. Za svaki slučaj, vrata je zaključao, a preko krila stavio sačmaru.

Nepoznati, maskirani pljačkaši o kojima su počele da kruže najrazličitije priče ostavile su trag i u mislima Gaja Pirsu.

Dolazak lepe pevačice bićeamac za publiku.

A gde je publika, tu se više troši piće. To znači da je i pazar bogatiji.

Kad se to pročuje, Pirsovo „Žedno grlo“ može lako dazagolica apetite bandita.

Trebalo je na sve biti srpeman. Ako Kej Keli pristane da mu bu-

de gost na duže vreme, Pirs je računao da angažuje nekoliko čuvara.

I dok je tako razmišljao o svemu, napolju, njegova „zvezda večeri” pri vezivala je kobilu za prečku. Neopaženo je prošla usnulom ulicom, ali...

Osetila je nečije prisustvo, ipak.

Kao da se naslućivalo disanje čoveka u senci trema.

Vivijen Šo, alias Kej Keli, nije bila plašljiva. Prolazila je u svom neobičnom zanimanju kroz razna iskušenja i opasnosti da bi je, te noći, mogla da zastraši senka nekog čoveka.

Međutim, ona je želela da njen odlazak iz „Žednog grla” ostane neupadljiv.

Njena tajna bila je poverena samo Randalu Vortu, bivšem šerifu Pekosa. Nikome više zasada.

Kao žena, kao sposobna glumica i talentovana pevačica, umela je da sa sebe skine svaku pomisao da se radi o „njuškalu” posebnog kova, kakve su nazivali Pinkertonove plaćene detektive.

Koristila je u svom poslu ta svoja preimućstva i važila je za jednog od najboljih detektiva čuvene agencije.

A kako je bankar Blundel izričito zahtevao najboljeg čoveka, morao je dobro i da plati. Samo, da je znao da će mu se preporučiti žena, i to lepa, možda bi povukao svoju želju. Verovatno bi se opredelio za muškarca koji oko sebe ne okuplja ljude kao svetiljka mušice.

Devojka bez žurbe pređe stepeništem do prostrane verande.

Tada baš bi zaustavljena!

Pred nju stupi visok, štrkljast momak u kožnoj jakni.

Setila se ko bi mogao biti čim je zapazila ružičastu košulju na nje-mu.

A kada se približio sasvim, duplje njegovih očiju pri svetlosti nisu pokazivale nikakav odraz. Bile su kao otvori bez dna.

Samo su se usta cinično krivila na jednu stranu.

Kol Blejzbi!

— Golubicá je odlepršala iz svog kaveza — osloni je on. — Kuda, a?

Kej Keli je zastala.

— Da nisi možda golub? — upitala je.

— Pretpostavljam.

— Perje ti nije baš raskošno...

— Izgled nije važan — šepurio se Blejzbi. — Možda si zaboravila da si imala sastanak sa mnom?

— Važno je da ti nisi zaboravio — odgovorila je Kej, ali, u njenom glasu više nije bila one treperave, izazivačke boje.

Blejzbi je preko njenog ramena pogledao u kolibu.

— Bila si na dužem putu — proćedio je Kol. — Kako to da nama, koja je prvi dan u Pekosu, jaše ne kuda, s ciljem?

— Tebe sigurno nisam tražila, lepi!

— Tako, a? A u salunu si bila spremna na sve?

— Ja tako uvek sa gostima — slegnula je ramenima devojka. — To je moj posao.

— Moglo bi se razgovarati o tome šta je tvoj posao — odugovlačio je Blejzbi razgovor — ali, tek

kasnije, šta misliš? Pošto već imaš konja, kako bi bilo da produžimo na moj mali ranč? Ta ti se prilika ne može često ukazati, lutkice! Ne ćeš se pokajati.

— Koliko?

— Koliko šta? — nabra obrove Blejzbi.

— Pa, ja ne odlazim u krevet za tvoje lepe oči — obrusila mu je u lice. — Sve se plaća: moje vreme, jahanje, svlačenje, boravak... sve!

— Još nisam platio nijednoj ženi — naroguši se ovaj.

— Znači, da si imao malo žena.

On namahnu rukom, ali devojka se ne pomače.

Blejzbijeva šaka ostade u vazduhu, oklevajući.

— Kučko! — zaškripao je besno.

— Pokazaću ja tebi kako se razgovara sa...

— Ma nemoj? Misliš da sam tvoja krava koju vežeš za rogove i po teraš gde hoćeš?

Njen glas kao da se smejao.

Bili su to ženski udarci po Blejzbi jevoj sujeti.

— Zar misliš da si cvečka? — prsnu on.

— Nisi ni ti bolji od korova.

— Savijao sam ja ledja i boljim od tebe... Ali, tebe ću posebno! Ionako tvoj karmin svuda poturaš!

— Ah, to te muči? — nasmejala se glasno. — Zar priznaješ da si jedan od onih nesposobnjakovića koji su danas napali kočiju?

— Pa, hoćeš da me tužiš šerifu? Dokaži!

— To me uopšte ne interesuje

— odmahнула je glavom i kapuljača se malo smače sa temena njene žućkaste kosé boje meda. — Ja tako obeležavam sve one koji me interesuju — dodala je. — Dedjutim, u tebi sam se razočarala! Mnogo si neotesan!

Blejzbi spusti ruke.

— Šta bi htela, princa? Ovo je Zapad, lutka, a ne hotelski salon ta mo neke tvoje jazbine preko Misisipija. Biće bolje za tebe da nestaneš, još ujutro!

— Je li to pretnja ili...?

— Samo dobar savet — ponovo se nasmešio Blejzbi. — Za tako finu damu, ovaj vazduh može da postane otrovan.

— Pa, kad su takvi u blizini...

— Imaš pogan jezik — dobacio je on — ali, ja nemam previše finih manira, kako reče! Mogu ti kosti polomiti dok trepneš!

— Pa, što ne pokušaš?

Očigledno, izazivanje je razdraživalo Blejbija, ali, s druge strane, bilo je nečeg što mu je sputavalo narav da se sasvim ne pokaže.

— Ti mora da si vatrena ženska — rekao je prigušeno. — Moj predlog još važi. Daću ti... dvadeset dolara.

— Toliko samo da trepnem — rekla je Kej. — Nemaš ti pare za mene.

Blejzbi se kezio.

— Imam ja da te celu kupim — rekao je samouvereno. — Ali, nateću ja tebe, da igraš onako kako ja budem svirao. Bez ijednog centa.

— Muzika ti nije naročita.

— Zaveži, kučko! Ovde nema ko da te brani. Sami smo ti i ja.

— Pa šta? Ubićeš me?

Blejzbi palcem odiže obod šešira. Devojka je osetila zadah viskija iz njegovih usta.

— Idemo li? — grubo će ovaj.

Pružio je ruku prema njoj, ali, Kej Keli uzmače.

— Ne bih ti preporučila da mi se briblžavaš — kazala je izmenje nim glasom.

Blejzbi zastade.

Nešto ga je opomenulo na opasnost, mada nije bio svestan s koje strane.

On stavi šaku na opasač.

— I to ostavi — dobacila je Kej ostrim glasom, u kome se više nije mogla prepoznati doskorašnja milozvučnost, svojstvena iskusnim, raskalašnim ženama svesnim svoje lepote.

— Mačka pruža kandže — zarežao je Blejzbi — ali, prilično tupel!

— Bolje da ostaneš u lepšoj uspo meni — odgovorila je devojka — nego u prljavoj prašini.

— O čemu ti to?

— Umorna sam, i od pevanja i od tebe — kazala je mirno. — Sklo ni se!

— Nemam nameru.

— U tebe je uperen kolt, dragi moj — opomenula je devojka. — Držim ga sve vreme, dok si ti blebetao kao petao.

Blejzbi spusti pogled prema njenim rukama, ali ništa nije video od ogrtača.

— Lažeš, prokleta da si...

Medjutim, zapinjanje oroza ga osvesti.

Sada je već bolje mogao da osmotri svetlucavi otvor cevi, koji se pomaljao ispod proreza.

— Ne verujem da bi pucala — kazao je.

— Ni ja... Sve dok si pitom.

Nekoliko trenutaka Kol Blejzbi je odmeravao težinu devojčinih reči.

Verovatno je shvatio da pred sobom ima ženu sa dva lica: jedno koja u salunu omamljuje pesmom i osmehom, i drugo koje ne preti u prazno.

— Kako hoćeš — kazao je naizgled pomirljivo — ali, ovo nije naš poslednji susret.

— I ja mislim...

On se malo ukloni, no, uzalud se nadao da će to smanjiti devojčinu opreznost. Ona se malo iskosila, u iščekivanju da se on potpuno udalji.

Tu nešto nije bilo u redu, pomisli on.

Devojka kojoj je zanet da se pokazuje, da peva i da zabavlja momke, služi se koltom.

Što je najvažnije, karminom obe ležava ljude!

A s obzirom da je žena, to neće ostati njena tajna. Mora se negde izbrbljati.

Kol Blejzbi je odlučio da sebi pruži malo više vremena.

Možda je ta cura htela i da zarađi nešto? Možda da ga uceni?

No, on nije želeo ničim da prizna svoj udeo u napad na kočiju pret-

hodnog dana. Bez obzira koliko je Kej Keli bila sigurna da se radi o jednom od dvojica bandita, koji su ranili vozačevog pratioca i maltretirali putnike.

Pošto je devojka bila rešena da ga isprati sa trema, Blejzbi je ironično skinuo šešir u znak pozdrava i krenuo na ulicu.

Kada se zatim okrenuo, nje više nije bilo pred ulazom.

— Kučko! — tiho je dobacio, ali ga više niko nije mogao čuti.

Blejzbi pruži korak.

Njegov konj se nalazio privezan ispred „Samsona”. Kockarnica se poslednja zatvarala, pa je i te noći nekoliko uglova u velikoj sali bilo osvetljeno.

Ispod jedne od tih svetiljki nalazio se i Roni Korbet.

Suvonjavi revolveraš ocenio je da ovog karte ne služe kako bi on želeo.

S ulaza je procenio da bi bilo najbolje sačekati kraj poslednjeg „kru ga”, pošto Roni Korbet nije voleo da ga prekidaju kad je najnapetnije.

Vlasnik „Samsona”, Vilijam Tap, mirno je dežurao kraj ulaza. On je gasio svetiljke iznad svakog stola kraj zida koji bi se praznio te večeri. Medjutim, tri su ostala zauzeta duže nego obično.

Stolovi su imali dovoljno pića, pa je šank „Samsona” postao neupotrebljiv.

Tap je strpljivo čekao da poslednje deljenje podseti ljude da je prošlo jedanaest časova.

Nasuprot Gaju Pirsu, koji je nalezio za shodom da sa puškom dočekuje fajront u svom salunu, Tap se uzdao u svoje šake i sistem da novac svakih pola sata preseljava iz kockarnice na sigurnije mesto, na spratu.

Tap je „merio” skoro dva metra i preko sto deset kilograma.

Imao je dobroćudno, široko pega vo lice, plavu kosu i isto tako plave dlačice po jagodicama. Sitne oči kao da su večito žmirkalo pred nekom neobjašnjivom svetlošću, kao da su se snebivale i čudile nečemu.

Vilijam Tap je bio na glasu po svojoj trpeljivosti i dobrim žvčima. No, malo pomalo, ta beskrajna mirnoća polako je gicala mnoge.

Činilo se da pojedinci dobijaju neodoljivu želju da ga malo „prodr maju” i izbace iz takta.

Još uvek u tome nisu uspevali, no, ispod te kože, pegave i nasadjene na salo i mišiće, mora da se nalazi lo još nešto osim dobroćudnosti.

Jer, dok je Tap retko upotrebljavao šaku za neposlušne ili neobuzdane posetioce, pokeraši su nehotice ili proračunati potezali revolvere i dovodili ga u nedoumicu šta da preduzme.

To je naročito važno za mesne kockare.

Tap je bio na meti: izazvati ga da se ražesti.

Još jedan sto je ostao praznih sto lica i nedopijenih čaša. Pepeljara je bila do vrha napunjena opuščima. Tap mirno odšeta do nje, isprazni je na poslužavnik, utrne svetiljku i

vrati se natrag. Tako je i primetio Blejzbija.

Nije izgledao presrećan zbog toga.

Blejzbi je pokazao glavom u pravcu Korbeta.

— Loše — kazao je Tap.

— Koliko?

— Najmanje dvesta dolara.

Roni Korbet je imao opako lice.

Oči duboko usađene u duplje, sjaktili su otuda poput sovinih beonjača. Nad njima su se nadnosile tamne, nakostrešene obrve.

Povijen nos i tanka usta, ispod kojih su vršak brade skrivale smeđe dlačice. Oko ušiju su se gomilali zulufi, nasuprot temenu koje je bilo prorεδeno i pretilo da potpuno ostane bez kose.

Dok se Blejzbi bavio svojim rančem koliko-toliko, mada je više vremena provodio u gradu i po krčmama, Korbet se bavio izdavanjem mesnih novina!

Bio je to dvomesečnik, na dve strane, pripreman u teskobnim prostorijama štamparije bivšeg vlasnika Bima Bimona.

Bimon je napustio Pekos pre dve godine, otišavši na severozapad. Sav inventar je prodao prilično jeftino Korbetu, koji se dotada bavio ortaklukom sa Stapltonom, vlasnikom gradske konjušnice.

Novi štampar ustupio je najveći prostor „Pekos heralda“ najraznovrsnijim oglasima i tračevima. Novine su postale goñila raznih gluposti, ogovaranja i tričarija, koje je začudo dobro prolazilo!

Korbet je zaboslio dva momčića

kod sebe, a on je samo nadgledao posao, primao novac za oglase i za debele pare objavljivao polemiku između pojedinaca.

Tako je „Pekos herald“ s vremena na vreme uveseljavao građane, a ponekad ih dovodio i do besa.

Korbet se u svemu držao po strani. Imao je izgovor: ja objavljujem sve što se plati i napiše. Kao što ću objaviti svaki odgovor na neki napad.

Šerif Teo Bruks je slegao ramenima na primedbe nekih građana da je „Pekos herald“ postao neumesan.

Palo je nekoliko tužbi, umešali su se advokati — a sve na veselje neutralnih posmatrača. Iako po izgledu odbojan, Korbet je bio bar s te strane omiljen: umeo je da „zakuvava“ stvari preko novina tako da se s nestrpljenjem očekivao sledeći broj.

Blejzbi nije izdržao.

Prišao je stolu za kojim se kockao Korbet i posmatrao mu lice.

Očigledno, bio je to loš dan za štampara.

Oči su mu se još više uvlačile u tamu duplji, koža dobijala pepeljast sjaj. Pri tom bi mu se jasnije ocrtavao ožiliak preko desnog obraza, nevesto zašiven od ruke nekog pijanog ili neukog krpča kostiju.

Imao je oko pedesetak godina, bio je krupan, snažan, da mu je svaki kaput na ramenima izgledao pretezan.

Roni Korbet je besno bacio karte na sto i opsovao.

Njegovi partneri su se zgleđali.

Činilo se da će izbiti svađa. No, Korbet je uspeo da se savlada, čak i nasmeši.

— Ne ide — rekao je hrapavim glasom — ali, možda ću sledeći put imati više sreće...

— Ja moram da idem — oglasi se jedan od trojice partnera, bacivši pogled na veliki sat na zidu. — Kasno je!

— Može i troje — predloži Korbet.

Blejzbi se naže prema njemu.

— Bolje da i ti prekineš — do-
baci mu tiho.

Ovaj ga pogleda.

— Šta ti tražiš ovako kasno? — upitao ga je. — Da te nije neka ženska izjurila iz kreveta pre vremena?

No, Blejzbi nije izgledao raspoložen za viceve.

— Treba da razgovaramo.

— Vidiš da sam zauzet? Sedi, možda ćeš mi doneti sreću.

A onda, kao da mu se Blejzbijevo lice učini neobično, zategnuto.

Nešto sigurno nije bilo u redu.

On skupi ostatak svog novca sa stola i podiže se.

— Zaista je kasno — reče.

Tap se već stvorio kraj njih, spreman da pogasi i tu svetiljku.

Korbet izvuče svoje veliko telo ispod stola. Nije nosio opasač, poput Blejzbija. U stvari, kao vlasnik štamarije, smatrao je da nema neprijatelja. A kao vlasnik novina, mogao je da uzme svakoga na zub i izloži ruglu.

Umesto napolje, njih dvojica se uputiše prema šanku.

Poslednji kockarski sto još je bio pun. Ali, bio je dovoljno udaljen da ih niko ne čuje.

Tap se približi, spreman da ih usluži ako žele.

No, Korbet odmahnu rukom.

— Šta je? — okrete se prema Blejzbiju. — Nešto te muči?

— Aha...

— Devojka?

— Kako... Kako znaš?

— Pa, one su izvor svih tvojih neprilika, zar ne? Jedino je pitanje o kojoj je reč?

— Do vraga, mislio sam... Čuo si za onu u „Žednom grlu“?

Korbet ga ošinu svojim mračnim pogledom.

— Poludeo si? — prosikta. — Pa, videli smo je zajedno, kod kočije! Šta je s tobom?

Blejzbi nervozno protrlja čelo.

— Prepoznala me je — izbaci.

Njegov prijatelj samo steže vilice.

— Ti si zaista lud — odgovorio je, osvrnuvši se. Tap se muvao oko stola, poslednji pokeraši su ćutke buljili u svoje karte. — Kako je mogla da te prepozna kad smo i ti i ja imali marame preko lica i druge krpe na sebi?

— Kad ti kažem...

— Ona ti je rekla?

— Da!

Roni Korbet pogleda u boce iznad šanka, ali, nije želeo da dotakne piće. Bila mu je potrebna bistra glava.

— Malo si zbrkan, Kole — kazao je polako. — Ispričaj mi po redu. I ne preskači.

— Bio sam u „Žednom grlu” — promrmaljao je ovaj — i nagovarao je da spava sa mnom. Izgledalo je da okleva, ali, ja nisam odustajao. Prvo lepo, a posle...

— Znam — prekide ga Korbet — posle si joj nametao svoju neodoljivost. Dakle?

— U jednom trenutku pomenula je napad na kočiju...

— Da?

— Kazala je da joj je sve izgledalo zabavno i da je jednog od napadača, dok se muvao okolo, obeležila svojim karminom po košulji!

Korbet se malo odmače, upivši pogled u tamno Blejzbijevo lice.

— Tebe je, a? — zareža.

— Jeste, do vraga...

— Da nije pretila šerifom?

— Nije. Kaže da se nje to ne tiče.

— Misliš da ne laže?

Blejzbi sleže ramenima.

Korbet se naže laktovima na šank, razmišljajući.

— Inače kakva je? — upita.

— Ljudi su ošašavili za njom — odgovori ovaj muklo. — Odlično peva, igra ume da se razgoliti i namigne. Taj Pirs će pare zgrnuti na njoj.

— To nije loše — prokomentariše Korbet. — Pustićemo da ga zgrće i dalje. Tebi ostavljam da motriš na nju.

— Kako?

— Kako znaš! Izigravaj zaljubljenog budalu. bilo šta, ali je ne ispuštaj iz vida. Nadam se da nisi priznao da je njen karmin na tvojoj košulji?

— Nisam, naravno. Ipak...

— Šta ipak?

— Ipak, ja bih nju za svaki slučaj učutkao — dodade Blejzbi.

— Sasvim?

— Da!

— Gluposti! Ona ne može ništa da dokaže, može samo da brblja koještarije, shvataš? Uostalom, ništa joj nismo učinili nažao. Nismo je ni opljačkali, ni dirali, ne? Ako i počne da trubi okolo, smislićemo da je to zbog toga što želi da ti se osveti.

— Da mi se osveti?

— Pa da. Recimo, ti si se sastajao s njom i više nećeš. Ona te progoni i izmišlja koješta da ti napakosti. To je prosto.

Blejzbi odmahnu glavom; zaista je sve izgledalo jednostavno kad iziđe iz Korbetovih usta. A samo do pre nekoliko časaka njega je hvatao zort!

— To je u redu — promrmljao je zatim — ali, nije mi jasno zbog čega nije došao taj detektiv? Trebalo je tom kočijom da stigne! Da nije trik?

— Misliš, pustio je glas da će kočijom, a doći će nekim drugim putem, u drugo vreme?

— Tačno!

— Pa ništa. Neće mu mnogo vredeti i ako dođe.

Korbet nije izgledao uznemiren.

Njegova mirnoća polako se preselila i na Blejzbija.

— Da nam ne zarđaju koltovi — reče.

— Ne brini, uskoro krećemo u novu akciju.

Tap se vrati do šanka i oni uču-
taše.

Tek tada postadoše svesni da, su
ostali jedini posetioči. Iznad koc-
karskih stolova pogašene su svetilj-
ke. Vlasnik „Samsona” ih nije opo-
minjao da krenu, ali, njegova blizi-
na bila je dobar znak da je krajnje
vreme da napuste kockarnicu.

— Pa, kad nas Tap lepo moli —
isceri se Korbet — onda da idemo,
šta misliš Kole?

VI

Kej Keli je imala osećaj da će je
neko posetiti tog jutra.

Sunce je bilo već visoko odsko-
čilo iznad posivelih krovova Peko-
sa. Sa njenog prozora video se deo
glavne ulice, ispod balkonske ograde.

Ustala je i navukla dugi kućni
ogrtač, oivičen lakim krznom.

Čak i bez šminka, docrtavanja i
osmeha, devojka je izgledala lepo.
Šta više, sad je izbijala ona jutar-
nja, jednostavna lepota.

Bila je to prava koža Vivijen Šo.

Više nije ličila ni na salunsku
pevačicu ni na detektiva.

Bila je samo devojka još polivena
snom, topla i ozračena novim da-
nom punim teksaškog sunca.

Ona se sa nekoliko zamaha čet-
kom začeslja ispred ovalnog ogleda-
la. Zatim steže kaiš preko ogrtača i
potraži cigaretu na stolu.

U tom se na vratima začu tiho
kucanje.

Kej Keli baci pogled prema noć-

nom ormariću. U njegovoj fiočici, u
pudrijeri, nalazio se damski pištolj,
uvek otkočen i spreman da dejstvu-
je.

Da li da ga stavi u džep?

Predomisli se.

Prišla je na prstima i naglo otvo-
rila vrata.

Pred njom se ukaza Randal Vort,
zbunjen, kao deran uhvaćen u ne-
kom nestašluku zbog kojeg može
da se nada jedino batinama.

Bivši šerif se okrenuo levo i de-
sno, a onda bez poziva zakoračio u
sobu.

— Oprostite, niko me nije vi-
deo...

Devojka zatvori vrata za njim.

— Rekla sam da ću ja vas da po-
tražim — dobacila je ljutito.

Vort je držao šešir u ruci, kao da
nije znao šta će s njim.

— Trudio sam da me ne opaze —
reče. — Pirsu sam kazao da idem
da posetim prijatelja. U stvari, ov-
de je rančer Bat Maligen, na kona-
čistu. Video sam ga na prozoru ma-
lopre i palo mi je na pamet da mi
to bude izgovor...

— Ipak, ne možete ovde ostati
dugo.

— Znam! Bio sam kod Blunde-
la... Nestrpljiv je!

Kej pronađe cigaretu i zapali je
izvežbavanim pokretom. Miris du-
vanskog dima izazva širenje Vorto-
vih nozdrva.

— Šta se desilo?

— Nezadovoljan je — odgovori
Vort. — Uplatio je priličnu svotu
kao akontaciju za dobrog detektiva,

a Pinkerton mu ne šalje nikoga! Re-
šio je da otkáže saradnju!

Kej klimnu glavom.

— Morate ga sprečiti — reče mir-
no.

— Kako? On je dosta svojeglav.

— Nagovorite ga da sačeka bar
dva dana. Dotle će nešto iskrsnuti.

— Ili će ga napasti razbojnici?

— U svakom slučaju, šerife, mo-
gu ga napasti u međuvremenu dok
se bude dopisivao sa Alenom — sleg-
nula je ramenima. — Ništa lakše da
dignem ruke od svega i da se vra-
tim. Ali... hoće li to pomoći Blun-
delu? Pa i vama?

Vort je ćutao.

— Još uvek sumnjate u mene —
osmehnula se devojka i prosto ra-
stopila Vortovu nedoumicu.

— Nije to, ali...

— Onda je dogovoreno. Ja imam
već jedan trag...

— Kakav? — prenu se Vort.

— Čekam da se pojavi još neki.
Možda uskoro. Neka ostane zasada
na tome, šerife.

— Ali, ja nisam više šerif — ljut-
nu se ovaj. — To je Bruks.

— Ja znam samo vas. A to mi je
dovoljno.

Vort nabi svoj šešir na glavu,
češkajući palcem vrh brade.

— U redu, obećavam vam dva da-
na — kazao je na kraju. — Više ne
garantujem. Mada mi nije jasno šta
vi možete da učinite više nego
Bruks?

Kej je otvorila usta da odgovori,
ali je prekinde snažno kucanje na
vratima.

Ona i Vort se zгледаše.

Devojka mu dade znak da ćuti.

— Ko je? — upita glasno.

— Pirs — začu se sa druge stra-
ne.

— Šta hoćete?

— Imate posetu, mis Keli. Novi-
ne...

— Novinè?

— Da! Mister Korbet bi želeo
razgovor sa vama za „Pekos He-
rald”. Neki in... intervju...

Devojka pokaza Vortu da se sklo-
ni iza paravana, preko čijih su zi-
dova bile nabačene tek raspakovane
haljine Kej Keli.

Iako nerado, bivši šerif se sakri.

— Otvoreno je — dobacila je de-
vojka i sela pred ogledalo. U nje-
mu je mogla da osmotri posetioca.

Nije joj se dopao.

Izgledao je podmukao, opak; iz
očnih duplji, kao iz kakvih pećina,
belasale su se beonjače.

Prava sovuljaga, pomislila je Kej.
Ponovo moram da izigram devoj-
čuru...

Ona se okrete, sa cigaretom zag-
lavljenom u ustima.

— Nisam doterana za posete —
reče. — Ko ste vi?

Gaj Pirs se pokloni umesto svog
gosta.

— Ovo je Roni Korbet, vlasnik
štampanije i „Pekos heralda”. On
bi...

— Znači zverka, a? — odbi de-
vojka kolut dima i prebaci nogu
preko noge. Pri tom joj haljina
skliznu sa butina, ali, ona na to ne
obratila pažnju. Međutim, Korbetove
oči zasijaše.

Pirs se nakašlja.

— Ipak, treba da je čast...

— Mani se, Gaje — prekide ga Korbet i lako gurnu u stranu. — Ostavi nas same.

Vlasnik „Žednog grla” se bez reči udalji.

Korbet se spusti na ivicu postelje.

— Čuo sam da ste sjajni — rekao je. — Na žalost, nisam imao tu sreću da vas gledam i slušam, ali...

— To nadoknađujete sada? — primeti Kej.

— Kako?

— Ne skidate oči sa mojih nogu...

Korbet se nasmeja gromoglasno.

— Vi ste izvanredni — rekao je — Da, zadržan sam vašim nogama, ali, to neće ući u ovaj razgovor, mis Keli. Ja imam list, koji beleži mnogo štošta o životu Pekosa. Mislim da bi bio greh da se propusti vaš boravak ovde.

— Reklama mi baš i nije potrebna — sleže ramenima devojkica.

— Očigledno! Ali, čitaoci bi želeli da saznaju ponešto više o vama.

— Kao: ko sam, odakle, šta volim, šta ne volim, imam li dece... i slične gluposti.

— Otprilike — priznade Korbet. — Smeta li vam to?

— Da!

Korbet se nije dao zbuniti.

— U redu, to je vaša stvar. Ali, možete nam reći kuda ste sve prošli? Gde ste nastupali? Žena vašeg izgleda i vašeg glasa, mis Keli, nije

mogla da prođe Zapadom nezapaženo?

Kej je razmišljala.

Ovaj čovek je možda bio vlasnik novina, ali, njegov ton bio je pre ispitivački nego što je ličio na razgovor.

— Nisam navikla na novinare — kazala je devojkica i zapalila novu cigaretu. — Nisam čak ni obučena za to.

— Nećemo vas slikati — osmehnuo se Korbet. — Samo da zapišemo nekoliko rečenica? Sudeći po vama, prilično ste neobavezni i bezbrižni.

— Uživam život!

— Udati?

— Razmišljaću o tome kroz sto godina.

Korbet se smejučio svojim tankim ustima. Pokušavao je da sa neke strane priđe devojkici tako da sazna nešto više.

Nešto što bi ga nateralo da donese pravu i pravovremenu odluku.

Mada je delovala uličarski i raskalašno, njegovom oku nije promaklo da Kej Keli suviše forsira takav način ophođenja.

— Znači — oglasi se on — mogu da napišem: Kej Keli, zvezda „Žednog grla” je neudata. Prilika za sve momke Pekosa da dođu u salun i okušaju sreću. Osim, što izvanredno peva, igra, osim što je lepotica i što je slobodna, Kej Keli je i pametna cura!

— To bi onda odbilo momke — naprci usta devojkica. — Ne mislim baš da sam prepametna.

DOK
HOLIDEJ

svakog
1.
u
mesecu
u
vašem
kiosku
nova
epizoda

svakog
1.
u
mesecu
u
vašem
kiosku
nova
epizoda

DOK
HOLIDEJ

Ona okrznu pogledom paravan iza koga je stajao Randal Vort.

Bivši šerif mora da se preznajavao u svom skrovištu.

A Korbet se raskomoćivao kao da će u njenoj sobi provesti dobar deo dana.

— Mister — kazala je Kej — da biste napisali ono pravo, morate doći na lice mesta. Dakle, večeras, u „Žednom grlu“, možete me i čuti i videti. To su pravi utisci.

— Razume se — složio se Korbet — ali, ja bih time samo dopunio ono što bih ovde saznao o vama.

— Žena bez tajni nije žena — odgovorila je Kej. — Ja sam slobodna, ali ne i otkrivena.

— Kažu... možete se kupiti za noć?

Devojka se široko osmehnu i iskosa ga pogleda.

— Hoćete vi da me kupite?

— Ne verujem da biste pristali — odmahnu glavom Korbet. — Suviše sam mator. A i nisam zainteresovan.

— Ko bi onda to mogao biti? — upita Kej. — Nikome nisam rekla da se prodajem, osim...

— Osim?

— Osim jednom tipu.

— Kojem?

— Zaboravila sam mu ime...

— Da nije Kol Blejzbi?

— Možda — suziše se devojčine zenice kao u prisećanju. Međutim, nju je kopkala povezanost između Korbeta i bitange Kola. — Poznaje-te ga?

— Ja sve poznajem — odgovorio je lakonski vlasnik „Pekos heralda“. — Imate čudnu naviku da zaturate karmin svuda?

Bio je to čudan izazov!

Kej Keli je odjednom shvatila da je glupo da se dalje pretvara. Morala je da požuri.

Da zaigra na jednu kartu!

Da li slučajno ili nehotice, Roni Korbet se izdao.

— Da skratimo razgovor — predložila je Kej. — Ne moraju novine sve da kažu, zar ne?

— Zavisi...

— Čudno da niste pisali o napadu na kočiju?

Korbet zabaci glavu.

— Moj list izlazi dva puta mesečno — odgovori. — I to će doći na red, mis Keli. Za nedelju dana otprilike, sa svim detaljima i pričama očevidaca. Hoćete i vi da se tom pridružite?

— Zašto? — našmešila se ona pakosno. — Kol Blejzbi će verovatno dati najverniju sliku...

— Zašto on? — uozbilji se Korbet. — On' nije putovao kočijom!

— Ima ljudi koji ne vole kočiju. Zbog prašine. Pa zato stave maramu preko lica.

Pogledali su se u oči, za trenutak.

Roni Korbet skamenjenog lica, Kej Keli bez osmeha.

— To mi liči na neku optužbu — naže se štampar prema njoj. — Imate još nešto da dodade? Ostaće među nama.

— Zar novinari mogu da čuvaju tajne?

— Naravno! Uverićete se!

Kej reda radi provuče četkom kroz kosu.

Trebalo joj je nekoliko časaka da odluči.

— U redu — rekla je. — Nemam ja veze sa pevanjem, mister Korbet. Poslata sam da ispitam slučaj sa napadima maskiranih bandita u Pekosu.

— Vi? — istinski se zgranu Korbet, s nevericom koja se odmah ugasila potom. — Ko ste vi?

— Detektiv Pinkertobove agencije.

Devojci se učini da je, iza paravana, Randal Vort jeknuo.

— Nemoguće! — nasmejao se Korbet, ali, očito neiskreno. — Šta to treba da znači?

— Mogu vam toliko reći — odgovorila je Kej — u nadi da ćete mi pomoći.

— Ali... žena? Žena detektiv? Oprostite, moram da se nasmejem! Mada bi bilo bolje da zaplaćem! Ko vas je najmio?

— To je profesionalna tajna — odgovorila je Kej.

— Svašta! — uzviknuo je Korbet i pridigao se. — Nikada ne bih poverovao da mi je to rekao neko treći, a ne vi lično. Jeste li na nekom tragu?

— Moj trag je Blejzbi — odgovorila je devojka. — On je bio među onom dvojicom napadača na kočiju.

— To je nesiguran dokaz.

— Ali, ipak je nešto. Imate li vi neku ideju ko bi mogao da se krije iza tih razbojnika?

Korbet odšeta do vrata.

— Ne — rekao je. — Čak je i šerif nemoćan. Šta biste vi, kao žena, mogli da otkrijete?

— Nešto će se ukazati — nastavila je Kej. — Pevaću i dalje i osmatrati. S druge strane, pošto ste upućeni u moju misiju, uzdam se u vašu pomoć. Obećavate?

— Naravno! — odgovorio je odsutno Korbet. — To znači da od našeg razgovora, nema ništa. Žalosno, moraću o tome da pišem tek kasnije, kada se završi vaša istraga. Ili kad vi završite?

— Mislite da će me neko likvidirati pre toga?

— Samo dajem mogućnosti. Vaše zanimanje je opasnost, mis Keli. Ne uzdajte se u to što ste žena.

— S tim sam odavno raskrstila, mister Korbete.

On klimnu glavom u znak pozdrava i iziđe.

Kej ugasi tek zapaljenu cigaretu u pepeljaru. Vort iskrсну iza paravana, nešto bleđi nego obično.

— Do vraga, zašto ste mu rekli? — uzviknuo je.

— Morala sam.

— Ali zašto? Niste dali da Blundel zna, a ovamo...

— Moram da požurim — odgovorila je ona. — Možda ne bih kazala da nije pomenuo Blejzbija.

— Zašto njega? Šta to znači?

Ona nestade iza paravana. Vort vide kako odatle izleće ogrtač i delovi intimnijeg rublja.

On skrete pogled na drugu stranu.

Kej Keli se pojavi obučena u jednostavno, tamnoplavu haljinu s zelenim okovratnikom.

— Blejzbi je jedan od napadača na kočiju — rekla je.

Bivši šerif se glupo zagleda u nju.

— On? Kako znate?

— Znam — sa sigurnošću u glasu kazala je Kej. — Ima tu nešto nelogično — nastavila je, prikopčavajući broš ispod brade. — Korbet zna za karmin, kojim sam obeležila Blejzbija. Kako zna? Sigurno mu je on rekao. A zašto bi Blejzbi jednu takvu stvar poveravao Korbetu, ako nisu oboje upućeni u istu stvar?

Vort je sporo primao devojčine reči.

— Čekajte malo — promrmlja. — Hoćete da kažete da je možda i Korbet umešan?

— Da!

— To su gluposti! Korbet je malo nastran, ali, ugledan i neutralan. Nije ni siromašan. Zašto bi napadao kočiju?

Devojka nije odgovorila.

Vort se nervozno šetkao po sobi. Onda se ponovo zaustavio pred njom.

— Zašto ste uopšte rekli sve to?

— Hoću da budem mamac.

— Šta? Sami sebi stavljate vrat pod omču?

— Tako nekako.

— Ništa ne shvatam — priznade Vort.

— Trebalo bi da manje mislite o meni, a više poslu. Ako je Korbet

čovjek na svom mestu, on će čuvati ovo što sam mu poverila. Niko neće znati, zar ne? A ako budem u opasnosti, to će značiti da je on razglasio to nekome i tako me doveo u nepriliku. T označi da on i Blejzbi duvaju u isti rog.

— Šta vi imate od toga kad budete mrtvi? — upita Vort.

— Još sam živa — osmehnu se Kej. — Taj Korbet nije budala da se zaleće. Razmisliće prvo o svemu, a tek posle povući potez. On zna da više ne sme da pogreši.

— Govorite kao da ste sigurni da je Korbet lopov i bandit. A dokazi?

— Pojaviće se možda kasnije... Ako budem imala sreće.

Vort se nakašlja.

— Onda ja moram u grad. Ne nam nameru da vas pustim samu, ako Pekosom vršljaju ubice u obliku primernih građana.

— Ne — odbi Kej. — Vi ćete ostati u kolibi. Napadači tu negde imaju svoje skrovište ili prolaz. To treba otkriti.

— A Bruks? Šta će on raditi?

— Možda već razmišlja da ostavi značku? — smeškala se devojka. — Čim nije našao trag napadačima, to znači da je nesposoban.

— Taman! — ironično će Vort. — Njega bi samo mrtvog mogli da izbacite iz šerifske stolice.

Kej priveza svoju dugu kosu zelenom pantljikom.

— A šta ako on objavi ko ste? — upita Vort.

— U novinama? Trebaće mu vre-

mena za to. A dotle ću i ja otići iz Pekosa. Nadam se obavljenog posla.

— Do vraga — omekša Vort — pored vas se osećam mnogo mlađim i jaćim. Vi zaista ulivate snagu...

— Ja ću paziti na Korbeta i Blejzbija. A vi na svoju brvnaru.

— A Blundel?

— Dogovorili smo se — podseti ga Kej. — Neka pričeka bar još dva dana.

Ona odškrinu vrata, baci pogled u hodnik i dade znak bivšem šerifu.

— Nema nikoga... Svratite i do vašeg rančera, da umirite savest.

— Najradije bih na viski — progundao ovaj i natučio šešir na glavu. Nehotice, ruka mu podiže futrolu sa revolverom.

Izgledalo je da korača u akciju.

Bio je to pokret s kojim je skoro odrastao.

VII

Vlasnik „Pekos heralda“ nije se zadržavao u gradu. Nije ni svratio u štampariju, odmah je nastavio prema severu.

Uglednom novinaru, štamparu i budućem političaru nije pristajalo jahanje u sedlu.

Roni Korbet je imao svoj „bagi“, no, ovog puta nije imao vremena da upreže belca.

Pohitao je do Stapltona, uzeo jednog odmornog konja i uputio se Blejzbije-om ranču.

Gonio je žestoko životinju pod sobom.

Nije ni osetio sloj prašine na sebi kada je usporio pred iskrivljenom ogradom.

Iza sebe je imao dobar deo puta, a prošao ga je kao u transu. Prokleta žena!

Blejzbijevo imanje bilo je zapušteno, zaraslo u korov. Samo ispred kuće nalazilo se nešto trave i utabanog prostora.

Korbet je pljunuo.

Ta bitanga je stvarno mogla da se zavuče u ovu jazbinu a da i ne pogleda oko sebe. Izigravao je rančera, a sve mu je propadalo: zemlja, stoka, vazduh.

Kol Blejzbi je više voleo grad, no, ranč mu je mogao dobro da posluži za druge stvari. Tu je ponekad zalazio sa sumnjivim curama, dovođio društvo pijanih kockara, lenčario...

Onda mu je Korbet predložio da preuredi imanje.

No, to je bilo mnogo lakše reći nego učiniti.

Blejzbi nije bio veliki radnik, a nije imao nameru da iznajmljuje druge. Čak je, iznenada, počeo da izbegava svoje staro društvo i da se sve više usamljuje.

Blizu ranča, možda jedva milju južnije, proticao je ogranak Pekosa, nazvan Blu Krik.

Roni Korbet je sišao sa konja, utrnuh udova.

Pretpostavljao je da se Blejzbi izležava u mreži, koju je kupio od

putujućih trgovaca i razapeo između stubova na tremu.

Ali, prevario se.

Mreža je bila prazna, a na njega je ispaljen revolverski hitac.

Korbet opsova.

Video je vrh Blejzbijevog šešira kako se pomalja na ulazu.

— Kole, idiote! — dreknuo je. — Šta ti je?

— A što se šunjaš? — podviknuo je ovaj. — Jesi li sam?

— Pa, nisam valjda poveo sa sobom popa!

Blejzbi zadenu kolj za pojas.

Njegov prijatelj ga odmeri mrko.

— Šta ne valja? — upita Blejzbi.

— Nisi se ti tek tako odlučio ova-
mo, i to na sedlu?

— Nasamareni smo — rekao je Korbet i prošao pored njega u kuću.

Ranč Kola Blejzbija sastojao se od dve zgrade: veće, pristojnije kuće u kojoj je boravio, i manje, daščane barake gde je sklanjao alat, držao svog konja i ostale potrebne i nepotrebne stvari.

Prostorija u kojoj se obreo štampar bila je niska i polumračna.

Sve se nalazilo u neredu.

Nepotpaljeni kamin na sredini, u uglu neraspremljen krevet, jedna izvrnuta stolica, polica sa sudovima i jedna zavesa koja je pokrivala tavanke merdevine.

Blejzbi je ušao za Korbetom, ne shvatajući ništa.

— Ko je nasamaren? — upitao je.

— Ti... a onda zajedno, ti i ja.

— O čemu govoriš?

— O devojci iz „Žednog grla”.

— Izlajala se?

Korbet ljutito nogom dogura jednu iskrzanu fotelju i sruči se u nju.

Nameštaj Kola Blejzbija bio je bedan. No, valjda je tako bilo najbolje da izgleda, ako bi neko banuo kod njega u nevreme.

Korbetovo lice bilo je smrknuto, pogled nekako ugašen, bez onog ubičajenog divljeg sjaja.

— Mi smo budale — kazao je on.

— To sam već čuo — ljutnu se Blejzbi.

— Presreli smo kočiju, pretresali onu dvojicu idiota, misleći da je tu detektiv, a ono...

— A ono?

— A ono, to je bila devojka!

Blejzbi je piljio u štampara čitav minut.

— Kad bi bio jasniji — promrmljao je.

— Gluv si? — prodera se Korbet. — Devojka koju si se zaleteo da osvojiš i koja te je nacrtala kaminom, je detektiv Pinkertonove agencije.

— Ona?

— Naravno, nisam ja.

— Nemoguće!

— Zašto bi bilo nemoguće?

— Ko ti je to rekao, do đavola?

— Ona lično. Išao sam kod nje pod izgovorom da je intervjuišem, a ona mi se poverila. Zato nismo umeli da se dosetimo kako to da agenta nema. Nju nismo pretražili!

Blejzbi potraži stolicu iza sebe.

— Kučka! — procedio je besno.
— Trebalo bi je...

— Da, trebalo bi, ali neupadljivo
— dopuni ga Korbet. — Ona možda to i očekuje? Zato ćemo prvo napraviti jedan lep prepad, ako se složi „kapetan”...

— Gde?

— Izabraćemo pravo mesto — ispruži noge Korbet i prezrivo se ogleda oko sebe. — Imaš li šta za goste, osim paučine i pacova?

— Imam viski.

— Onda skini prašinu sa boce i donesi ovamo.

Blejbzi skide sa police flašu s uzanim grlicem i trbušastim dnom. Nije se potrudio da nađe i čaše.

— Sve po istom? — interesovao se.

— Zašto bi bilo drukčije?

— A Vort? Postao je oprezan...

— Ako pomoli nos, skinuću ga zauvek. Ionako nam samo smeta.

Blejbzi se isceri.

— Ti siđi večeras dole i nastavi da se zaljubljuješ u curu. Kao da se nije desilo ništa.

— A ti?

— I ja ću se promuvati da me vide. Onda ćemo se naći u deset. Sva trojica.

Blejbzi smeškajući se uze bocu od Korbeta i nateže.

VIII

Igrom slučaja, zrak popodnevnog sunca provukao se kroz mutno staklo „Diabla” i pao na četiri keca u rukama Lajonela Longa!

Njegovo lice nije moglo da ostane mirno.

Prosto je sinulo!

Tp su primetili i ostali za stolom. Zgledali su se, ali, povratka nije bilo.

Long je licitirao hiljadu dolara — koje uopšte nije imao u džepu!

Međutim, uzdao se u svoju srećnu zvezdu.

Ali, čovek zvani „Misuri”, uputio mu je dug pogled, pun ironije.

— Ne vidim tu hiljadarku — rekao je.

— Zar ne može na reč? — upita Long.

— Može... ali na onom svetu.

Long se namršti, kao da smišlja neki bolji odgovor.

Nije vredelo.

On se osvrnu oko sebe.

Nikog nije poznavao, bio je stranac u Dosonu.

Šteta!

Verovao je da bi ih tukao. Četiri keca, to se dešava nekomé samo jednom u životu. Njemu možda peti ili šesti put, u svakom slučaju, kad je već seo, bio bi red da dobije i povrati svoj novac. Inače...

Long je bio mlad, bliži tridesetoj nego dvadesetoj.

Imao je „rastegljivo” lice; brzo se osmehivao i retko menjao dobro raspoloženje u loše, čak i kad je gubio.

Oči su mu bili pomalo kose, azijskog tipa, ali veoma tople i žive. Punačke usne razvlačile su se u smešak, u nedokučivom grču zadovoljstva što je živ i što se živi. Sme-

da, talasasta kosa virila je ispod sivog, mekanog šešira sa crnom trakom.

Na sebi je imao takođe sivo odelo u struk. Na kaputu su mu bili prišiveni samo crni reveri, i to je bilo sve.

Naravno, ako se doda još i opasač sa koštom, koji je Longove bokove činio nešto nezgrapnijim.

Long je pogledao ovlaš lica posmatrača oko sebe.

— Ulaže li neko za mene? — upitao je bezbrižnim glasom. — Neće se pokajati.

Neko se nasmejao.

— Kad je „Misuri” u pitanju — dobacio je jedan dugajlija, pritvorno se cereći — onda niko nije siguran da dobija.

— Ja jesam — odgovorio je Long.

Dugajlija je slegnuo ramenima.

— Niko neće da ortači? — već bez nade je upitao Long. — Samo pet stotina preko ovih mojih pet? Vraćam dvostruko.

Niko mu ne odgovori.

„Misuri” se kezio preko puta.

Long sleže ramenima, spreman da odustane.

Utom se neka ruka spusti na sto. Bila je u crnom rukavu, sa belim rišem košulje ispod.

Dugi, negovani prsti se rastvoriše i skliznuše novčanicu.

Sa „Misurijevog” lica iščeze osmeh.

Long podiže pogled.

Ugledao je visokog čoveka sa

svoje leve strane. Bio je ledeno miran i bezizrazan.

Neobjašnjivo, oko njega se napravi prostor.

Kao da je nevidljiva sila odgurnula ostatak kibicera u stranu i vazduh ispunila magijom.

Čovek je bio sav u crnom!

Crni „kalifornija” šešir, crni kaput, pantalone, čizme. A blistavobela košulja sa kravatom boje vina otvarala je pogledu put do širokog kožnog opasača.

Čovek je mirisao na fini duvan i sapun.

Pogled mu je bio hladan kao metal. Nije bio upravljen ni u šta određeno.

Long izgubi volju za brbljanjem. Grlo mu se steže, mada se pitao zbog čega.

Njegov glavni partner, koji je ostao „Misuri”, nezadovoljno je odmerio nametljivca u kicoškom odelu.

Veliku četvrtastu glavu za trenutak je zaklonio obod šešira. „Misuri” je gledao u svoje karte, skrivajući pogled od ostalih.

Onda se osmehnuo, protrljao uho, i sa gomile desno od sebe izdvojio još nekoliko novčanica.

— Neka bude dve — predložio je.

Ovo je bilo suviše i za Lajonela Longa.

Žalostnim pogledom je dotakao svoje kečeve, pitajući se šta bi to mogao da ima glavonja bubuljačavih obraza?

Fleš jedino.

Ili obaćan blef?

Istog trenutka, kraj njegovih prevrnutih karata položi se kolt!

Bio je divan primerak teškog oružja, sa niklovanom cevi i drškom ukrašenom slonovačom.

„Misuri” je buljio u oružje kao hipnotisan!

A preko „linkolna” padoše novčanice!

— Dvostruko — kazao je hladan, metalan glas i naježio Longova leđa.

U „Diablu” je zavladao tajac.

— Šta to treba da znači? — promuklo je upitao „Misuri”, pokazavši na kolt, čija je cev bila okrenuta prema njemu.

— Ako se još jednom počesete za uho, opaliće — rekao je mirno stranac.

Long uvide da on tu nema šta da traži. Osetio je želju da se šćućuri i potone pod sto.

On, istina, nije bio kukavica, ali, uvideo je da je suvišan u ovoj velikoj partiji.

Čovek koji mu je ponudio novac, mora da je poker znao u prste. I sve njegove tajne.

Št je ono rekao? Uho?

On stisnu usta i premeri „Misuri-ja” s nekom vrstom blagog prekora.

Zar je tip varao?

Uvo? Svašta se moglo naučiti na ovom svetu!

„Misuri” je oklevajući skakao pogledom sa svojih karata na gomilu novčanica na sredini.

— U redu — uzdahnu — izgubio sam!

On odbaci svoj bedni ful, pokrivajući osmehom svoj bes.

Međutim, ako je time prevario ostale, u crno odevenog stranca nije.

Gnevno je odskočio i istrkao kolt.

Long se iskosi, kao da je već osetio olovo u sopstvenom ramenu!

Oči mu se raširiše od iznenađenja.

„Misuri” sigurno nije voleo da gubi, bar ne toliku svotu, pa je rešio da oružjem povрати sve!

Strančev „linkoln” ostao je na stolu.

Nije se potrudio ni da ga dotakne.

Jednostavno se mašio drugog, zdesne strane, i opalio u trenutku kada se trijumfalni osmejak počeo rasvetati na „Misurijevoj” njušci.

Pokret je bio neuhvatljiv, iznenađan i satanski brz.

Isto tako kao što je iskočio iz opasača, kolt je nestao natrag. Jedino se kraj dugog kaputa malo zanjihao.

„Misuri” je ispustio svoje oružje, jeknuo i pao čelom na sto.

Iz mišice mu izbi krv.

Stranac se mirno naže i iz njegovog okovratnika izvuče nekoliko karata!

Onda ih rasprostre po stolu.

— Nebesa! — nije izdražio Long.

— Pa, on ima postavu od aduta?

Ranjeni lupež podiže glavu. Pogled, iako mutan, osta prikovan za drugi kolt na stolu. Kao da je iz njegove cevi izvlačio neke odgovore.

Odgurnuo je dugajliju koji je prišao da mu pomogne. Nekako je us-

peo da se uspravi. Zdravom rukom je stegao mišicu iznad rane. Činilo se da će otkinuti komad mesa zajedno sa košuljom.

Odjednom mu se lice izduži.

Oči mu se zaustaviše na strancu. Iznutra ih obasja prestravljenost. Usne mu se s mukom razmakoše.

— Dok... Dok Holidej! — izustio je i počeo da uzmiče.

Izgledalo je da pred sobom vidi avet.

I ostali su ustuknuli.

Neki zbog toga što su čuli to davolsko ime, a drugi videći da ovi uzmiču.

Ostao je samo Long.

„Diabolo” je bio krčma, jedina u Dosonu kad se ticalo kocke. Ostale jazbine točile su samo viski, ništa više. Možda se mogao naći krevet ili dva za namernike, i to po paprenoj ceni.

Doson je ličio na sićušni mrtvinjak, prema kome se ustremiljuju kamenite padine Gvadelupe Planina.

Oni koji su silom prilika, recimo, morali iz El Pasa na istok, preko Gvadelupe, prvo bi stizali u Doson.

Nisu ga mimoilazili ni namernici sa granica Novog Meksika.

On je bio stajalište, predah za nastavak prema Pekosu, ili Fort Stoktonu.

Bio je to gradić sa najviše staraca!

U stvari, oni najuporniji, najtvrdoglaviji kopači zlata i srebra, nadržali su se i posle dvadesetak i više

godina manje-više uzaludnog traganja po planinskim masivima, da će, jednoga dana, naići na žilu i obogatiti se preko noći.

To su bili ti starci...

Ljudi lišeni porodica, pustinjaci kojima je jedino i preostala nada da kopaju i čekaju.

Drugo nisu umeli. Nisu hteli.

Mnoge kolibe od trske i blata bile su rasute po čuvicima. Iz otvora se uzdizao dim prema nebu.

S vremena na vreme silazili bi ostareli kopači u Doson, da popričaju, da osluškuju ima li negde neko bolje mesto, uzmu duvana, slanine, pasulja i brašna, i svojim konjićima zapucaju natrag. U divljinu.

Od pet banaka, u gradu je ostala samo jedna. Tavorila je poput pustinja, takođe u nadi da će, jednoga dana, sa planine sići gomila zlatnog grumenja zajedno sa starim istraživačima.

Pripadala je Džonu Hodiaku. Imao je sedamdeset godina, živeo sa dva psa u kući i nije se bojao da će neko opljačkati, jer mnogo nije ni imao.

Ono malo kapitala, uloženo kod njega, nalazilo se u starinskom trezoru boje rđe, koje je mogla da razvali jedino tona dinamita!

Teška kasa vremenom je probila truli pod banke i ukopala se u zemlju. Tonula je santimetar po santimetar, poput vlasnika.

Ključ od brave Hodiak je nosio oko vrata. Jedini primerak, od koga se živ nije razdvajao.

Vremenom su ključ prozvali „Hodiakov okovratnik“.

U „Diablo“ je ušlo novo lice.

Napravili su mu prolaz.

Tajac je trajao neuobičajeno dugo, isprekidan samo struganjem čizama dosonskog šerifa.

Ušao je s umornim izrazom, ne očekujući objašnjenja.

Sve je bilo kao na dlanu: kartaški sto sa novcem, „Misuri“ ranjene ruke, dva stranca prekoputa, od kojih je jedan glupo sedeo, a drugi stajao poput mumije.

Lajonel Long nije mogao da skrije smešak.

Taj šerif je više ličio na barmena nego na predstavnika zakona.

Nosio je zamašćenu bluzu, ogroman trbuh, preko koga se u salo usecao opasač prikopčan na poslednjoj rupici.

— „Misuri“, a? — rekao je. Time je unapred dao do znanja da mu je sve jasno.

Ranjenik se nije bunio.

Da nije naišao šerif, on bi odavno odmaglio. Samo što dalje od imena koje mu je peklo dušu.

— Je li varao? — upita šerif prvog do sebe.

— Pa...

— Bio si tu?

— Jesam, ali...

— Onda si sve video. Varao je, znači.

On se okrete prema „Misuriju“.

— Imaš ti nešto da dodaš? — upita mrzovoljno.

Ovaj odmahnu glavom.

— Onda se razilazite — mahnu šerif rukom.

Holidej uze sa stola svoj „lin-koln“, na kome je počivao šerifov pogled.

Long privuče novac i odvoji polovinu za sebe, polovinu gurnu prema svom spasiocu.

Ljudi su se povukli nešto dalje, u uglove. Neki su napustili „Diablo“. Ali, niko više nije želeo da glasno razgovara.

O pokeru i da se ne govori.

Kao da je đavo sišao iz pakla među njih.

Holidej nije mario za to.

On uze samo svoj ulog.

— Rekao sam da ćemo deliti — pobuni se Long.

— Ali, ja nisam rekao — odvrati kockar.

— Onda bar da častim piće — predloži mladić i podiže se. Iznenađeno je osetio želju da se ne rastane naglo od tog legendarnog čoveka.

Nije hteo da pokaže koliko je na njega ostavio utisak „Misuri“ izrekavši te dve reči: Dok Holidej!

Instinktivno je osetio da je ovome mrsko da ga prepoznaju i pilje u njega.

Zato se potrudio da bude što mirniji i nenametljiviji.

Izgledalo je da nije ni čuo za njega!

— Kako ste znali da je varalica? — upitao je Long.

Holidej zauze mesto za drugim stolom, ispod velike svetiljke obešene o tavanicu poput pauka. Sun-

ce se sve više priklanjalo zemlji, pa su i zraci krenuli najviše, uz zidove.

— Život sam proveo s varalicama — odgovorio je on lakonski.

Long bojažljivo zauze mesto prekoputa njega.

Sve je na tom čoveku bilo zagonetno i veličanstveno.

Iz njega je izbijala tajanstvenost, ograđena zidom ćutanja i hladnoće.

Pa ipak...

Zašto bi čovek, uglavnom na zlu glasu kao što je bio Dok, pomogao nepoznatom u duelu sa varalicom?

Long nije bio probirljiv za društvo; prilagođavao se raznim prilikama i raznim ljudima. Krasila ga je društvenost, smisao za humor, trpeljivost i upornost. Ovo poslednje naročito, jer ga je to i dovelo čak iz Dalasa u Dozon!

Vlasnik „Diabla” je mogao da odahne. Posle kratkog pucnja neobično stranca u crnom, nije se dogodilo ništa osobito.

Čak se i šerif zadovoljio sa nekoliko pitanja i otišao, preporučivši „Misuriju” da ubuduće pazi kako vara. Očigledno da mu gradski kockar nije bio ljubimac.

Long je kavaljerski mahnio saluneru i podigao dva prsta uvis.

Malo zatim, na sto su stigle dve čaše.

Long je dobio viski, Holidej brendi.

Ćutke su ispili.

— Ako vam dosađujem — oglašati se Long — napustiću vas.

— Nigde ne žurim — odgovorio je kockar.

— Kad malo popijem — osmehnuo se mladić — razveže mi se jezik. Predosećam to i ovog puta. Zna te li o čemu pričam tada?

— O nekoj ženi.

— Pakao, imate pravo — trgao se Long. — Kako ste pogodili?

— Čovek tvojih godina, mladiću, radije se zaljubljuje nego što puca.

Long pogleda oko sebe.

Iako su još uvek bili na meti mnogim očima, mladić je mogao na miru da priča.

— Pokušavam da to zadržim za sebe — rekao je, vrteći ispražnjenu čašu među prstima — ali, uzalud. Kad nje nema, onda ili mislim na nju ili brbljam o njoj... A znate li ko je to? Policajac!

Holidej skrenu pogled prema njemu.

— Upoznao sam je u Dalasu. Opi-
rao sam se, ali, nije vredelo. Naide to u čoveku kad je nemoćan pred osećanjem da je zaljubljen. Ne postoji ništa drugo. Samo to.

— Sad je u Pekosu — nastavio je malo zatim. — Na specijalnom zadatku. Obećao sam joj da je neću progoniti, ali, nisam izdržao. Ne bih želeo da joj se nešto desi.

— Ko je ona? — upita Dok.

— Zove se Vivijen Šo, Pinkertonov agent. Glupo zanimanje za lepu ženu, mister. Opasnost stalno visi nad glavom, a ona traži najveće opasnosti! Uzalud sam je odvrćao da nastavi sa poslom. Moji su imućni, imam od čega da živim, ali... Ona neće da čuje.

— Logično!
 — Logično?
 — Što se više juriš, ona sve dalje beži.

— Mislite da bi trebalo da okrenem list? Da se uloge izmene? E, to ne bih želeo da rizikujem. Nisam u stanju. Mađar znam da sam budala, meni to ne smeta.

Dotle zamućene zenice Lajonela Longa ponovo zaokriše starom, šar mantnom vedrinom.

— Ja ne odustajem. Pratiću je, sve dok se ne okane Pinkertona... ili mene. Zasada je između nas dvojice, kao 'na žici. Verujem da sam ja zgodniji od tog slavnog detektiva.

— A kad te bude videla u Pekosu?

— Praviću se da je ne poznajem...

— Tako je najbolje. Moraš biti spreman na sve. Na olovo naročito.

— Zaista to mislite?

Kockar izvadi svoju pozlaćenu tabakeru.

— Gde se detektiv nađe, tu su zločinci, lopovi i lupeži. Sve je povezano.

— U pravu ste... Ipak, ovaj kolt ne nosim kao ukras. Prilično sam precizan.

— A brz?

— Pa, u poređenju sa vama sam puž.

— Biće vam potrebno dosta sreće. Oboma!

Longu se učini da je kockar namerno zloslutan. Ali, onda se dosetio da to iz njega izbija iskustvo.

— Ne plašim se — kazao je samouvereno mladić. — Mađar bih voleo da imam upola vaše kvalitete.

— Kakve?

— Pa to — zbuni se Long — hlad nokrvnost, brzina, preciznost. Od vas bi se moglo svašta naučiti.

— Prava reč: svašta. Ništa dobro.

— Šteta što ne jašete za Pekos.

— Nisam rekao da ne jašem.

Kockar zapali cigaretu i fini miris duvanskog dima zasut Longove nozdrve.

Onda je iskapio brendi i ustao.

Long je treptajući zurio u svog novog poznanika.

— Hoćete da kažete da i vi...

Ali, kockar je već odlazio.

Mladić shvati da bi bilo besmisleno sustići ga, ili doviknuti.

Kad je iščezao iz „Diabla“, Longu se učini da još uvek oseća miris njegove cigare.

Zatim je postao svestan da više nije sam.

Ljudi koji su njih dvojicu posmatrali sa odstojanja i sa strahopoštovanjem, sada su se usudili da priđu usamljenom Longu.

Lica im nisu bila prijateljska.

Dugajlija koji je izveo ranjenog „Misurija“, vratio se već da zauzme svoje osmatračko mesto. Bio je to mršav, koščat, plavokos momak bujavih očiju i povijenog nosa. Imao je kockastu košulju, prsluk i uzane platnene pantalone s nogavicama do pola listova.

— Tako — javi se on — vas dvojica nastupate zajedno? Holidej i ti, a?

Dong ga pogleda.

— Ne razumem — rekao je.

— Prijatelji ste, eto šta. Onaj re volveraš i kockar... lepo si društvo izabrao!

— Danas sam ga video prvi put — osmehnu se mladić.

— Kome pričaš? — začkilji jedan starčić, ulubljenog šešira, s br kovima požutelim od duvana. — Da se ne znate, zar bi potegao kolt na „Misurija“?

— Priznaj — zagalami neko sa strane.

Long nije prestajao da se smeška.

— Šta hoćete? — pitao je. — I ko vas je zvao za moj sto?

— Ne buni se, sad nema ko da ti pomaže — cerio se dugajlija. — „Misuri“ možda voli malo da čerupa partnere nekim trikom, ali, on je naš. A ti... ti si samo stramac.

— Nisam vas čuo dok je Holidej bio ovde — primeti Long nemarno.

— Pa šta? Sada nas čuješ?

— I?

— Bolje da se čistiš, mi u Dosonu držimo do sebe.

— Ti ćeš me oterati? — upita mladić, s očitom ironijom u očima.

— Svi mi — nakostreši se ovaj, a potom kućnu palcem svoje prsa — pa i ja sam, ako ti to čini zadovoljstvo.

Izgledalo je da to misli ozbiljno.

Long sleže ramenima i podiže se.

— Nisam vičan koltu — rekao je otežući — ali, za takve imam dobru šaku.

Rekavši to, on ispruži ruku tak-

vom brzinom da se nije video put pesnice do dugajlijinog lica.

Čuo se prasak rskavice; uz bolan krik, on obema šakama uhvati za slupan nos i povi se napred.

— Na njega! — dreknu neko.

Long se osmehnu zadovoljno.

Za tili čas, on zbacila se sebe svoj kaput sa crnim reverima i spusti preko naslona najbliže stolice.

Tek tada, pod košuljom, nazre se mišićavo telo došljaka iz Dalasa.

Umesto da se povuče, on samo malo raširi noge i izbaci laktove.

Prvi koji je naleteo, bio je udaren kao maljem. Prosto je odskočio od poda i leđima zaljuljao nekolicinu iza sebe.

Bio je to dobar znak da jenjava ratobornost dosonskih besposličara.

Oni najbliži Longu zastali su, da propuste druge. No; ni ovi nisu bili naivni, pa su rukama gurali ispred sebe one prve.

Mladić se prezrivo nasmejao i uzeo svoj kaput.

— Mislio sam da će ovde biti lepe tuče — rekao je glasno. — Trebalo bi mi malo treninga...

Vlasnik „Diabla“ je ljutito razdvajao stisnutu gomilu. Nije želeo tuču, posle onog incidenta sa „Misurijem“.

Long pogleda po licima namrštenih gostiju. Smejuljio se.

— Imam nameru da ovde prespavam — rekao je, slog po slog. — Ako neko ima nešto protiv, neka odmah istupi...

Niko se ne pomaže.

— A ako takvog nema — nast-

vio je ovaj — onda plaćam turu za sve! Htela me karta.

Bio je to neočekivan predlog.

Uz to, lice Lajonela Longa nije bilo ni mrko, ni osvetničko.

Jednostavno, on je bio čovek koji govori ono što zaista misli i oseća. Da nije tako, sigurno ne bi zapucao u Pekos, za devojkom koja mu daje samo nade, ništa više...

Vlasnik „Diabla” odahnu.

Svi su se poredali kraj šanka.

Jedino je za jednim stolom ostao momak koji je imao nesreću da „okus” Longovu ruku.

Pipkao je zube...

IX

„Diablo” je tek uveče bio prava jazbina.

Odnekud se dovukla gomila skitnica, natovarenih vrećama i zavežljajima. Imali su duge, prljave brade i oči pune peska.

Bili su to kopači sa Gvadelupe, ne obično čutljivi i tajanstveni. Na sebi su imali rite, pohabane kapute i kabanice, stare vojničke puške i koltove, ručne ašove i smotana lase.

Njihovi konji i mazge nosili su takođe veliki tovar koža, koje su oni zamenjivali za hranu i municiju i sutra dan oko podne vraćali se u svo je neusahle snove o zlatu.

Znalo se da obično dolaze početkom i sredinom meseca.

Ovoga puta su nešto poranili.

Bilo ih je petorica. Sedeli su za jednim stolom i, mimo običaja, pili viski. Uz piće su sekli tanke komade slanin e i trpali u usta.

Bio je to smešan skup staraca, među kojima je najmlađi „merio” preko sedamdeset godina.

Ali, bili su žilavi, spečeni, otporni, uporni i na sve spremni.

Lajonel Long je primetio Doka Holideja da je samo prošao kroz salun.

Pomislio je da će ga opaziti, hteo je da ga pozove, ali, kockar je mirno prošao kroz nastali tajac i popeo se stepenicama u svoju sobu.

„Diablo” je jedini u Dosonu imao sobe. Zvali su ih „vrata raja”, jer su bile toliko skupe kao da su od zlata!

Holidej je to mogao da plati.

I Long, posle dobijene partije od „Misurija”.

Te večeri i „Misuri” se vratio u salun. Ruka mu je bila zavijena, i, začudo, izgledao je prilično miran. Čak se nije trudio da gleda na Longovu stranu.

Mal o pomalo, mnogima je počelo da biva jasno da su kopači dobro naliveni viskijem. U stvari, četvorica su se gurala oko petog i nešto mu nazdravljali.

Šta je to moglo ove škrte pustinja ke da natera da odreše kesu?

Kad su se pogledi ostalih počeli da okreću za njihov sto, kopači su začutali.

„Misuri” je za stolom dobijao sve veće društvo. Pale su prve karte.

Onda je u „Diablo” ušao bankar Hodiak.

Nedostajalo mu je samo malo starih prnja pa da se ne razlikuje od kopača. Ipak, on je sa ponosom nosio svoj frak, već izlizan i masnih ivica. Lice mu je bilo mlohavo, glatko izbrijano i namirisano. Ispod očiju podočnjaci i bore slične raskupanim stranicama kakve knjige.

Džon Hodiak bio je bankar bez banke.

Mirio se sa svojim položajem kao bolesnik sa neizvešnošću.

Kako mu je donja vilica imala više zuba nego suprotna, to mu je i donja usna bila izbačenija. To mu je činilo lice napregnutim, spremnim za neku težu reč ili odlučniji razgovor.

Hodiak je svoj pogled zaustavio na kopačima. Izgledalo je da ga osvaja nepoznato, već zaboravljeno nadahnuće.

— Sad će — došapnuo je neko blizu Longovog stola.

— Njegovo je da se nada — dodao je drugi. — Samo, umreće u čekanju.

Mladić se zaklinjao da neće naručiti novo piće, ali, šta je mogao da radi u zadimljenom salunu, kad mu se nije ni spavalo, ni kockalo?

Bilo je dosadno, iako je imao osećaj da će se nešto možda i desiti! Možda sada, možda kroz pola časa, možda...

Bankar se uputio prema petorici pustinjača.

Oni su ga ugledali i pozdravili podizanjem ruku.

Odjednom se našla stolica za Hodiaka.

— Šta je? — piskutavim glasom

će bankar — da vas nije ogrejalo sunce?

— Pssst — stavio je prst na usta čovek koga su dotle najviše saletali da pije i tapšali po ramenu. — Ogrejalo je... ovoliko!

— Ma, nemoj? Posle koliko viskija? — ironično će bankar.

Starac se nije naljutio. Namigivao je.

Bio je sama koža i kost.

Retka, zamršena brada poput sne ga popadala je po ivici brade, oko ušiju i očiju. A oči su mu bile bledeplave. Kao udaljeni vrhovi Gvadelupe u magli.

Imao je potkošulju, a preko nje kožni, krznjeni kaput do kolena. U struku ga je stezao običnim komandom lasa.

Kraj nogu mu je bila torba, napunjena najrazličitijim stvarima: od šerpi do kesa sa solju.

Hodiak ih je redom odmeravao sumnjičavim pogledom.

Ipak, bilo je čudno da su na okupu i da piju.

— Kad mi rekoše da je pet kopača u „Diablu” — nastavio je bankar — došao sam da se uverim. I, bogami, biće sutra nevremena.

On uze jednu od čaša i omirisa. Potom napravi gadljivu grimasu.

— Za ljude koji život provode na vazduhu, ovo je otrov — reče.

— Ma, reci ti kad ujutru otvaraš banku? — upita ga starac bele brade.

— Zar ne znaš?

— Kako da znam — iskezi se on bezubo — kad sam u banci bio pre osam meseci! Ali, stari Stjuart Sorbi nije lud.

**DOK
HOLIDEJ
SVAKOG 7.
U MESECU**

— Nije — složiše se ostali uglas.
— Nije — nastavio je Sorbi — jer je kopao na jednom mestu, dok su drugi čačkali na deset. Ha-ha-ha! Ali, o tome ćemo sutra. Otvaraš u pet?

— Lud si — namrštio se Hodiak.
— Ja se budim u šest, a banka radi od sedam.

— E, za mene ćeš da radiš od pet — naglasi Sorbi. — Mi hoćeš da odnesem u Jelou Kastl milion dolara, a?

Hodiak preblede.

Onda se osmehnu, ali nesigurno. Zvučalo je i kao šala, ali, bogami, i kao činjenica. Da se nisu dogovorili da prave viceve na njegov račun?

Činilo se da nisu.

Jer, preostala četiri kopača su mrko pogledala u Sorbija kada je ovo me izletelo iz usta „milion dolara“.

— Bogato nalazište? — što je mogao nemarnije upita Hodiak. — Eldorado?

— Ovo nije mesto za takve priče — napomenu jedan od kopača, s vunenom kapom do ušiju.

— Ja sam bankar — uvredi se Hodiak — a ne desperados.

Ipak se okrenuo oko sebe.

Na njih nisu obraćali pažnju. Bilo je dana kad su bankar i kopači isto tako sedeli i izmišljali šale na račun zlata koje nikako nije bivalo otkriveno, a samim tim ni ostavljeno u Hodiakov trezor.

Sorbi kucnu prstom po bankarevim prsima.

— Još nosiš ključ? — upita.

— Pre bih primetio da njega nema nego pantalona... Nego, čemu ovolike čaše? Šta proslavljate? Da nije neko umro, pa se radujete što se smanjuje konkurencija?

Sorbi se cerio, crven u licu.

— Rekoh li ti — mrmljao je — našao sam. Sutra prijavljujem nalazište i donosim ti nekoliko uzoraka. Tek da dobiješ volju za život.

— Baš. lepo — smeškao se bankar — možda imaš i plan od rudnika, a? Učrtan, kao mapa! Na jelen-skoj koži...

— Nije, nego na...

Sorbi ne završi. Kao da mu više nije bilo stalo da se razmeće.

— Uostalom — mahnuo je svojom dugom, koštunjavom rukom — prespavaću ovde! Moji prijatelji neće da ih ja častim, odlaze pod zvezde... E, meni je dosta mirisa kopača, hoću pravi jastuk. Za početak...

— Kad bi mogao da spavaš na mekom — dobaci mu Hodiak. — Propašće ti kosti na pod.

— More, sad su mu i kosti od zlata — dodao je starac s vunenom kapom.

— Lepše će spavati ako sanja o zlatu — komentarisao je Hodiak, glumeći nevericu. Podigao se i klimnuo im glavom. — Idem da spavam. Samo još da bacim pogled na „Misurija“, jer predosećam da mu je veće crnje od dana.

— Onda, u pet — podseti ga Sorbi, kome su se oči već sklapale od umora i viskija. — Ja neću više ni

kapi! — odbio je ponudenu čašu. —
Idite do đavola!

Hodiak došeta do stola, iza leđa
„Misuriju”. Nekoliko časaka je pos
matrao igru.

— Ja ne bih te dve — kazao je
i nagnuo se napred, buljeći u njego
ve karte. Potom mu je dodao na
uho. — Sorbi je nešto našao. Prati
ga kad pođe u sobu.

— Misliš, adut? — procedio je
glasno „Misuri”.

— Spomenuo je milion, ko zna?
— šapnu bankar i uspravi se.

— Onda je to moja igra — glas
no će ovaj.

Hodiak se udalji.

„Misurija” više nisu zanimale kar
te, već kopač.

Ustupio je odmah svoje mesto.

Istovremeno, Sorbi je na nesigur
nim nogama ispratio svoje prijate
lje i krenuo prema baru. Vlasnik
„Diabla” je imao dovoljno takta da
ne pita čime će to kopač platiti
skupocenu sobu, verovao je da će
na ploču pasti koje zlatno zrno.

Nije tražio unapred, mada ga je
radoznalost raspinjala.

Pružio mu je veliki ključ.

— Broj četiri — rekao je.

— Ne znam da čitam — isklibe
rio se Sorbi, nameštajući svoj tor
bak na rame. — Objasni ti meni...
onako...

— Kad se popneš na stepenice,
kreni levo. Znaš šta je levo?

— Znam! Ono što nije desno.

— Odlično! Preskoči jedna vrata
pa udi na druga...

— U redu. Preskoćiću...

„Misuri” je napustio svoj sto čim
se kopač našao na stepeništu.

Znao je na koji će način uskočiti
na sprat. Trebalo je samo da izgle
da da odlazi, da ga svi vide.

Posle toga će zaobići „Diablo” s
druge strane. Tamo će ga čekati
konj. Jedan kraj lasa će nabaciti
na vrh grede od potkrovlja... i us
puzaće se.

Noć je postala nešto vetrovitija
nego obično. Na zapadu su se gomi
lali oblaci, preteći da se nadnesu
nad grad poput bezglasnog stampe
da.

On dotače svoju ranjenu ruku;
bolelo ga je, ali se uzdao u svoju
veštinu. U najgorem slučaju će pe
njanje potrajati.

Taj Sorbi mora da je sa sobom
nosio veću količinu grumenja. A pa
pira što se tiče, neka s tim trlja
glavu bankar. „Misuri” je više voleo
gotovinu. Ona za sobom ne vuče do
kaze.

Činilo se da će se Hodiakovo če
kanje isplatiti. Jer, on je tavorio u
Dosonu u večnom uverenju da će se
jednog dana, sa planina, pojaviti
neki usamljenik, oronuo i povijen
od vetrova, kiša, snega i sunca, i do
neti sa sobom zlato!

Bankar nije imao više kuđ.

Bilo gde da krene, nije imao ka
pitala da u nekom drugom kraju ot
vori banku. A za drugi posao nije
znao.

Zato je sedeo u Dosou, imao je
tek toliko da preživi, i nadao se.

Taj Stjuart Sorbi... Da je bar
znao da se potpišeli

„Misuri” je trebalo da ga baci kroz prozor, a on da ga dočeka, odvuče nekud, i svako čudo za tri dana! Nestanak čudljivog kopača biće tema razgovora samo kratko vreme.

Hodiat će učiniti ostalo. Prijaviće nalazište kao svoje i poslaće tamo nekoliko tvrdih momaka za svaki slučaj.

Sorbija kasnije mogu da nađu slomljenog vrata kraj neke stene.

Svi su kopači čuli da će Sorbi po setiti bankara u pet ujutru. Prema tome, on će imati ovakav izgovor: Sorbi mu je posle kraćeg nagovaranja prodao nalazište za pet stotina dolara. Te pare mogu naći kod mrtvaca, odreći će se bankar svoje uštedevine ako je u pitanju rudnik koji će ga učiniti bogatim.

Posle prodaje, Sorbi se sigurno uputio na neko drugo mesto da istražuje. To se bankara ne tiče. Ima će svedoke da je nalazište prodato njemu: „Misurija” i još jednog, koga će naći među prevejancima u Dosonu.

Što se potpisa tiče, Sorbi će mu ostaviti krst na dokumentu.

O svemu tome je razmišljao bankar, skriven u senci Donovanove baikalnice.

Odatle je lepo video „Misurija” kako zamiče za ugao saluna.

Za to vreme, kopač se klatio na stepeništu, ne mogavši da se seti ko ju mu je to sobu odredio gazda „Diabla”.

A da se vrati i da ga ponovo upita, nije imao ni snage ni volje.

Piće mu je zamutilo mozak i podseklo noge.

Gurnuo je ključ u prvu bravu. Uzalud!

Nije nikako mogao da se okrene. Umoran, Sorbi se nasloni na vrata, spreman da zaspi na nogama.

Utom se ona naglo otvoriše i kopač se stropošta unutra, pred noge Doku Holideju.

Prstorija je bila osvetljena i on žmirnu.

Ugledao je iznad sebe visokog momka, elegantno obučenog, koji kao da se spremao za izlazak.

Jedino što mu je nedostajao šesir.

— Otkud... otkud vi u mojoj sobi? — promrmljao je Sorbi.

Kockar oseti viski.

— Mora da sam pogrešio — primeti.

— Onda izlazite napolje... Hoću da spavam...

Holidej ga dohvati za okovratnik kožnog kaputa i postavi na noge.

Kako starac u njima nije imao si gurnog oslonca, on ga gurnu na sto licu. Zamalo nije pao.

— Pazite, mister... — mrmljao je Sorbi — pazite kako razgovarate sa budućim... budućim...

Nije uspevao da završi rečenicu.

Iskosio se pod težinom torbe; ona mu skliznu sa ramena i tresnu o pod. Lupa ga ponovo vrati u stvarnost.

Osetio je da nema torbe.

— Gde je... — prestravljeno podskoči. Kad je ugleda, koža mu se prosto nanovo opusti.

„Džordžijanac stavi svoj šešir na glavu.

— Gde je moja soba? — upitao je.

Kopač se prisećao salumerovih reči. Kao da se to nije ticalo njega.

— Kako ono reče — mrmlijao je — preskoči jednu... levo...

— Na ovoj strani su samo dve — klimnu glavom kockar.

— Ne približavajte mi se — suvo će starac, grčeći torbu. — Ovo mi je sve što imam! Ceo život sam proveo tragajući za njim.

— Verujem — odvrati Dok. — Dobro se zaključajte.

Ali, Sorbi je skoro zadremao na stolici.

Holidej ga podiže i odvuče do postelje. Nije se razdvajao od torbe, ali, nije se više ni bunio. Činilo se da i onako pijan oseća da mu od kockara ne pretila opasnost.

Holidej ga na kraju ostavi i ode u susednu sobu.

Ne paleći svetlo, on zaključa da je i ova slična ostalim sobama, samo što je bila nešto manja s obzirom da se nalazila na uglu.

Prozor je bio otvoren, a spolja je dolazio zvuk vetra, klataći krila.

Kockar pride da zatvori...

Onda je ugledao senku na donjem krovu.

Uzmakao je.

Po zavoju na ruci, pretpostavio je o kome se radi.

„Misuri” sigurno nije mogao da zaboravi onaj sukob u „Diablu” i

rešio je da mu se osveti. Izabrao je noć, uveren da gost spava.

Noćni posetilac se mučio po kosi- ni da se dokopa ravnije ivice od drveta, koja se protezala duž sobnih prozora.

Ako upadne u sobu, tražeći njega, nalećeće na nedužnog starca.

On spusti ruku prema koltu.

Odozdo se još razlegao žagor gostiju. Možda bi se ljudi i razilazili kućama da ih spolja nije zadržavao prohladni udar vetra.

Čovek iz Džordžije nije imao nameru da ostane po strani.

Starac je dosada već bio zaspao.

Trebalo je samo ući u njegovu sobu i sačekati hulju.

Ali...

Holidejev poznanik iz „Diabla”, varalica i lupež zvani „Misuri”, nije se uputio prema prozoru iza koga je blaženim snom spavao Stjuart Sorbi.

Uputio se pravo prema Doku!

— Tako? — procedio je kockar.

Povukao se u tamu, ispreturavši postelju tako da se na njoj našla gomila prekrivača.

Za to vreme, „Misuri” se našao na ivici prozora.

Njegova senka skoro je zaklonila ceo taj prostor okrenut sivom, zatamlenom nebu. Nekoliko trenutaka bio je nepokretan, osluškujući.

U ruci je držao kolt.

Preko sobe, do postelje, prošao je nečujno.

Zaustavio se nad prekrivačima, na glim trzajem ih povukao i zamah-

nuo zdravom rukom. Cev je bljesnula, ali ništa se nije desilo.

Krevet je bio prazan!

— Ako mene tražiš, tu sam — ošamuti ga hladan glas iz tame.

„Misuri” oseti da ga noge izdaju. Taj glas! Nemoguće!

Ne čekajući zapovest, on odbaci od sebe oružje.

— Dok...?

— Šta si izgubio? — preseče ga Džordžijančev glas poput brijača.

— Ja... mislio sam...

— Da je ovde onaj kopač?

„Misuri” je oćutao.

Kada se malo povratio od šoka, vrebao je oko sebe priliku da pobjegne. Bio je mrak, kockareva silueta jedva se ocrtavala u pozadini.

Da li je držao kolt?

— Pogrešio sam — promrmrljao je „Misuri”.

— Znam!

— Mogu da odem? — ponada se ovaj.

— Možeš samo da skočiš.

— Da sko... skoćim?

— Naravno! Zar je visoko?

Iako je izgledalo šaljivo, nije tako zvučalo.

Noćni napasnik se pitao kako je mogao da pogreši? Lepo je video da vlasnik „Diabla” pruža Sorbiju ključ sa četvorke.

Otkud se u njoj našao pakleni kockar?

Nešto se pomešalo...

On to nije umeo da razjasni. Sve što je želeo, bilo je da se živ iščupa iz sobe i pošalje do đavola i Hodiaka i njegovu priču o zlatu!

— Pričaj — podstaće ga Holidej.

— O čemu? — smrće se „Misurijevo” lice.

— Zašto si hteo da ga ubiješ?

Znači li to da ga je starac osetio, grozničavo je razmišljao ovaj. Znači li to, do vraga, da se požalio lično Holideju?

Da su namerno zamenili sobe?

— Bila je to šala — izvlačio se „Misuri”.

Holidej se pokrenu.

— Slušaj, burazeru — nemilosrdno ga je sasecao ledeni glas — ušao si sa koltom kroz prozor. Imam pravo da te ubijem, i da ne budem kriv. Ni pred sobom, ni pred sudom. Zato govori. Ko te je poslao?

— Kad vam kažem da...

— Onda, do viđenja u paklu — podiže ruku Dok.

Niklovana cev bljesnula je u „Misurijevim” očima poput smrtonosne munje.

— Reći ću — prostenjao je, obliiven znojem. — Hodiak...

— Ko je on?

— Ovdašnji bankar... Čuo je da je Sorbi našao dobru žilu i hteo je da je prisvoji...

— Kako?

— Stari ima mapu nalazišta. Ja... ja bih uzeo grumenje koje je kod njega, a Hodiaku mapa. Prijavio bi kao svoje.

— A kopač?

— Kopač bi nestao... Ne znam kako, moje je bilo da ga onesvestim i bacim kroz prozor...

— Ko će poverovati u tu priču? Šerif?

— Verovatno. Hodiakova banka je prazna, a on godinama čeka na ovakvu priliku. Jednim udarcem da se obogati.

— Lepo! Drugi provedu život kopajući, a onda ga izgube za jednu noć.

„Misuri” je ćutao. Strah ga je lagano napuštao, mada još nije bio na čisto šta će učiniti kockar. Verovatno mu nije stalo da se bakće s uljezom, s obzirom da je i sam bio revolveraš i litalica.

— Gde je Hodiak? — pitao je Dok.

— Čeka dole — iscedi iz sebe „Misuri”.

— Ne daj mu da čeka dugo...

— Šta treba da uradim?

— Skači...

„Misuri” je bacio pogled na prozor. Setio se kolika je visina, bez obzira na donji krov i nastrešnicu iznad stražnjeg ulaza.

— Šalite se? — upitao je.

Kockar priđe sasvim blizu. Nije mu video lice, ali je iz njega izbijala stravična opomena.

— Nikad se nisam šalio — rekao je.

— A moj revolver?

— Ponesi ga!

„Misuri” je zadrhtao. On mu ga daje? Vraga!

Verovatno čeka priliku da ga ucmeke, kad bude u ruci držao oružje. Tako će imati dobar izgovor za njegovu smrt.

Ne, to ne dolazi u obzir!

On priđe prozoru, oklevajući.

— Rekoh da skočiš, a ne da pužiš — doviknu kockar i zape oroz.

„Misuri” pomisli na svoju ranjenu ruku i skoro zajauka.

Holidej pritisnu obarač!

Metak raznese drvo uz samu „Misurijevu” šaku. Prestrašen eksplozijom i s iznenadnom mišlju da će skončati bez razloga, on jeknu i prevali se preko ivice.

Dok se kotrljao, video je kako se nebo umotava oko njega. Onda je o nešto udario i svest mu se pomračila.

Zatim je lebdeo...

Trenutak kasnije, pred Hodiaka je palo nečije telo.

Bankar se već spremio da šmugne posle onog hica iz sobe. Sada je smogao snage da osmotri palog čoveka.

Sav se naježio prepoznavši beživotno „Misurijevo” lice.

Pobegao je glavom bez obzira!

X

Rano ujutru, praćen četvoricom svojih kopača, ispavam i zadovoljan. Stjuart Sorbi je uložio prvo grumenje u banku i prijavio svoje nalazište.

Bankar ga je dočekao s kiselim osmehom.

„Misurija” su našli ugruvanog i onesvećenog. Rekoše da je bio pijan i da je pao s konja.

XI

Oko podne stigao je u Jelou Kastl.

Prethodne noći, i u zoru, kiša je samo pretila nad savanom.

Onda su se oblaci razbežali, čim je među njih pao pozlaćeni novčić sunca.

Suvi vazduh zapadnog Teksasa učinio je da zaboravi na opaku bolesti u plućima. Sve je ređe imao napade kašlja, ali se nije mogao odbraniti od samoće i dosade.

Tako je lutao Džon Henri Holidej!

Bivši zubar iz Bostona, revolveraš, kockar i živa legenda Zapada. Najbrži i najslavniji između Kalifornije i Kentakija.

Nailazilo je tako vreme kad se provodi u sedlu, praznih misli, bez voljno i besciljno.

Čak mu nisu smetali ni banditi. Činilo se da ispred njega jaše glasnik smrti, i niko mu se ne suprotstavlja.

Bilo je to vreme bez uzbuđenja. Tada su ga obično sustizale senke prošlosti. Sav onaj prmašeni život ostavljen na putevima Zapada, u za dimljenim salunima i sasušanim ulicama, u kockarnicama i lučkim pločnicima.

Govorilo se: to je prokletnik!

Bio je uklet. Bez prijatelja, bez smiraja. Gradovi ga nisu želeli, čuvari zakona su proklinjali čas kada je ujahao u njihov grad.

Znali su: teški koltovi o pojasu učinili su ga legendarnim i čuvenim.

Pucao je kao munja.

Pogađao je kao zmijsko oko!

Retka su bila mesta gde ga nisu prepoznavali.

Retki ljudi koji ga nisu s podozrenjem gledali i ispratili.

Ostavljao je trag u nekim srcima, ali je brzo odlazio, suočen s čudnim, nepoznatim osećanjem ljudskosti. Nije želeo da svojom blizinom nanosi neprilike onima koji su mu verovali, ili počinjali da ga vole.

On je bio samo Dok Holidej.

Ime koje ne donosi ništa dobro. Samo nemir, i smrt.

Od podneva u Jelou Kastlu delilo ga je jedva petnaestak minuta.

Ulicom su ljudi žurili nekuda. U jednom pravcu, u stvari: prema trgu.

Malo je njih obratilo pažnju na čudno odevenog stranca, na šarenom ždrepcu indijanske rase.

Holidej pogledom potraži mesto gde bi predahnuo.

Ugledao je prvo gradsku konjušnicu. Pisalo je krupnim, žučkastim slovima: „Iznajmljivanje i čuvanje konja; vl. Čip Kolbi”.

Bila je to dobra prilika da se odmori i Mig.

On sjaha i povede svog šarca na tu stranu.

Vlasnik konjušnice je, izgleda, imao nameru da napusti svoje mesto. Već je bio zatvorio jedno krilo velikih drvenih vratiju.

Pogledao je u kockara i žmirnuo svojim razrokim, sitnim očima.

Imao je uglasto lice, špicastu bradu i žute brkove. Glavu mu je pokrivao šešir neodređenog oblika. Hramao je na levu nogu.

— Zatvarate? — upita Holidej, ali glasom koji nije trpeo potvrđan odgovor.

Kolbi ga je odmerio od glave do pete. I zaključio da može još malo da prička.

— Mnogo žurim — kazao je hrpavim glasom — ali, ću vam smestiti ždrepcu. Indijanski potomak?

— Poznajete konje — zaključio Dok. — Malo hrane samo, ostalo ću ja uraditi.

— Imam desetak minuta vremena — vrpolio se Kolbi, pogledajući prema trgu. — Ostajete duže?

— Ne znam.

— Grad je pošasavio — raspredao je Kolbi, smeštajući Miga u jedan prazan boks, sa već gotovim obrokom zobi. — Odavno se nije tako nešto desilo, gospodine. Čak je i šerif pristao da se održi, po pravi lima starog, dobrog zapada...

Kockar je s ulaza posmatrao rulju na prostranom delu glavne ulice koji je označen kao trg.

Ljudi su se okupljali na sredini, a onda odlazili na jednu ili drugu stranu.

— Kakva je predstava? — upitao je reda radi.

— Dvoboj, gospodine — osmehnuo se vlasnik konjušnice i podbočio se. — Dvoboj koltovima, tačno u podnel!

DOK HOLIDEJ

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

Holidej izvadi cigaretu i stavi u kraj usta.

Njega to nije interesovalo.

Ako je neko bio budala da pravi predstavu od toga, neka mu je. Ljudi su to voleli. Ko je brži, ko će ostati na nogama, ko preživeti... Pozornica je jedna ulica pod suncem i na njoj dva čoveka okrenuta jedan prema drugom.

— Vi svakako to nećete propustiti? — upitao je Kolbi. — S jedne strane je Kliford Stajn, čuveni revolveraš iz Amarila...

— Čuo sam za njega — promrm-ljao je kockar paleći cigaretu.

— Svi se klade na njega, mister — klimnuo je glavom Kolbi. — Mnogi su ga već negde videli. Po-teže kao zvečarka! Njegov protiv-nik nema šanse...

— Otkud znate?

— Ovde se sve zna, mister. Lju-di procene, na prvi pogled. Taj Long...

— Long? — trže se Dok.

— Da, zove se Long. Jutros je dojahao u Jalou Kastl i odmah se zakačio sa Stajnom.

— Zbog čega?

— Zbog neke cure... Poznajete li ga možda? Stranac je, kao i vi.

— Možda...

Kolbi nastavi.

— Taj Long se raspitivao za ne-ku curu... onakvu, znate... Pro-lazila je ovuda, nakindurena i naš-minkana kao... kao...

— Kao drolja?

— Tako je! A, za nju se baš ras-

pitivao Long, a Stajn je rekao ono što su i ostali mislili: ta cura je ološ, odmah se vidi. Tako se pona-ša, klati, izaziva i ima rečnik gori od kočijaša. Ološ!

Holidej je mogao da zamisli ka-kvo je bilo mladićevo lice kada je revolveraš izrekao prljavštine na njenu adresu.

— Stajn je još kazao da je spa-vao s njom za deset dolara!

— Zar nije?

— Možda i nije, ali, on voli da se razmeće. I taj Long mu je prile-pio šamarčinu da je pao sa stolice!

Kockar iskosa pogleda u sagovor-nika.

— Sve ste to videli?

— Pričali su mi — odgovori ovaj mirno. Pogledao je u svoj džepni sat. — Moram da krenem. Oni će biti tačni, a ja ne volim da gledam preko tuđih glava. Nizak sam, zna-te...

— Zar Long nema nikakve šan-se? — upita Dok.

Kolbi odmahnu glavom.

— Stajn će ga prepoloviti pre ne-go što ovaj trepne. Mogao ga je ubiti i u krčmi, ali se predomislio. Hoće da napravi predstavu. Što je najčudnije, Long je odmah pristao, ali, da znate, učinio je to u besul Bio je gadno ljut!

Kockar je osmatrao ulicu.

— Ima li nekog ko neće posmat-rati dvoboj! — kazao je zagrobnim glasom.

— Samo mrtvi — iscerio se Kol-

bi i pošao da zatvori kapiju. — Ide te li?

— Biću tamo!

Vlasnik konjušnice je uskoro, vu kući nogu, hitao ulicom. Za njim je lajao neki pas.

Trg se već ispraznio.

Na njemu je stajao samo jedan čovek.

Izgledao je visok, i tanak kao prut.

Holidej se uputi ka njemu.

Zamor je prestajao, grad se pretvarao u tajac. Svakog časa trebalo je da iz krčme „Končo” izađe drugi akter ovog uzbudljivog događaja.

Šarolika masa preplavila je tremove s obe strane trga. Bilo je tu „stetsona”, običnih šešira, sombrera i damskih šeširića.

Long je imao još vremena, minut-dva možda.

Ali, Stajn je poranio. Hteo je da ga vide i da o njemu govore šapatom.

Izgledao je da je sazdan samo od kostiju. Duge ruke, duge noge, košulja koja leprša oko njega, pantalone uvučene u čizme visokih sara, s visokim potpeticama.

Futrola kolta doticala je vrhom desno koleno.

Stajnovu lice bilo je asketsko, uzano i bledunjavo; ispupčeno čelo nad tamnim, sitnim očima i jagodice ispod kojih upali obrazi skoro zalaze u zube.

Masna kosa štrčala mu je ispod crnog šešira ravnog oboda kao perje pokislog petla.

Zabavljen sobom, Stajn je primetio Holideja tek kad mu je bio na domaku od nekoliko jardi.

Lice mu se izdužilo još više, pogled postao unezveren i staklast. Desna ruka, koja je sve vreme bila „zadenuta” za kaiš, naglo se spustila niz bok.

Lajonel Long još nije napuštao krčmu „Končo”.

Sa crkvenog zvonika zvono još nije oglasilo podne.

Bilo je to davno, sinulo je kroz kockarev mozak, kada su u Amarilu Stajn i još dva tipa napustili „Kazino-bar” praznih džepova i praznih opasača.

Imali su zlu sreću da nalete na raspoloženog Doka Holideja.

Prošlo je otada nekoliko godina. Dve, tri možda.

Stajn je pružio ruku kao da je njom zaustavljao Holidejev korak.

I kockar zaista stade.

— Moj put nema veze sa tvojim — doviknuo je. Svi su čuli, ali, niko nije shvatio.

Holidej je posmatrao mrtvačku lu banju revolveraša iz Amarila.

Bio je pomalo opak, pomalo kockar, varalica i ubica. Vešto je klijio između zakona i bezakonja, vladajući svojim živcima kao pripitomljenim pastuvom.

To mu je pomoglo da uvek bude izazvan. A što je uspevao da se izvuče iz svakog okršaja neogreban, imao je da zahvali svom poganom jeziku i strelovitoj ruci.

Long nije imao pojma ko je Stajn.

Mladića se to, verovatno, nije nitalo. Imao je samo neodoljivu želju da spere uvrede s imena devojke koju je voleo.

Za kojom je prevaljivao dugi put, prateći je u stopu.

Nije ni slutio da bi Jelou Kastl mogao da bude kraj tog puta. Konačan kraj!

Ludi momak! Tek zakoračio u život, a stavlja glavu pod vrelo olovo zbog reči izrečenih u vetar!

— Sada imam posla — dobacio je suvo revolveraš.

— Zar ti? — ironično će Džordžijanac. — Okupio si publiku, da bi pokazao kako umiru deca?

— Šta ti imaš sa tim? — ukruti se Stajn.

— Bilo bi bolje da odjašeš...

Revolveraševa usta se pokrenuše nekoliko puta u grču.

Istina, ovaj predlog kockar je izrekao tiho, da ga samo on čuje, pa ipak, kako bi to izgledalo: Kliford Stajn bez objašnjenja odlazi s ulice.

— Nije vreme za šalu — rekao je.

— Nije — složi se kockar i ras tvori peševe svog kaputa.

Stajnovе usne se stegoše.

— Ovo je zakazan dvoboj — zaskripao je. — I šerif je saglasan. Ja ne mogu da odustanem tek tako, Holideje...

— Ni ja!

Lak žamor prostruja ulicom.

Preko kockarevog ramena, Stajn je ugledao Lajonela Longa.

Kretao je prema njima.

DOK HOLIDEJ

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

— On dolazi — odazva se revol veraš. — Ja ne mogu da odustanem.

Holidej je shvatio: vrsni revolve-raši imaju neke svoje nepisane zakone. Kliford Stajn nije bio ni ku-kavica ni heroj.

Jednostavno, on je morao da se iskaže pred svetom.

Ošamaren, pozvao je Longa da u podne izide na trg ako je čovek, i ovaj je pristao.

— Biću ovde — dobacio je Holidej i zgazio čizmom opušak u prašini. — Ne smeš ga ubiti!

— Biću samo brži.

— U redu!

Džordžijanac se pomeri samo nekoliko koraka udesno.

Long ga je primetio; uspeo je da se osmehne i da ga pozdravi mahanjem ruku.

No, Holidej je izgledao kao od ka mena isklesan.

Long ponovo poprimi tvrd izraz.

Možda se setio onih prljavih Stajnovih reči i potrudio se da ga omrzne što više.

Izgledao je naočito, prkosan i neustrašiv. Samo to.

Da se slavni strelac iznenada nije umešao, Stajn bi krenuo s uvredama. Ali, morao se zadovoljiti nepredviđenim razvojem situacije.

Stajao je i čekao.

Sunce je pržilo.

Činilo se da će nepokretnost potrajati više nego što bi posmatrači mogli da podnesu.

Promena u Stajnovom ponašanju bila je očigledna, čim je izmenjao nekoliko rečenica sa novim stran-

cem. Po svoj prilici, izostala je ona prava predstava.

Samo bi falilo da jedan drugom okrenu leđa i da odu svako na svoju stranu.

— Što se bar ne počesu? — glasno je rekao neko.

Stajn krenu prema Longu.

To nije bilo baš po propisu, ali, niko mu nije mogao zabraniti. Dlan desne ruke lebdeo je nad drškom kolta poput kandži.

Long se malo pognu.

Rastojanje se smanjivalo sve više.

Još jedan korak, brojao je.

Još jedan, i potegnuće.

Ne, još jedan.

Samo ovaj, pa...

Stajnova usta su se krivila u preziv smešak. Kao da su govorila: bio sam u pravu. Tvoja cura je drolja! A ni ti nisi bolji. Obična kukavica...

Pomislio je na Vivijen Šo. Možda poslednji put da misli na nju...

Spustio je šaku na kolt.

Stajn je još koračao. Kao smrt!

Zbunjen tom mirnoćom, Long ose ti da mu se prsti zapetljivaju u otponac. Povukao je početničku!

Tada je revolveraš iz Amarila istrgao svoj.

Buknuo je plamen.

Onda je eksplodiralo po prstima; kao omađijan, mladić je stao i pogledao u svoju šaku. Sada je bila prazna! A kolt je ležao nedaleko, za riven u žučkastu prašinu.

Kliford Stajn je gurnuo svoj revolver natrag za pojas i okrenuo mu leđa.

Hitro, kao mačka, Long se baci prema svom koltu na zemlji!

Stajn je zastao, ali mu je još uvek bio okrenut leđima. Nije prosto želeo da se okrene. Izazivao je...

Njegov pogled okrnio je nepomičnog Holideja.

Izgledalo je da se ceri.

Long je dokopao revolver i upeorio u Stajnova leđa.

Ulica je zanemela.

— Povuci reči — zauriao je Long. — Povuci...!

Stajn se cerio i dalje. On, međutim, nije video koliko se Lajonel Long napreže da se obuzda.

To je za Holideja bilo dovoljno.

Njegova ruka je odskočila, produžena u bljesak nikla na cevi. Ne podižući šaku s kuka, on je opalio prema Longu...

Mladićev kolt je po drugi put izleteo iz šake, pogođen preciznim hicima.

Kliford Stajn skupi usta, natuče šešir na čelo i udalji se. Više nije imao šta da traži u Jelou Kastlu. Mogao je da odjaše na sever.

Ljudi su tek sada otvorili usta, ali, nisu napuštali svoja mesta.

Videli su kako Holidej prilazi Longu. Mladić je klečao na zemlji, kao probuđen iz nekog ružnog sna.

— Pucao bi mu u leđa? — upita Džordžijanac.

— Ne znam — procedio je ovaj žalosnim glasom. — Ali, bio sam ljut...

— Jednom ćeš izgubiti glavu zbog devojke — podseti ga Dok. — Ako ne sada, onda na venčanju.

— Ispao sam budala — jadao se Long. — Izgubio sam glavu, kao... kao...

On se podiže i šeširom otrese prašinu sa sebe.

— Mogao me je ubiti — priseti se i zagleda se u kockara. — Zašto ni je?

— To ne znam!

— Sigurni ste da ne znate? — sumnjičavo će Long. — Bili ste bližu. Kao da ste bili sudija...

— Ja sam ono što sam, burazeru — hladno mu uzvрати kockar.

Okrenuo se.

Long podiže kolt i stavi za pojas. Video je lica posmatrača, mrka, nezadovoljna, prezriva, ponegde radoznala. Oni su verovatno očekivali krv!

Njegovu krv!

Pljunuo je i pozeleo da odjaše što pre.

Holidej ga je spasao da ne napravi glupost. Mogao je ubiti čoveka s leđa. Bila bi to neoprostiva greška Lajonela Longa.

Žig koji bi nosio do kraja života.

Nekako se sabrao. Vivijen Šo je sebi dodelila novo ime, novu ulogu. Izigravala je barsku damu, pevačicu bez angažmana i predrasuda.

Takvu su je svi primili u prolazu kroz Jelou Kastl. I Stajn među njima. Zašto bi imao drukčije mišljenje, kad je drukčiju i ne zna?

O tome Long nije razmišljao u „Konču”. Najviše ga je pogodilo revolveraševo hvalisanje da je imao Vivijen za deset dolara!

Tada je planuo! A, mogao je da zna, da ona nije nimalo jeftina.

Pomislio je da susret sa Holidejem u Jelou Kastlu nije poslednji. Činilo se da jašu u istom pravcu, ali, odvojeno.

XII

Pas je zalajao samo jedanput.

Randal Vort je na taj znak skočio sa svoje stolice za ljuljanje i pomislio: ona je!

Za svaki slučaj, pogledao je napolje.

Ne, nije bila Kej Keli!

Dolazio je neki jahač u crnom.

Bio je sumrak, doba kada veče poput tamnog pauka pokriva poslednje mrvice dana po vrhovima borovine.

Vort je dograbio svoju pušku, spreman da je upotrebi ako zatreba.

Konjanik nije dolazio iz grada.

Ali, gde je mogao da bude, na toj strani? Samo su brda tamo. Ničega više.

Bio je sâm. Jahao je mirno, kao svaki čovek koji čiste savesti putuje nekuda ili nikuda.

Vortov pas, koga je tog dana nabavio sa jednog ranča, neobjašnjivo je ućutao.

Nije mahao repom, što je značilo da ne poznaje pridošlicu.

Rundov bele dlake, krupan, više izgledao nego sit, odjednom se povukao prema svom slamnatom skrovištu. Izgledalo je da zbog nečega cvili. Da se plaši.

— Pakao! — procedio je bivši šerif i stao na vrata.

Vort je pogledom pretražio okolinu, no, nije otkrio više ničije prisustvo. To nije moralo da znači da se neki lupeži negde ne kriju. Zato odlučio da ne izlazi napolje. Sa praga je imao najbolji pregled.

Pas je sada režao.

Jahač je prolazio uzanim delom kamenjara.

Kad se našao na čistini, okrenuo se. Ugledao je preteću figuru Randala Vorta.

Obojica su ćutali i odmeravali se.

— Ako ste u prolazu, stranče — progovorio je bivši šerif — onda srećam vam put.

Stranac je pogledao prema oronulom zidu od bunara, iza kolibe.

— Tamo nema vode — dobacio je bivši šerif.

— Znate sva moja pitanja, šerife? — upita jahač.

Vort se smrče.

— Ja nisam šerif — odbrusio je oporo. A onda se doseti. — Kako znate da sam to bio?

— Vi ste Vort?

— Da, ali... Ko ste vi?

— Ja sam Holidej!

Pušćana cev bivšeg šerifa se spušta naniže.

— Pakao! — uzviknuo je. — Da sam zaista šerif, preporučio bih vam da produžite dalje, čoveče! Ali, sad vam mogu reći bilo šta drugo... Posle koliko godina prolazite ovom pustarom zvanom Pekos?

— Vreme mi se izmešalo, šerife — odgovorio je kockar, koji u Vortovom glasu nije naslutio odbojnost,

čak ni uobičajenu, prigušenu neljubaznost.

— A kafu, to može? — pozva ga Vort.

Džordžijanac kao da je oklevao. Za njim je ostalo dobro parče puta po planini. On nije mario putovanja kočijom i železnicom, ako nije hitao.

Sada je želeo da udahne što više oštrijeg vazduha, a to je mogao jedino u brdima. I to kad je sam.

— Neću vas gnjaviti kao prošli put — dopunio se Vort, podigavši ruku.

Holidej skliznu sa sedla.

Pas je prestao sa režanjem; pratio je bojažljivim pogledom nepoznatog sve do kućnog praga.

Bivši šerif je konstatovao da se Holidej ne menja ni za dlaku.

Ista garderoba, bela košulja, šešir... Isti oni pakleni koltovi, kojima je posejao pustoš u već porušenom salunu „Gringo” pre nekoliko godina!

Bilo je to vreme poslednjih meseci Vortovog šerifovanja.

Mnogi su mu tada zamerili da je bio popustljiv prema jednom tako ozloglašenom revolverašu kakav je bio Dok Holidej.

Ali, Vort je bio čovek zakona, a ne svojina nekolicine građana. On je zaključio da se slavni kockar sa mo branio.

Jedino ga je zamolio da napusti Pekos. Otvoreno mu je kazao da su s njim došle jedino nevolje.

— Niste mnogo zaradili za svoje šerifovanje — primeti kockar, ulažeći u slabo osvetljenu brvnaru.

— Meni ne treba mnogo — odgo-

vorio je Vort. — Šta vas je navelo na ovaj put, Dok?

— Pustinjski vetar.

— To nije dovoljan razlog...

— Ja obično putujem bez razloga — sleže ramenima Dok i maši se po zlaćene tabakere. Vortove nozdre se raširiše.

— I tog mirisa se sećam — pokazao je na cigarete.

— Šta vas muči, šerife? — iznenada upita ovaj.

Vort zavrte glavom.

— Zar se vidi nešto na meni?

— Bore, podočnjaci, mutan sjaj... To nije od starosti.

— Problema ima — priznade Vort — ali, moram sam da ih rešim. Još nisam za staro gvožđe.

— Ko nosi sad zvezdu?

— Teo Bruks.

— Ne znam ga...

— Niste mnogo izgubili time — ironično će ovaj. — Ako imate nameru da duže ostanete u gradu...

— Ja sebi određujem vreme — prekide ga kockar — a ne Bruks.

Vort se nasmeja.

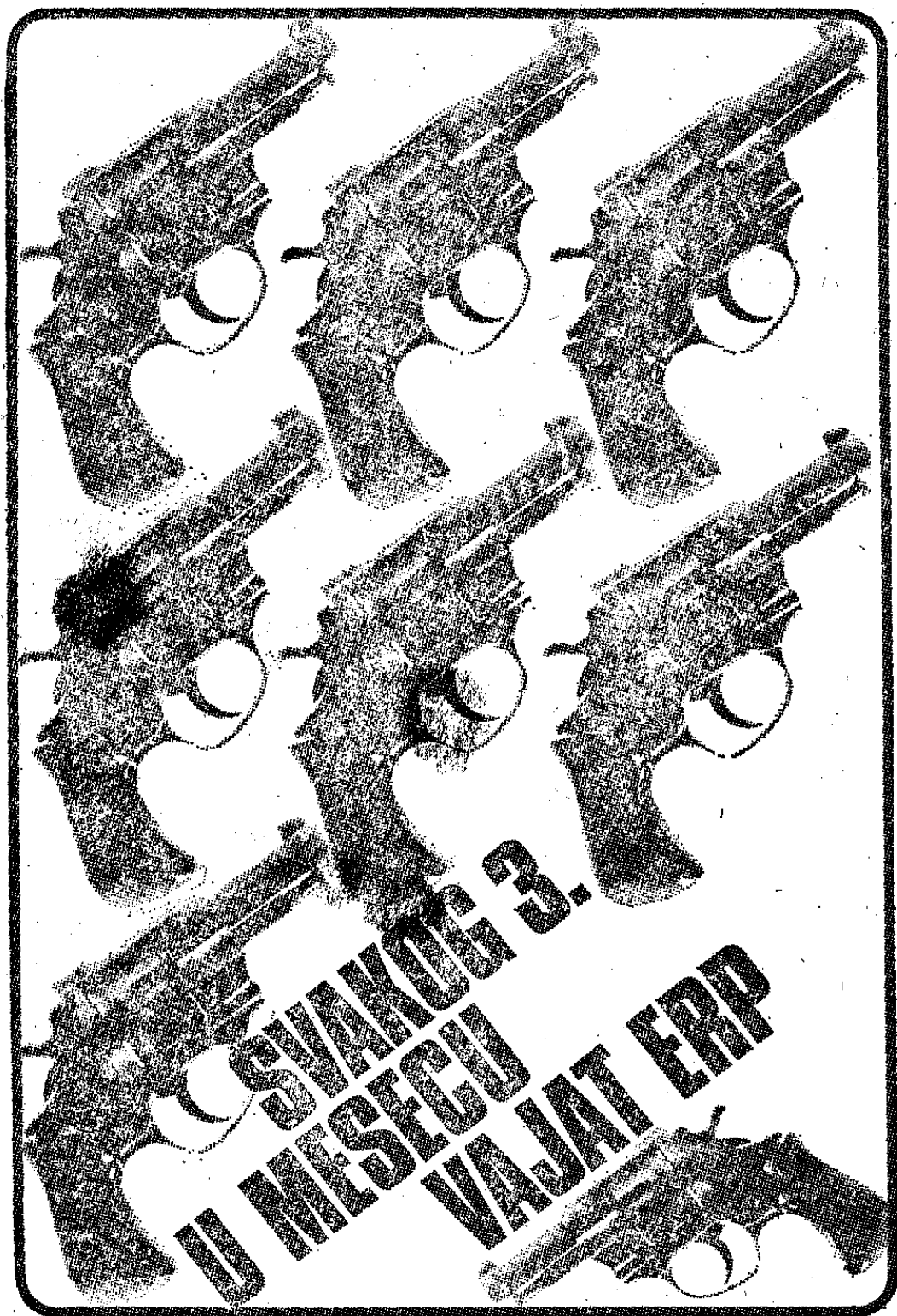
— To sam i očekivao — reče — mada vam to može natovariti nevolje, Dok. Bruks je verovatno nervozniji nego ikad, pošto mu ne uspeva da pohvata neke bandite ispred svog nosa...

On stavi pred kockara veliku šolju vrele kafe.

— Imam viskija — ponudi — ali, znam da pijete brendi.

— Biće dobra i kafa. Šta je sa „Gringom”?

— Srušen je, posle jednog požara. Ali, možete lepo da prenoćite

i u „Žednom grlu”. I da se zabavite.

— A „Samson”?

— Neće se obradovati ako dođete tamo. Tap ne voli gužve... ma da voli pare.

— Ova stolica — pokaza kockar — poznata mi je. Gde sam je video?

— Ispred moje kancelarije — smeškao se Vort. — Kad su mi zahvalili na radu, poneo sam je ovamo. Nekako sam navikao na nju, kao na starog, dobrog prijatelja.

Miris finog duvana ispunio je kolibu.

Holidej očigledno nije držao za mesto ovaj tihi, usamijenički kutak.

On je voleo da jaše sam, ali, u gradovima se utapao u salunske i kockarske gužve.

Vort je imao svoje probleme i svo je uspomene, gorke ili prijatne, ali, Holidej s njima nije imao ništa.

— Ovo nije mesto za čoveka vašeg kova — primetio je.

Vrt se nakašlja.

— Računam da je privremeno — poveri mu se. — Još se nisam odrekao zvezde, Dok. Nisam se pomirio s tim da me oni dole, u gradu, jednostavno izbace iz sedla. Vratću se! Bruks ima samo manje godina od mene, ništa više!

Lice mu se zacrvene od iznenadne poplave gneva.

— A ova puška? — pokazao je kockar. — Koga s njom očekujete?

— Aveti — odgovori Vort. — Samo... time neću da vas zamaram. Osećam da žurite...

U tom se spolja ponovo začu lajež.

Ovog puta bio je žestok.

Bivši šerif se zagleda u svog pose tioca, a onda mu pogled pođe prema pušci.

— Odavno nije lajao — reče. — Ne očekujem goste.

On priguši svetiljku što je mogao više.

— Ko bi mogao biti? — pitao se.

U polumraku, Holidejeva cigareta širila je žar pri svakom udisaju dima. Vortova nervoza mogla je da bude i komična. Kakav je to bio život ako je morao da se laća oružja pri svakom šumu ili lavežu?

Bivši šerif Pekosa izišao je na prag.

Pas je besno lajao u pravcu šumarka, odakle je počinjala travnata čistina pred brvnarom.

— Prokleta štene! — zareža Vort. — Ako bude u pitanju neki zec ili... Prebiću mu leđa!

Već je hteo da se vrati — kad opazi kretanje nečije senke.

— Ko je? — izlete mu glasno.

Nije dobio odgovor. U stvari, odazva mu se kratko rzanje nekog konja.

Nedaleko, kockarev šarac podiže glavu, spreman da odgovori.

— Ko je? — zaurla Vort i podiže pušku.

Onda je ispalio hitac u grmlje.

Istog časa, u kolibi, Dok Holidej ugasi svetlo!

Vort se spremao da opali još jednom.

Međutim, nije stigao.

Iz tame mu uzvratila revolverski hitac. Ugledao je istovremeno sevanje i zvuk.

Olovo ga je pogodilo ispod ramena i bacilo na tle.

Ispustio je pušku.

Ječeći, on pokušava da dohvati kolt, ali, nije imao snage da podigne kuk. Ostao je da leži na futroli.

Drugi metak mu se zari kraj glave.

Strelac se nije video. Čak je drugi hitac ispalio sa novog položaja.

Unutra, u kolibi, kockar je potražio rešenje za sebe i bivšeg čuvara zakona.

Napadač sigurno nije računao da će Vort imati gosta. Lavež psa izmamio je čoveka iz kolibe njemu pred nišan. Uspeo je da ga rani, a verovatno će se potruditi i da dokusuri starog...

Koliba je imala prozor na drugoj strani. Istina, kroz njega se morao pomučiti da se provuče. Izbacio je prvo noge, a onda i gornji deo.

Pucnji na Randala Vorta sigurno nisu bili slučajni.

Ako je on, zbog nekoga, držao stalno oružje u pripravnosti, onda je taj „neko“ pohitao da ga uništi.

Holidej nije imao pojma o čemu se radi. Pa ipak, trebalo je da pomogne Vortu kao čoveku, a ne kao nekadašnjem šerifu u Pekosu.

Odsunjavao se na drugu stranu.

Nameravao je da se nepoznatom približi u luku, s boka ili sa leđa.

Verovao je da će Vort smoci snage da se odvuče u bezbedniji zaklon i uzvratiti vatrom, makar nasumce.

I zaista, Vort je opalio dva zrna.

To je pomoglo da nepoznati otokrije svoje skrovište. Jer, čim je ispalio metak, po zvuku i odsjaju Džordžijanac je zaključio da je sa svim blizu.

Bio je to skup divljih, bodljikavih žbunova oko kamenjara. Klečeći, neki momak je vrebao svaki Vortov pokret ispred kolibe.

Imao je zaista lep pogled. Bivši šerif nije mogao ni u kolibu, ni u obližnji zaklon od bureta s kišnicom.

Jednostavno, bio je prikovan za tle.

Holidej bešumno dođe na domak napadača.

— Polako — rekao je prigušeno ali oštro — podigni ruke. Obe...

Čovek je zastao, kao gromom pogođen.

Nekoliko trenutaka stajao je nepomičan.

— Ruke — opomenu ga kockar.

On ih podiže. Iz desne iskliznu kolt.

— Okreni se!

Napadač se podigao i lagano okrenuo.

Imao je filcani šešir tamne boje, ravnog oboda, sa trakom od šarene teleće kože. Kaput je bio vojničkog oblika, dug skoro do kolena. Preko njega, po sredini, nalazio se opasak načičkan mecima.

Nosio je uzane plave pantalone uvučene u čizme.

Lice mu je bilo tvrdo, mrko i od bojno.

Kockaru su pale u oči njegove

jagodice, iskošene i zategnute kože kao na dobošu.

Sastavljene obrve činile su luk iznad sjajnih, rasplamsalih očiju. Ne govao je brkove, polukružne, nadnešene nad izraženom vilicom četvrtastog oblika.

Holideja je čekalo pravo iznenađenje.

Čovek je imao na levoj strani metalnu zvezdu čuvara zakona.

— To je neka greška — dubokim glasom je kazao on.

Ali, kockara nije zaslepio sjaj značke.

Nije ni „linkoln” spuštao.

— Neka to presudi Vort — odgovorio je.

— Ja sam šerif.

— Bruks?

— Da! Poznajemo li se?

— Ne verujem. Otkad čuvari zakona pucaju na usamljenike po brdima?

— Vi ste stranac, to nije vaš problem.

— Ranili ste ga... Krenite tamo! Bruks se saže.

— Moj revolver... — reče mirno.

— Neka ostane — preseče ga kockar i poturi mu niklovanu cev pod grlo.

Šerif se lagano uspravio.

Nedaleko, u žbunju, nalazio se Bruksov vranac. I bez poziva, pošao je za njim.

Vort je najzad ugledao dve siluete, uspravne i ne više tako preteće. Poznao je obojicu.

Holidej je išao za Bruksom, s uperenim koltom.

Vort se pridžie i sede na stepenik. Rame ga je bolelo, a stara netrpeljivost prema novom šerifu ponovo se razbuktala u njemu.

— Lep doček — preduhitri ga Bruks. — Je li ovaj tip tvoja familija, Vorte?

— Šta to znači, Brukse? — ražesti se ovaj. — Zašto si me napao?

— Samo sam se branio — odgovorio je mirno ovaj.

— Branio?

— Naravno! Zar nisi pucao prvi?

Vort ostade otvorenih ustiju.

Dabome, on je prvi opalio iz puške. Tu je šerif bio đavolski u pravu. Napregnutost i nervoza učinili su svoje — i Bruks je bio u jedinoj mogućoj situaciji da vrati paljbom.

— Ali, zašto me nisi viknuo? — ponovo će Vort.

— Nisam imao vremena... Ta puška je opasna za medvede, a kamoli za mene.

Holidej neprimetno vrati „linkoln” za pojas.

— Kakav nesporazum — progundao je Vort, grčeći lice od bola. — Zašto si dolazio ovamo? Kod mene?

— Hteo sam da porazgovaramo — odgovorio je ovaj. — Možda si nešto primetio sumnjivo okolo? U gradu je zatišje, a to me i brine. Ti prokletnici nešto odnekud spremaju...

On isprati pogledom Holideja. Kockar je sa sedla svog ždrepc skiniuo torbu od krokodilske kože i prišao da previje Vorta.

— Doktor? — upita Bruks, setivši se najzad da spusti ruke. — Doktor sa revolverom? Kakva je to kombinacija, stranče?

— Efikasna — lakonski odgovori ovaj i izvuče uzane makaze, da njima proseče već krvlju slepljeni rukav Vortove košulje.

— Da je samo malo više... — prostenjao je Vort — odoh ja u pakao!

— Stariš — primeti Bruks. — Da nije tako, ne bi poput zeca potrzao pušku na svaki šušanj. Je li sve u redu sa tvojom savešću?

— Brini ti za svoju — zareža Vort.

— Razgovaraćemo drugi put onda — dobaci šerif iz Pekosa.

Ipak, još nije odlazio. Posmatrao je kako Džordžijanac veštim pokreti ma čisti ranu, stavlja neku mast i zavoje.

— U Pekosu ne treba lekar — kazao je neprijateljski.

— A zubar? — upita Dok.

Bruks se zbuni.

— To ne znam, ali...

— Ja sam zubar — prekide ga kockar — ali, ne bih ni želeo da vađim zube po ovom gradu. Za to će se pobrinuti neka druga budala... ili grobar!

— Dobrodošli ste dok ste Vortov gost...

— Nisam gost — izjavi kockar i sklopi torbu. — Ostajem dan-dva. Možda manje, možda više. Biću u „Žednom grlu“.

Bruks pogleda u bivšeg šerifa.

— Ko je on? — pitao je nestrpljivo.

— Zašto mene pitaš? — obrecnu se starac. — On ima jezik. I, mogu reći, spasao mi je život. Kako je

počelo, poubijali bismo se ovde bez razloga...

— Svaki stranac u Pekosu je sumnjiv — reče Bruks. — Ti znaš zašto, Vorte?

— Znam! Ali, za njega garantujem.

Bruks sleže ramenima.

Bez reči ih je ostavio i uzjahao.

— Uobraženko — pljunu Vort dok je šerif nestajao u noći. — Ispade da sam ja kriv što me je on pogodio?

— Ima vrsta ljudi koja smatra da je nepogrešiva — reče kockar. — Rana nije opasna, ali, moraćete da mirujete bar neki dan.

— Ako mi dopuste...

— Društvo psa nije uvek najpouzdanije?

— Ljudima još manje verujem — primeti ovaj gorko. — Mislilo sam da i ja krenem u grad, ali... Sad mi se, odjednom ne ide. Ostaću!

XIII

Holidej pojaha Miga i dotače obod šešira u znak pozdrava. Vort je ostao na vratima, neraspoložen što ponovo ostaje sâm i što nije umeo da zahvali nijednim gestom čoveku koji ga je možda spasao smrti!

— Kuda? — doviknuo mu je Vort. — „Žedno grlo“ ili „Samson“?

— Probaću oba.

XIV

Veče, posle devet.

„Žedno grlo” je dupke puno. Ljudi zbijeni oko stolova, umotani u dim, u zadah viskija, u sopstvene i tuđe razgovore.

Vlasnik Gaj Pirs sateran je na sam kraj šanka. Čak i za njega nema nade da se probije u salu.

Stolovi su krcati pićem, za šankom po dva reda gostiju.

Desetine šešira, glava, čuperaka, sve je ustremljeno trenutku kada treba da se pojavi Kej Keli!

Pirs je zadovoljan.

Njegova kosa je nabrekla, konobari ne stižu da raznesu sve porudžbine. Iako je najmio još dva momka da poslužuju, njemu se čini da bi bilo malo i petorica!

Činilo se da se tu slegao ceo Pekos!

Čak je i bankar Grim Blundel „zalutao” među stalne Pirsove mušterije.

Bio je tu i Lajonel Long.

On je došao kasno popodne, među prvima.

Obavešten je da nastupa Kej Keli i to mu je bilo dovoljno. Nije želeo da je traži, ni da izaziva pozorenje kod ljudi.

Sve je moralo da bude na odstojanju, kao da se ne poznaju. Bila je to njena želja, ali i potreba njenog posla.

Long je bio srećan da bude u blizini.

Bio mu je dovoljan njen pogled prepoznavanja. Ništa više.

Jedina slobodna stolica nalazila se kraj njega.

Nije je predavao nikome.

Zamalo se nije potukao sa nekim tipom, koji je pošto-poto hteo da se smesti na nju.

Kako stranac kosih očiju nije pokazao nimalo straha već naprotiv želju da se upusti u bitku, čovek se gundajući udaljio.

U „Žednom grlu” su se našli i oni koji retko izbijaju iz „Samsona”.

Vilijem Tap bio je zbog toga besan, pa je zatvorio kockarnicu.

Te večeri živeo je samo Pirsov salon.

Jer, Kej Keli je najavljivala svo je oproštajno veče.

Pirs je to objavio, naravno, ali je bio spreman na sve da je zadrži još neki dan.

Te pregovore je ostavio za kasnije.

Sada je blistao od zadovoljstva pred prepunom salom.

Ako se devojka pokaže u najboljem svetlu, ovako će biti i dalje. Sto do stola, stolica do stolice. Vazduh u kome se gubi dah. Nema ljutnje ni izvinjenja ako se nagazinoga i okrznu ramena.

Long se nalazio u svom sivom odelu, s crnim reverima. Oko vrata je vezao maramu u čvor i uvukao u kragu plave košulje.

Bio je strpljiv, koliko se to moglo opaziti spolja.

U stvari, goreo je od želje da vidi Kej.

— Slobodno? — začu iznad sebe glas.

— Stolica? Nije, čuvam za... —
prenu se Long i podiže pogled.

Onda se osmehnuo.

— Za vas — dodade.

Dok Holidej se spusti kraj njega. Ne njemu se nije moglo opaziti nikakvo osećanje, osim uzdržanosti i hladnoće.

— Ovde ste odseli?

— Da!

Long pokaza prema pozornici.

— Treba da se pojavi — reče. — Osim, ako me nije primetila i predomislila se.

— Tebe bi možda ostavila na cedilu, ali sve ove ljude... malo teže.

— Ona bi kao pevačica zarađivala više nego kao detektiv — promrmljao je mladić. — I bilo bi manje opasno.

— Naravno, imala bi anđela-čuvara.

Oko njih su se tiskala oznojena lica i telesa.

— Pokušao sam u kockarnici — javi se Dok — ali je zatvorena.

— Pekos se ugnjezdio ovde. Biće dobro ako preživimo pola sata.

— Ja idem — dobaci Holidej — samo da vidim kako izgleda Pinkertonov agent u suknji salunske dame.

— Ako se to zove suknja — smrče se Long, u trenutku kada zviždanje i pljesak dočeka izlazak lepe devojke na pozornicu.

Klavir Greja Mosa se više nije ni čuo.

Kej Keli je izgledala prokletu izazovno i očaravajuće.

Ramena su bila obnažena, a samo tanke „bretele“ držale su haljinu na prsima. Donji deo bio je s obe strane razrezan. Praktično, malo šta se pokrivalo dok je hodala.

Longu se nije dopao njen izgled. Naročito njena oskudna garderoba.

Međutim, ostalom delu publike, sastavljenom od samih muškaraca, to je bila najlepša predstava u poslednjih desetak godina.

— Prokletstvo — zarežao je Long — kako je smela da se tako odene?

On se skoro pridiže da joj krene u susret, ali ga neko povuče za rukav.

— Sedi!

— Kuda si poleteo? Nije ni počela...

— Hoćeš bocu u glavu?

— Nisi sam, budalo! Sedi dole!

Long uvide da se opet ponaša besmisleno.

Odluči da ulovi njen pogled na neki način i da je prekori. Bilo ga je sramota da se okrene prema kockaru, koji je mirno ispuštao ko lutove dima. Njegova koža se na-prosto nije orosila nijednom kapi znoja.

A Longov okovratnik kao da se topio.

Kej Keli se podbočila i prkosno čekala da se utiša žagor.

Čekala je da nastupi tajac.

Long nije mogao odoleti zaključku da je Vivijen Šo lepša nego ikada. U stvari, nikada je nije ni video tako razgolićenu, primamljivu i poželjnu.

Sada je imao još jedan razlog više da ne odustane ni po koju cenu. Ni mrtav!

Klavirista je počeo neku melodiju u lakom ritmu.

Pratio ga je „hor” od kaubojskih čizama, čije su potpetice lupkale po podu, a onda im se pridružiše i dla novi.

Kej Keli nije počela s pesmom, već igrom. Uvijala je telo s takvom umešnošću da je izgledalo da u životu ništa drugo nije radila osim toga.

Long je neosetno crveneo.

Bila je to druga žena, do vraga! Nepoznata, nedostupna i, čudno se, sve nedostižnija.

Nije baš davno uzila za jednog od najboljih Pinkertonovih detektiva.

Na žalost, mladić se time nije po nosio. On je želeo Vivijen Šo bez tog oreola. Jednostavno, kao ženu od koje se neće rastajati. Koju će obožavati, svom snagom!

U jeku igre, kada je već počinjala sa melodijom, Kej Keli je zanela.

Zanemeli su i ljudi u „Žednom grlu”.

Nisu shvatili šta se dešava.

Gaj Pirs je buljio u devojičino lice, ne shvatajući šta je to prekinulo njegovu zvezdu usred tačke.

A ona je gledala nekud prema izlazu.

Glave su počele da se okreću na tu stranu. U nozdrve je počeo da se uvlači miris neke paljevine.

Lajonel Long se pridžže, predosećajući nepredviđene nevolje.

Onda su oni najbliži izlazu opazili tračak dima. Uvlačio se spolja, u salun, sa strane i ispod zida, kroz jedva vidljive pukotine.

Sad su se svi podigli.

Prosto nisu želeli da poveruju u to...

A onda je neko spolja zaurao.

— Vatraa! Gori salun!

Gaj Pirs je prebledio i uhvatio se za glavu.

Bio je to signal za opšti meteži!

Kej Keli je bila začas zaboravljena. Ljudi su u paničnom strahu pohrlili prema izlazu. Ali, gužva je bila tolika da se masa zaglavila na vratima.

Lajonel Long se nije poveo za ručkom.

On je želeo da stigne do Kej, za svaki slučaj. Međutim, između nje i nje stvorio se zid zaplašanih telesa.

I on i Holidej krenuli su suprotno.

Long je upotrebio svoje snažne šake; udarci su sevali kao varnice. Ošamućeni, gosti „Žednog grla” su padali pod čizme onih koji su nadolazili.

Kockar je istrkao oba kolta.

Kundaci ukrašeni slonovačom parali su vazduh, zadržavajući se na glavama pobesnelih i izbezumljenih ljudi.

Krici, psovke i udarci pljuštali su sa svih strana.

Pršla su najzad i prozorska stakla.

Kroz jedno od njih ušunjao se plamen...

Gaj Pirs je glave zaronjene u šake posmatrao lom. Činilo se da ni-

je svestan ovog, što se dešava oko njega. Možda je uveravao sebe da se to događa nekom drugom, ne njemu.

Long je najzad izbio na prazan prostor. Bio je gologlav, iskidanih dugmeta, raščupan i zadihan.

Potrazio je pogledom devojkicu. Nje, međutim, nije bilo na mestu na kome se zatekla.

Grej Mos, klavirista, ležao je okrvavljene glave.

Spolja su se, potom, razlegli pucnji.

Čuo se i bat konjskih kopita.

U već ispražnjenom „Žednom grlu“ ostali su samo Pirs, njegova dva konobara šćućurena pod šankom, Long i Holidej.

Napolju pucnjava nije jenjavala.

Mešala se sa povicima i jaucima.

— Gospode — prekrstio se Gaj Pirs.

Onda su unutra upala dva čoveka!

Imali su preko lica marame. U rukama otkočeni koltovi.

Jedan od njih je odmah ispucao nekoliko hitaca prema svetiljkama.

Ostavio je samo jednu, da baca usplahirenu, žućkastu svetlost po sredini sale.

— Pare ovamo! — prigušeno je naredio snažan, visok momak u ritama. — Ceo pazar! Brzo!

Drugi je okrenuo „sačmaricu“ prema Longu i Doku.

— Bez ružnih misli, kopilani! — opomenuo ih je.

Long s olakšanjem zaključio da je dobro što Kej nije blizu.

Za to vreme, kockar je posmatrao napadače. Nijedan nije bio odeven po svom „ukusu“.

Imali su na sebi sigurno tuđe rite i ličili su na bedne odrpance: preveliki kaputi, iscepani, zamazani blatom i prašinom, preveliki šeširi nabijeni do očiju, razvaljene čizme bez mamuza, otrcane rukavice od kože. Prava strašila sastavljena od krpa i zakrpa.

Jedino blistavo na njima bili su opasači i koltovi.

Napolju je još odjekivao topot konja.

Napadače to nije uznemiravalo. Očigledno, imali su podršku spolja.

Vatra se nije širila, naprotiv.

Plamen je nekoliko puta još „liznuo“ okvir, a zatim se sasvim povukao u noć. Za sobom je samo ostavio nešto dima i miris pregorelog.

Gaj Pirs je drhtavim rukama prišao velikoj fioci.

Njegovi konobari su podignutih ruku buljili u noćne posetioce sličnim utyarama.

— Istresaj — dreknu nestrpljivo mršaviji bandit. Pri tome je zario cev Pirsu u obraz.

Plen nije bio za potcenjivanje.

Lupeži kao da su znali kada treba napasti. „Žedno grlo“ je te večeri imalo pravu „žetvu“ dolara. Naravno, umesto Pirs, žeteoci su bili maskirane hulje.

„Sačmarica“ se ni za pedalj nije pomerila sa Doka Holideja i Lajonela Longa.

Kao hipnotisan, Gaj Pirs je sručio pazar iz fioke u platnenu vreću napadača.

— Gotovo — kazao je ovaj i, ispravljajući cev kolta, pošao prema izlazu.

Sve se odigralo za nepun minut! „Sačmarica” drugog bandita takođe je krenula prema izlazu. Samo, ovaj je izlazio natraške, motreći na dva naoružana gosta.

— Ni pokret — dobacio je. — Ili ću vas oduvati na onaj svet.

— Ne mrda, burazeru — odgovorio je podsmešljivo Dok.

Longu nije padalo na pamet da spašava Pirov pazar. Ali, iznenađeno, osetio je kretanje na pozornici.

Okrenuo se.

— A moja tačka, džentlmeni? — prolomio se glas Kej Keli.

Nebesa!

Pojavila se, isto onako obučena, s tom razlikom što je u ruci držala revolver.

Pre nego što je Long mogao bilo šta da preduzme ili da progovori, njegova cura je opalila.

Momak sa „sačmaricom” već je bio skrenuo cev u njenom pravcu. No, nedovoljno brzo.

Zrno Kej Keli ga je iskrenulo ulevo. Jauknuo je, ispalivši pre toga sačmu visoko iznad sebe.

Njegov saučesnik je reagovao na vreme i, umesto na devojkicu, pripucao prema Holideju kome se u rukama stvoriše „linkoln”.

Kej Keli nije stigla da izbaciti nov

metak. Činilo se da je kolt ipak bio pretežak za njenu ruku.

Long se jednim skokom našao ispred nje, da je zaštititi telom ako ustreba.

Kockar je zakasnio sa svojom vatrom.

Ranjeni napadač se dokobeljao do vrata.

Juriti za njim bilo je samoubištvo.

Napolju je sigurno bio još jedan lupež spreman da puca. A Holidej nije izlagao kožu za pregršt dolara. Pogotovu ne ako ga ništa iznutra nije vuklo da se meša.

I Long i devojkica bili su neozleđeni.

To je ipak bilo najvažnije.

Long je pružio ruke prema Kej, ali ga je dočekao hladan, uzdržan pogled.

— Mister, umem sama da se brišem o sebi!

Mladićeve šake se skupiše u pesnice. Jedva je uspeo da se savlada.

Ona pogleda u izgubljenog Gaja Pirsu.

— Ne volim kad mi prekidaju predstavu — dobaci.

No, vlasnik ju je samo upola čuo.

Njega je zanimalo gde se sada nalazi Teo Bruks. Šerif Pekosa bi, najzad, morao da preduzme nešto! Morao bi!

„Žedno grlo” je ličilo na groblje drveta i polomljenih čaša.

Kao da su njim prošla krda zaplašanih goveda.

Lajonei Long je gledao kako se Kej udaljava prema zavesi.

Prokletnica!

Igrala je svoju ulogu do kraja! Po svaku cenu!

Da mu je bar namignula, ili bilo čim pokazala da joj je drago što ga vidi... Ništa od toga. Ni senka osmeha.

Ma koliko zaljubljen, Long se uzdržao da ne potrči za Kej.

Imao je nešto malo još muškog ponosa.

Uz to, pored njega se nalazio čovek iz Džordžije, a ispasti pred njim lakomislena budala, bilo bi previše za ojađenog mladića.

Glasovi spolja vratili su ga u stvarnost.

Nekoliko ljudi upalo je u „Žedno grlo“.

— Našli smo šerifa — povikali su.

Gaj Pirs se prenuo.

— Gde je? Je li poveo poteru?

— Ranjen je... Napadnut je na ulici.

Pirs opsova.

XV

Metež iz „Žednog grla“ preneo se na ulicu, na ceo grad. Svi su bili na nogama, svako je nešto tražio, nekome pretio, o nečemu jadikovao.

Napad maskiranih lupeža postao je toliko drzak da su ljudi bili u stanju da svoje nezadovoljstvo is-

kale na šerifu Bruksu, da ovaj nije nađen onesvešten i krvave glave u senci, kraj Blundelove banke. Vatra oko saluna bila je samo varka.

Kasnije se pretpostavilo da su je podmetnuli napadači, kako bi izmamili napolje sve Pirsove goste.

A kad su ovi izleteli, jedan jahač je besomučno praznio kolt iznad njihovih glava i nanosio još veću zbrku u glavama ovih ljudi.

Za to vreme, njegova dva pajtaša opljačkala su pazar Gaja Pirs.

Lajonel Long nije našao Vivijen Šo u garderobi.

Ni u sobi.

Zabrinut, izišao je napolje.

— Gde bi mogla biti? — pitao se glasno.

— Pretpostavljam da traga — dobaci Holidej, kome se hrabra devojka svidela na prvi pogled. Imala je „nešto“ što se retko sjedinjavalo kod ostalih cura: šarm, lepotu i odvažnost.

— Kako? — okrete se Long.

— Možda je krenula za napadačima?

— Ali kako? Sama? To je nemoguće!

Nekoliko konjanika projurilo je gore-dole, osvetljeno svetiljkama sa kućnih prozora.

Jedan jahač zaustavio se kraj njih.

Bio je u nekoj kabanici, a kapuljačom preko glave.

— Laje?

Kao opečen, Long se maši kolta i okrenu.

— Ti? — zaprepasti se.

— Brzo za mnom.

Holidej razabra tih, ali ženski glas. Vivijen Šo se, dakle, već nalazila u sedlu, skrivena ogrtačem i kapom od pogleda radoznalaca.

Long se bez reči uputi svom konju. Onda je zastao, kao da razmišlja da li da pozove kockara ili ne. Međutim, bio je to samo kratak trenutak slabosti.

Bio je srećan što joj je bio potreban.

Kada se našao rame uz rame sa njom, upitao je:

— Kuda?

Devojka je sačekala da prođe grupa ljudi.

— Imam neke ideje — kazala je suvo. — Ako te mrzi da jašeš, ostani. Videćemo se ujutru.

— Šta ti pada na pamet? — ljutnu se Long.

Kej je već odmicala niz ulicu.

On obode konja da je sustigne. Nie ni primetio da se i Holidej domogao sedla.

Kej Keli, međutim, nije promaklo to da se Longov poznanik takođe bacio u sedlo. Zategla je uzde.

— Ko je s tobom? — upitala je oštro.

— Ko? Ah ono... To je Dok Holidej!

— Šta? — izroni ispod kapuljače pravi talas iznenađenja. — Otkad ga poznaješ?

— Od pre dan-dva...

— Holidej ne sklapa tek tako poznanstva — procedila je devojka.

— Čime si ga općinio?

— Pa... zna za nas.

— I za mene? Zna ko sam?

Long klimnu glavom.

— Ti me samo nerviraš — prasnu ona. Pod njom se vrtela kobila, uznemirena grajom i povicima sa strane.

— To je jedino što primećuješ kod mene? — pecnu je Long ljutito. Nije video njen smešak u senci. — Idemo li ili ne?

Ona je gledala u pravcu Džordžijanaca koji im se približavao.

— Pošto ti treba dadilja — kazala je Kej — onda neka i on pođe sa nama!

— Ti... — zareža Long, ali samo za trenutak. Ipak je devojčin ton bio manje zajedljiv, više blag, treperav. Ili se samo varao?

Umesto da zastane kraj njih, Holidej je produžio ulicom. Bio je to pravac kojim je nameravala da krene Vivijen Šo.

Tako je ispalo da, umesto vodi, devojka bude vođena.

Šareni ždrebac Doka Holideja grabio je elegantnim kasom ravnicom, koja je nastajala iz Pekosa prema preriji.

Neobična trojka čuteći se udaljavala od grada, prema kolibi Randal Vorta.

Bila je to zajednička misao Vivijen Šo, alijas Kej Keli, i čoveka iz Džordžije.

Ona je znala da su tu već nekoliko puta nestajali isti ti maskirani razbojnici. A on je to samo slutio, po čudnom ponašanju bivšeg šerifa, njegovoj stalnoj opreznosti i pričama o tajanstvenim jahačima.

Pošto se devojkica nije odvajala na drugu stranu, kockar je bio siguran da ne greši.

Tada se začula pucnjava!

Holidejev ždrebac zastade kao ukopan čim ga gospodar dotače kolenima.

Kapuljača spade sa devojkine glave i Long joj vide lice. Bilo je ozbiljno, zabrinuto, naravno, lepo kao i uvek.

— Šta je to? — upitala je ona. — Vort?

— Na toj je strani — reče kockar i zabaci peševe svog kaputa. — Vi produžite — dodao je — ja ću malo da zaobiđem.

— Kako ste znali? — upita ona brzo, pokušavajući da prodre u hladnu masku kockarevog lica.

Nije dobila odgovor.

Holidej je odgalopirao u stranu, poput sablasti.

Devojkica i Long ćutke nastaviše. Mladić je već bio izvukao svoj kolt, ona se zadovoljila da jaše pognuta.

Long je ubrzavao svog konja, ne bi li ga naterao ispred devojkice.

Tako su stigli do čistine. Dočekala ih je tišina, puna neizvesnosti. Iako u dugom ogrtaču, Kej Keli je skliznula niz sedlo kao mačka.

Long nije pitao ništa. Bio je uz nju, da je mogao svojom senkom bi je poklopiti. Vortova koliba nalazila se pred njima kao na dlanu.

On isturi ruku sa koltom.

— Vidiš li nešto? — upitala je Kej.

— Ništa — šaputao je Long. — Koga bi trebalo da vidim?

— Mora da je tu negde — više za sebe kazala je devojkica.

— Ko?

Noć nije pružala odgovor ni njoj, ni njemu.

Koliba je bila u tami. Ni tračka svetla, ni zvuka.

— Hajdemo — pozva ga Kej.

— A ako nas čekaju? — upita Long.

— Ti ostani...

— Do đavola, Viv, ja to govorim zbog tebe a ne...

— Onda ćuti!

— Ti ćuti! — planu on i dogradi je.

Nije stigla ni da se odupre, a on je gurnu iza sebe i prvi krenu napred. Kad god je pokušavala da mu se pridruži, nailazila je na njegove snažne ruke kako je potiskuju u zaklon.

Ništa im se nije isprečilo sve do velikog drveta ispred brvnare.

— Gle — ote se Longu.

— Šta je?

— Pas... Mrtav.

Vortov rundov ležao je u lokvi krvi, koja je izgledala tamna u večeri, pod zvezdanim nebom.

U tom se čulo škripanaje vrata na kolibi.

Long i Kej se baciše na zemlju.

Naprezali su oči, ali, ništa osim mraka nisu mogli da razaznaju. Long je držao cev upravljenu na stranu odakle je dopirao zvuk. Iza sebe je jasno osećao disanje Vivijen Šo.

— Izlazi neko — tiho će Long.

Kej mu stavi na usta svoju malu, mekanu šaku.

Iz brvnare iskočiše tri siluete!

Kretale su se brzo, još severnije. Zatim ih je zaklonio ugao kolibe, i ništa se više nije čulo.

— Čekaj — osvesti se Long — da to nisu...

— Pljačkaši? Ako su ubili Vorta...

— Trebalo je da pucam.

— Nemamo šanse — odgovorila je ona brzo. — Najvažnije mi je da nađem to skrovište...

— Kakvo skrovište?

— Jedan je ranjen — preslišavala se Kej. — Neće ga ostaviti, ali će morati po lekara. Samo... kada?

— Ništa te ne razumem — proćedio je Long.

— Moramo u kolibu...

On se bez reči podiže.

Bili su na domaku Vortovog prebivališta kada je iz mraka izronio jahač. Prepoznali su prvo šarca a onda Holideja.

Long odahnu.

Kockar sjaha i čutke se uvuče u brvnaru. Rukom je uzgred opipao

bravu i zaključio da je odvaljena. To je značilo da Vort i nije bio unutra!

— Videli smo trojicu — rekao je Long.

— Vort nije unutra — odgovorio je Holidej gaseci palidrvce.

— Nije uopšte?

— Ne!

— Onda ga nisu našli — zaključi Kej. — Ništa noćas ne mogu naći. Moraću da ostavim za sutra. Ostaću ovde!

— Ovde? — namršti se Long. — Ali...

— Moj trag je ovde — tvrdo glavo će Kej. — Neću da ga propustim. Ako je Vort otišao u grad, vratiće se uskoro...

— Ostaću i ja... — ponudi se mladić.

— Ne.

— Neću te pustiti samu ovde, gde vršljaju ubice i razbojnici, to da znaš!

— Ti to možeš tvojoj mami u Dalasu — odseče devojlka. — Ja sam ovde na poslu, a ne na bračnom putovanju. Bolje da odeš dok nisam izgubila strpljenje!

— Briga me za tvoje strpljenje...

— Pokajaćeš se!

Glas joj je zazvučao istinski preteći.

Holidej je stajao po strani. Šarac mu je njuškom pomerao šešir.

— Možda bi bilo dobro da nešto popijemo — predložio je Longu.

— Ali... Nikad neću moći da shvatim žene!

— U tome je vaše preimućstvo...

— flegmatično će Kej.

— A naročito žene detektive — dodade Long. — Kako misliš da ostaneš bez oružja, u mnaku, iza otvorenih vrata?

— Snaći ću se nekako...

— Ostaviću opasač...

— Vort ima dvocevku — odbi ona. — Nalazi se o klinovima, iznad ognjišta.

Long uzdahnu.

— U pakao! — promrsio je i ljutito cimnuo uzde konju. — Ako Vort nema nameru skoro iz Pekosa, doneću ga preko sedla!

— Idemo — pozva ga kockar.

Kada su malo odmakli, on zaustavi Miga. To isto učini i Long.

— Čini mi se da imamo istu misao? — upitao je mladić.

Holidej klimnu glavom.

— Bićemo u blizini dok se ne vrati Vort — reče. — Onda ćemo zaista otići.

— To bolje zvuči.

Poteraše konja u gustiš.

Nije potrajalo dugo, a jedan jahač se oglasio kroz kamenjar. Bivši šerif Vort vraćao se iz Pekosa, prilično nervozan i neraspoložen.

Gužva u „Žednom grlu“ o kojoj je čuo od bankara, dok ga je čekao kod kuće, podsetila ga je na činjenicu da su banditi prošli pored njegove kolibe.

Iako je verovao da su odmaglili, oprezno se približavao, sa revolverom u ruci.

Ako je Long mislio da su nepri-mećeni, varao se.

Iskusni čuvar zakona „namirisao“ je nečije prisustvo. Prvo je nasluttio konje, a to je značilo da na njima ima i ljudi.

Holidej je primetio da Vort napadno neoprezno nastavlja put.

Koliko je napregnut, mogao bi bez opomene da se okrene i počne da puca.

— Ja sam, Dok! — brzo je kazao.

Vort se ukoči.

— Nisam sam, ne brinite ništa...

To je bilo dovoljno da se Vortovi nervi malo olabave.

Long i kockar izmigoljiše iz grmlja.

— Šta se desilo? — pitao je Vort.

— Neko vas čeka u kolibi.

— Ko?

— Detektiv!

— Ona mala, Kej... A ko je s vama?

— Njena senka, iz Dalasa. Ona je rešila da vas sačeka, da biste ujutru dobro pretražili teren. Mi smo rekli da idemo, ali...

— Ali ste čekali mene? Da budete sigurni? A oni banditi?

— Prošli su... Tražili su vas.

— Kako znate?

— Obili su vrata i ubili vam psa.

— Prokleti bili! — prasnulo je Vort, stežući pesnice. — A onaj Bruks... gde ga napadoše na ulici kad ne trebal

— I to se dešava. Videćemo se sutra.

— U redu... Ne brinite za curu — okrenuo se prema Longu.

— Pa, da ste malo mlađi, možda bih brinuo — dobacio je s olakšanjem Long.

XVI

Kej Keli je zbacila sa sebe pokrivač. Trgao ju je iz sna neki šum.

Protrljala je oči i pogledala oko sebe.

Tek je svanjivalo.

Stari šerif je spavao na svojoj bednoj postelji dok se ona zadovoljila dremežom u stolici za ljuljanje.

Ipak, bila je u pravu kad je uveravala sebe da je čula nešto.

To „nešto” bio je topot konja.

Došetala je do zamagljenog prozora i ugledala šerifsku značku na prsima nekog čoveka.

Vort se trgao na šum njegovih nogu na trulom podu.

— Šta je? — bunovno je poskočio.

— Poseta — zagladila je Kej kosu.

— Ko je?

— Bruks! Kasno je da se sakrijem...

— Samo mi je on falio — promrmlja Vort i zevnu. — Taj će se opet okomiti na mene, kao da sam ja opljačkao „Žedno grlo”.

Devojka je ćuteći odmeravala čuvara zakona u Pekosu.

Nije joj se dopadalo njegovo lice. Sve je na njemu odbijalo: držanje, izraz, pogled.

Oholo se držao u sedlu, ne mareći za sve one potajne primeđbe kojima je bivao okružen u poslednje vreme.

Sinoćni oružani prepad mora da ga je dobro prodrmao, zaključio je Vort ne bez zluрадosti.

Starac stavi šešir na glavu i navuče prsluk. Devojka se za to vreme na brzinu malo uredila i zauzela mesto pored peći.

Teo Bruks je ostavio konja napolju da pase, a on se uputio prema kući. Ovog puta Vort ga nije dočekao pucnjavom. Međutim, Bruksa je čekalo iznenađenje u obliku lepe Pirsove gošće.

Zastao je na pragu zazbezeknut, ali i sa pakosnim osmejkom na krajevima usta.

Nosio je isti onaj poluvojnički kaput do kolena, stegnut u pojasu opasačem. Crni šešir na glavi pojačavao je luk brkova iznad ironično iskošenih usta.

— Hej! — povisio je ton. — Kakva je ovo sedeljka, Vorte? Nisam znao da si tako primamljiv za mlade dame...

— Uh, zaveži! — obrecnu se Vort. — Šta hoćeš time da kažeš?

Kej se okrete sa svojim zavodničkim osmehom.

— Šerif misli da ste me kupili za ovu noć... A kao da ne zna kako je mala penzija bivšeg čuvara zakona.

svakog meseca
DOK
HOLIDEJ
najbolje priče vesterna

— Ako nije platio, onda te je uhvatio na šarm — cerio se Bruks.

— Ako si zbog toga došao... — zapreti Vort.

— Nisam — prekide ga Bruks. — Imam važnijeg posla, stari. Mnogo važnijeg!

Vort je pogledao kroz prozor.

Bruksov konj bio je natovaren torbama, čebadima, puškom, čuturicama, lasom i bisagama.

— Kao da ćeš na dalji put? — primeti ovaj.

— Otprilike!

— Da nisi nešto nanjušio?

Bruks se cinično osmehnu; nije skidao pogleda sa zavodljive Kej Keli. No taj pogled nije bio izraz želje, već nekog tamnog, pretećeg prezira.

— Noćas su te, kažu, udesili? — pitao je Vort.

— Malo.

— Pa, dovoljno da očerupaju Pirsa i demoliraju mu salun.

— Povратиće se on — sleže ramenima Bruks. — Sad ima glavnu tačku, ovu curu... Zgrnuće kapital.

— Ja odlazim — umeša se Kej. Ako to nešto znači vama šerife?

— Zavisj — kratko je odgovorio on. Uopšte, videlo se da je odsutan, ali, istovremeno i ciničan sve vreme.

Devojka izmenja pogled sa Vortom.

Bruks nije bio mnogo razgovorljiv. Čak nije kazao ni zbog čega

je poranio ovako. To je kopkalo Vorta.

— Šta te je dovelo? — dosađivao je bivši čuvar zakona svom nasledniku. — Verovatno se maskirani banditi najlakše hvataju ovako rano? Ili si im opet izgubio tragove?

— Ti bi ih pohvatao, a? — okrete se Bruks.

— Ja nisam šerif.

— Ai bi želeo da ponovo budeš? Možda će ti se ukazati prilika, Vort. Brže nego što možeš da zamisliš.

— Šta to znači?

— Ništa! Umrećeš bar zadovoljan...

On skide metalnu zvezdu sa svog kaputa i prikači je zbunjenom Vortu za košulju.

Kej Keli je pokušala da pronikne u ovaj Bruksov potez, ali, nije uspela.

Jutro je počelo zaista zbunjujuće. Za oboje!

Bruks kao da je naslutio da će oni početi sa detaljnim traganjem pa se pojavio da ih ometa.

Sada je stajao kraj prozora i posmatrao pravac iz kojeg je i sam dojahao.

Randal Vort je kao omađijan buljio u zvezdu na sebi. Prvo je poželeo da je strgne i vrati, a onda pomisli: neka je još malo, neka me greje...

— To je malo čudno — oglasio se Bruks — da pevačica spava kod bivšeg šerifa? Šta vas je povezalo?

— Svoje prijave misli ostavi za sebe — naroguši se Vort.

Bruks se cerekao.

Ali, i kad se smejao, ništa se u njegovim očima nije menjalo. Ništa ih nije omekšavalo.

— A tvoj prijatelj Blundel? — pitao je on.

— Pa šta? smrće se Vort.

— Nastradao je u zoru.

— Kako? — zagrcnu se ovaj i nešto hladno ispe mu se uz kičmu, sve do potiljka. Bio je spreman da sebe okriivi što bankara nije upozorio da je stigao detektiv! A šta ako su i nju i njega preduhitрили razbojnici?

Ali kada?

— Šta mu se desilo? — uzviknu Vort.

— O, ništa — umiri ga Bruks — živ je i zdrav, samo lakši za nekoliko stotina hiljada dolara!

— O čemu buncaš, prokleta, uob ražena budalo!

Bruks nije izgledao uvređen.

Jedino se više nije smeškao.

— Rano jutros, maskirani su postavili svoj sinoćni pohod. Upali su kod Blundela u kuću i naterali ga da im otvori banku...

— Šta? — zgranu se Vort.

— Baš tako — nastavi Bruks. — Blundel je bio vrlo predusretljiv i onako u pidžami, samo ogrnut kaputom, odveo ih do kase. Ništa lakše nije izvedeno, bez kapi krvi, bez pucnja... Samo sa jednom podebelom čvorugom na Blundelovom temenu. Sitnica!

Vort je buljio u Bruksa kao u priviđenje.

Teško je dolazio do reči.

— Ti... — krkljao je — a gde si ti bio? Saznao si tek kad je sve bilo gotovo?

— Na žalost tako je — priznade ovaj.

— Zašto ih nisi progonio?

— Zašto? Bolje je da ih ovde sačekam.

— Ništa ne shvatam...

— Treba da naiđu — odgovori Bruks, baciivši pogled kroz prozor.

— Kako znate? — upita Kej Keli sa čudnom mišlju u glavi.

— Ja sve znam — nasmeši se Bruks. — Znam i da ste detektiv, mala moja!

Devojka učuta; njen pogled potra ži bivšeg šerifa, ali, on samo odmahnu glavom. To je značilo da se Vort o tome nije izlajao.

Ko onda?

Tada se čuo topot konja.

— Dolaze — najavi Bruks.

Preko njegovog ramena, u osvit, Vort je opazio dva jahača. Sedla su im bila natovarena bisagama a lica pokrivena maramama!

On pohita prema svojoj puši.

— Sačekaj malo — opomenu ga Bruks. — Opasno je igrati se vatrom...

Ali, Vort nije mario za ove reči.

Kej Keli vide kako se u Bruks-ovoj ruci stvori kolt.

— Rekoh da se maneš, matorii! — prasnu ostrim glasom. — Ili

hoćeš u pakao pre vremena?

Vortove ruke zastadoše u vazduhu.

Kao da je shvatio!

Okrenuo se i ugledao cev upereanu u njega.

I lice koje mu se ceri, pakosno i nadmoćno.

— Znači, ti... — promrsio je.

— Znači on — ponovila je Kej Keli podsmešljivo.

— Da, ja — priznao je nehajno Bruks. — Ja sam sve organizovao. Provale, pljačke, napade... sve sam ja uredio. I bilo je fino, zar ne? Niko nije sumnjao. Gonio sam svoje ljude a u stvari, puštao da umaknu. Zar nisam bio dobar šerif?

Vorta još nije napuštala neverica.

Pa ipak, uperen kolt, reči, pakostan izraz na licu. Sve je to pripadalo Teo Bruksu! Huljil!

— Da mogu, ja bih te...

— Ali, ne možeš ništa — u brk mu skresa ovaj. Otvorio je širom vrata u trenutku kada su dva jahača ostavljala sedla. — Imamo bogat lov, amigosi! Praviće nam društvo do meksičke granice!

Maskirani jahači se približiše.

— Došao sam po starog — objašnjavao je Bruks — a zatekao sam i ovog prepredenog agenta. Možda će nam uz put pevati, da prođe vreme?

— Hoće, bogami — javi se jedan od njih.

— Možete skinuti marame —

smeškao se Bruks. — Oni su u našoj kompaniji. Pomoći će nam i u veslanju...

Maskirani se smejući oslobodiše krp. Pred zbunjenom devojkom i starim šerifom bljesnuše podrugljiva lica šampara Ronija Korbeta i Kola Blejzbija!

— Nebesa! — prošaputa Vort i oseti da mu se vrti u glavi.

— Lepo društvanje, a? — primeti Bruks. — Uzorni građani, a ovamo... Ha-ha! Skupili smo dovoljno da odemo preko granice. Sasvim dovoljno!

— Interesantno — mirno će Kej. — Priznajem da sam samo ponešto naslućivala, ali ne ovoliko.

— To mi laska — reče Bruks.

— Novac mora da je zakopan?

— Mogu vam reći da je na Blejz bijevom ranču — raširi ruke šerif Pekosa. — Otići ćemo tamo putem kojim smo obično odlazili posle napada.

— Niste morali da žurite — sarkastično će Kej.

— Pa, ja osetim kad gori pod nogama — priznade Bruks. — Ne volim blizinu Pinkertonovih agenata, a ni Doka Holideja. Taj pacov je bitanga, ali se uvek nađe na suprotnoj strani od one kojoj pripada.

— Nećete se izvući — graknu Vort, kome je sve dotle bila oduzeta moć govora.

Blejzbi ga munu kundakom puške.

**VAJAT ERP
SVAKOG 3.
U MESECU**

— Marš napred! — naredi.

— Kuda nas vodite?

— Pod zemlju — iskliberi se ovaj. — Ti više i nisi za ovaj svet.

Krenuli su prema severu.

Posle nekoliko minuta hoda preko kamenjara, zastali su pred stenjem.

Nije bilo čudo što su tragovi nestajali: kamen nije lako primao konjska kopita, a kampli čizme begunaca. Međutim, lupeži su razgrnuli šibljak dugim motkama koje su ležale pri dnu.

Malo zatim, ukazao se otvor neke pećine.

I, odjednom, zapahnuo ih je šum vode!

Bruks je posmatrao izduženo Vortovo lice, uživajući u beskrajnom čuđenju bivšeg šerifa.

Što se devojke tiče, ona je sačuvala hladnokrvnost.

Bar je tako izgledalo.

Zatim su ih gurnuli unutra.

— To je — hrapavim glasom će Vort — nisam badava čuo vesla. Pakao!

Otvor je bio prilično uzan, a tle se spuštalo naniže. Korbet je nabacio šibljak ponovo na ulaz i našli su se u potpunoj tami.

Zidovi su bili hladni, a dole je šumelo.

Reka!

Bruks kresnu šibicu. Plamičak slabo osvetli okolinu, no ipak dovoljno da se dohvati pripremljena baklja na jednoj izbočini.

Blejzbi je preuze i pođe napred. Uskoro se otvor pećine proširivao i prerastao u pravi podzemni svod.

Reka ponornica ukazala se pred njima, obasjana svetlošću buktinje. Malo dalje, zakačen za jednu stenu užem, ljuljuškao se drveni splavl.

— A Tap? — javi se Korbet.

Bruks je ćutao neko vreme.

— Vратиću se da ga sačekam — reče. — Ne više od sata. Ako ga nema, mi nastavljamo.

Vort je istežao vrat: svuda stene, mračne i neprijateljske. A reka, hladna i brza.

Kako da nađe izlaz?

Niko neće znati gde su... Izgledaće kao živi sahranjeni! Sebe nije žalio, ali cura...

On se nasloni na stenje, motreći da Blejzbijeva i Korbetova pažnja popusti bar za časak.

I zaista, dok je Korbet pogledom ispratio Bruksa a Blejzbi drsko odmeravao Kej, on iskrivi glavu...

Njegov šešir skliznu neprimetno u vodu.

Uskoro je nestao...

• •
•

Uzalud je Lajonel Long mamuzao konja i obigravao oko kolibe.

„U njoj me zatekao ni devojku ni starca!

— Možda tragaju — kazao je

Holidej, kome je bilo žao mladića. Izgledao je sasvim izgubljen.

— Bez puške — pokazao Long prema otvorenim vratima. — Kažem vam, Dok, oni se nestali!

— Po čemu zaključuješ?

— Tamo su njene haljine, Vortovo oružje... A vrata je ostavio nezaključana! Nije valjda tolika buda la?

— Ništa nećeš postići mučenjem konja — podseti ga ovaj.

Tek se razdanjivalo.

Kockar je malo razgledao teren.

Zaista, bilo je tu tragova od nekoliko konja. Ali, da se nisu mešali jedni isti?

Vortov konj bio je iza brvnare. I devojčina kobila.

To je, u svakom slučaju, bilo bliže Longovoj tvrđnji.

— Ovde ih nema — konstatovao Long, otirući znoj sa čela. — Gde su mogli da ih odvedu?

— U grad svakako nisu — zaključio Dok. — Najbolje da pojašemo malo okolo.

— A vreme odmiče — vrpeljio se Long. — Odayde negde počinje trag, siguran sam. Samo gde je to proketo mesto?

Očajanje Lajonela Longa bilo je ispisano u svakom njegovom pokretu. Činilo se da to prenosi i na životinju pod sobom.

Džordžijanac je fiksirao predeo oko sebe, pokušavajući da prodre u tajnu kojom je okružavana brvnara starog Randala Vorta.

Onda mu pogled zastade na ja haču.

Izbio je kao utvara iz šumarka. Nije se skrivao, naprotiv, pod kopitama konja prskale su grančice i strugalo kamenje.

Long se okrete u sedlu i dograbi kolt.

Neki sredovečan čovek podiže ruku uvis, videći da jedan od dvojice stranaca poteže kolt. Izgledao je dosta miroljubivo, ali za Longa bi bilo baš da je suprotno. On je želeo brz sukob sa lupežima, bez obzira na njihov broj. Jer, Vivijen Šo se sigurno nalazila u njihovim rukama kao talac!

Niko ga nije mogao ubediti u suprotno.

— Ko ste vi? — upita Long.

— Fil Harvej — odgovori ovaj.

— Vlasnik rudnika bakra u Zele nom Kanjonu... Je li tu Vort?

— Zašto? — upita kockar.

Harvej ih obojicu odmerio sumnjičavo.

Vlasnik rudnika očigledno nije plivao u zlatu, bez obzira na priče koje su kružile o njemu. Ili je rude bilo manje nego što je očekivao, ili se oblačio neuredno i u polovnu odeću kako bi ostavio utisak promašene profesije.

Ne dajući mu da se pribere, Džordžijanac pritera svog ždrepcu. Primetio je nešto poznato u Harvejevим rukama.

— Otkud vam to? — upita.

— Ovo je Vortov šešir — podiže

ga on. Bio je to zaista crni šešir starog šerifa, sa niklovanom kopčom na somotskoj traci. — Našao sam ga u reci...

— Recí?

— Da, Blu Kriku... Dok sam jahao, vidim da nešto pliva uz obalu. Poznao sam njegov šešir.

— Vodite nas tamo — predloži kockar.

— Zašto? Gde je Vort?

— Nestao je...

— Čoveče, ne oklevajte — skoro se izdra na njega Long — radi se o životu i smrti. S njim je i Vi... sa njim je i ona cura iz „Žednog grla“!

— Ali, šta se desilo?

— Otmica! Požurite...

Malo kasnije, tri kohjanika su galopirala ravnicom prema zapadu. Pejzaž se lagano uzdizao pred njima, a potom pretvarao u kamenjar.

Stene su bivale sve više i sve slojevitije; između njih se protezao prolaz, načičkan žbunovima žalfije i peskom.

Nisu govorili međusobno ni reč. Long je jurio za dužinu konja ispred Harveja.

Kockar je bio poslednji.

Uskoro su naišli na reku.

Zastali su kao po komandi.

— To je bilo tamo — pružio je Harvej ruku nizvodno, gde se Blu Krik „savijao“ i gubio pod ostrim nagibom stena.

Kockar je, međutim, gledao na suprotnu stranu.

Video je da Blu Krik izlazi ispod stena, pravi mali pad i nastavlja ravnicom kroz kanjon.

I Long je pratio taj tok.

— Čudno — promrmljao je Dok.

— Gde izvire Blu Krik?

— Odvaja se od Pekosa — reče Harvej — ali, neko vreme teče pod zemljom. Ne znam tačno gde...

— Znači, podzemna reka? — namršti se Long. — Šta imate na umu, Dok? Osećam da vam se vrti neka ideja poput četiri keca!

— Vort nije tek tako izgubio šešir — razmišljao je glasno kockar.

— Mislite da je namerno spustio niz reku?

— Da.

— Ali, šta nam to može pomoći?

— Vort je nestao iz kolibe — reče Dok. Vratimo se tamo.

Fil Harvej je posmatrao obojicu, ne shvatajući sasvim o čemu pričaju.

— Ja ću otići u grad da obavestim Bruksa — ponudio se. — Vort mi je bio prijatelj.

— Obavestite koga hoćete — nestrljivo će Long. — Mi nemamo vremena, vraćamo se.

Džordžijanac nije uz put objašnjavao šta mu je bilo na umu. Sa svoje strane, Long je hteo ne hteo morao da mu veruje.

Jer, njemu nije padalo ništa na um. Bio je opsednut samo mišlju da neko ne povredi Kej. Od pomisli da nečija druga ruka, a ne

njegova, pada na njeno rame, sav se grčio...

Ovog puta, kockar je jahao ispred. Mladićev konj nije mogao da se meri sa veličanstvenim ždrepcom iz indijanskog plemena Hakamur.

Činilo se da su do Vortove kolibe preleteli, a ne dojahali.

Holidej je sjahao. Long je učinio isto.

Kockar se uputi prema starom bunaru...

Ošamućen, Long ga je pratio poput senke.

— Dok, ne mislite valjda...

— Kako plivaš? — prekide ga ovaj.

— Ja? Dobro, ali...

— A roniš?

— Do đavola — izleti Longu — pa ovaj bunar je presušen?

Holidej se nije dao zbuniti.

— Jedno je jasno — kazao je mirno. — Lupeži imaju prolaz pod zemnom rekam. Oni su dole!

Long nije verovao svojim ušima.

Kockar nastavi:

— Treba da se spustiš niz laso, dole — pokazao je rukom u otvor bunara. — Dole sigurno ima vode. Da bi izbio na površinu reke, a možda i u njihovo skrovište, trebaće ti malo prostora da roniš.

— Ali... sigurni ste u to što govorite? — pitao je Long, zbativši sa sebe kaput.

— Vredi pokušati. Za to vreme, ja ću potražiti prolaz kojim oni odvođe konje.

Long nije oklevao. Ostao je nag do pojasa; videlo se da je snažan, mišićav i elastičan. Jedan kraj lasa vezao je oko pojasa, dok je drugi Holidej namotao o „vratilo” bunara.

— Idem — rekao je odlučno.

— Kad stigneš do vode, povuci dva puta — dobaci mu kockar.

Longova glava nestade s ivice.

Činilo mu se da kraja nikada neće biti. Otvor bunara okrenut nebu postajao je sve manji.

Gore se nazirala kontura kockarevog šešira.

Odjednom, Long oseti prazninu pod nogama. Otvor bunara naglo se proširio. Kao da se deo srušio i otvarao prolaz u podzemlje.

Kraj lasa bio je na izmaku. Long iskrete glavu i, na svoju sreću, vide mutni odsjaj vode.

Noge mu dotakoše površinu.

Povukao je dva puta i zaronio...

Bio je to riskantan potez, pun neizvesnosti i opasnosti.

Ako ne bude mogao naći izlaz, nije imao ni vremena ni daha za povratak. Zato je snažno rukama grabio vodu, u očajničkoj nadi da je Dok Holidej u pravu.

Iznad njega bilo je samo stenje.

Pluća su mu izgledala kao balon koji će se raspući svakog trenutka.

Još nekoliko natčovečanskih trzaja.

Najzad!

Ugledao je ogromnu, tamnu površinu nad glavom. Bio je to siguran znak da je nestalo stenja i da se našao u podzemnoj pećini.

Izronio je sa prigušenim krikom. Vazduha!

Udahnuo je punim plućima...

Kad je osetio da živi i normalno diše, pogledao je oko sebe.

Bila je to velika pećina, kroz koju je proticala reka. Prvo što mu je palo u oči bila je svetlost na drugoj strani, zaklonjena blokom oštih ivica.

Onda je čuo i glasove...

XVII

Vort i Kej bili su vezani jedno za drugo, okrenuti leđima. Nalazili su se na kraju splava.

Sve je manje bilo nade da će se izvući odatle.

Kol Blejzbi je obletao oko devojke, obećavajući joj gomilu gluposti kad pređu granicu. Nudio joj je prstenje, nakit, pravo venčanje u crkvi, udoban život, Haljine, svoju ljubav, a kada je ona na sve to uzvratila prezrivim smeškom, ošamario ju je.

Roni Korbet ga je odvuкао sa splava na stene.

Sad su obojica čučali, mrmljavući.

Dok je nabeđeni vlasnik štamparije ravnodušno otaljavao vreme čekanja, Blejzbi se žalio na hladnoću, na mrak koji se okupljao oko već dogorele baklje, na zarobljenike koji im samo smetaju...

— Jesi li čuo? — najednom se trgao Blejzbi.

— Šta to?

— Šum... Kao da nekog ima nekog tamo — pokazao je prema tami.

Korbet podiže glavu i ovlaš osmotri označeni pravac.

— Smiri se — reče. — Počinje da ti se priviđa...

— Ali, čuo sam!

— Ja ti kažem da nisi — za-reža Korbet.

Kej Keli se trudila da sedi što uspravnije, kako bi joj se veze manje usecale u meso. Vortova malodušnost lagano se prenela i na nju.

Otmičari nisu želeli da ostave za sobom svedoke.

Nju će možda i povesti preko, ali, Vort im je samo smetao.

Čekali su samo na Bruksa, da on presudi!

Otvorila je oči.

Zamalo nije kriknula!

Iznad vode, kao u nekom neverovatnom snoviđenju, opazila je mokru Longovu glavu!

Za trenutak se našla tu, na domaku, široko osmehnuta, a potom nestala iza jedne podvodne stene.

Kej se učini da ima priviđenja.

Međutim, Long se ponovo pojavio i rukom davao čudne znake prema banditima.

Shvatila je!

Činilo joj se da život tek nastaje. Long joj je uneo u vene dovoljno snage da se bori. Vort nije morao da zna, ionako je bio na izmaku.

Morala je da onoj dvojici skrene pažnju na sebe!

Samo tako je Long mogao da se dokopa obale, a odatle i splava.

— Hej — viknula je. Njen glas odjeknu podzemnom pećinom u desetine sličnih, slabijih odjeka.

Vort se trgao iz malaksalosti, Blejzbi i Korbet okrenuše glave.

— Sta je? — prodera se Kol.

— Ne zovem tebe, žgoljavko — uzvрати mu devojka. — Tvoj drug je pravi broj. Šteta što nas nisi upoznao ranije...

— Poludela je — promrmlja Blejzbi.

— Ja? Ti si lud, budalo! Kaži svom drugaru da mi briđe i malo olabavi veze. Neću odleteti!

— Ne dolazi u obzir — odbrusi Korbet.

— Može jedan intervju na uho? — galamila je Kej. — Imam važnih stvari da ti kažem, novinaru! Nije za novine, a nije ni za Kolove klesane pave uši.

Blejzbi opsova, a Korbetovo lice se razvuče u podrugljiv smešak.

— Prebiciu je — razbesne se Blejzbi.

Korbet ga ščepa za ruku.

— Polako, pusti mene...

— Tako je već bolje — dočeka Kej. — Oduvek sam bila slaba prema velikim, snažnim momcima. Kad sam već u nečijim šakama, onda bar da znam da su velike... i muške!

Vort je pomislio da je devojka pomerila pameću.

Ionako je time pogoršavala njihov nezavidan položaj. Samo je falilo da je odvuku negde, obojica...

Korbet je stao na splav, koji se malo zanjihao pod njegovom težinom. Krajičkom oka, Kej je videla kako Long izranja iz vode na drugoj strani, neprimećen od Blejzbija.

— Ti si lukava, mala — dobacio je Korbet — ali, ne možeš više poreći ono što si rekla, zar ne?

— Taman posla. Odveži me, pa ćeš videti.

— Odvezaću te samog od matorog, ali ruke ti neću osloboditi.

— Pa, i to je nešto — smeškala se ona.

Podavila je noge i čekala.

Korbet se malo saže u stranu.

Istog časa njene noge se opružiše i pogodiše štampara u donji deo stomaka.

Jeknuo je i skljkao se na splav.

Blejzbi je odskočio i trgao kolt.

Zakasnio je!

Long se već našao kraj njega.

Dok je shvatio da mu sa druge strane preti veća opasnost, dobio je žestok udarac po bradi. Bila je to prvoklasna ulaznica za dubok san!

Mršavi revolveraš odleteo je na

konopac kojim se splav držao za obalu, i prekinuo ga!

— Laje! — viknula je devojk.

Okretan kao mačka, Long se odbacio od stenja i skočio na splav koji je voda već udaljavala od obale. Istovremeno, Korbet se povratio iz ošamućenosti i izyukao revolver.

Mladić iz Dalasa je nogom izbio oružje iz Korbetovih šaka.

Sada su obojica bili goloruki.

S Korbetom nije bilo tako jednostavno kao sa Blejzbijem. Bio je mnogo snažniji i otporniji. Ali, to nije značilo da je i okretniji.

Sevnuli su prvi udarci. Povio se Long, ali se ubrzo zanjihao i Korbet.

Nemoćni da pomognu, Kej i Vort su posmatrali žestok obračun između lupeža i mladića.

Za to vreme, reka je nosila splav, kojim niko nije upravljao, niti ga usmeravao. Mogao se razbiti o stene i povući na dno vezanu devojk i starog šerifa.

Long je to znao, i pokušavao je da se otarasi Korbeta što je moguće pre.

Ali, snažni razbojnik se uvek po dizao na vreme da ponovo navali.

Unezverena, Kej Keli je upinjala svu snagu da se oslobodi veza. No, što je više zapinjala, one su sve manje popuštale.

Tada je opazila neku senku, na obali.

Otvorenih usta zurila je u nju.

Bio je to Holidej!

Spustio se niz prolaz i sada je zavitlao laso prema splavu.

Konopac je zviznuo kroz vazduh, i u poslednjem trenutku pao na balvan koji je služio kao ograda.

Ne časeći časa, on spretno namotao drugi kraj na jednu izbočinu. Učinio je to u poslednjem času.

Splav je povukao laso, ali samo toliko da se okrene u krug. Ste na nije popuštala, a drugi kraj je takođe čvrsto držao kockar.

Trzaj splava oslobodio je Longu put do Korbetove brade. Bandit se zaklatio i zamahao rukama. Tog časa sevnula je mladićeva pesnica. U taj udarac uneo je poslednji atom snage, i štampar se opružio koliko je dug!

Teško dišući, Long izvuče iz Korbetovog pojasa nož i iseče veze na rukama Kej Keli i Vorta. Instinktivno, devojk mu pade na prsa.

— Ili ćeš baciti tu značku — rekao joj je on — ili ću te ja baciti u ovu vodu!...

Pošto nije dobio ni jedan ni drugi odgovor, Long se okrenu i baci ponovo u vodu. Doplivao je do obale i pomogao Doku da čovuku splav.

Kad su se svi našli na suvom, Long pusti da reka odnese splav.

— Gde li će izići? — pitao se Vort.

— Otprilike do Blejzbijevog ranča — kazala je zagonetno Kej.

— Detektivi sve znaju — zaključio Long. — Dok, stigli ste u pravo vreme.

— Imao sam mali razgovor gore — pokazao je kockar prema površini zemlje.

— Sa kime?

— Sa Bruksom. Hteo je da me nafiluje olovom kada sam pronašao prolaz, ali me je Mig opomenuo na vreme...

— Pasji sin — procedio je Vort — sve nas je vukao za nos. Ipak je učinio jedno dobro delo, na kraju...

— Koje — uglas ga zapitaše Kej i Long.

— Stavio mi je svoju zvezdu na grudi — lupi starac po znački. — Tu nije zgrešio...

XVIII

Vest o hvatanju bande Tea Bruksa zapanjila je Pekos. Ali, neborivi dokazi Randala Vorta oborili su raniju „presudu” o njegovom šerifovanju.

Limena značka ostala je na njegovoj košulji do daljnjeg.

Bruks, Korbet i Blejzbi našli su se iza rešetaka.

Nedostajao je četvrti, koga je Kej Keli ranila u „Žednom grlu”. O nje mu nisu mogli da išćupaju ni reč od zatvorenika, što je bilo logično: uzdali su se da će ih on osloboditi na neki način. Kad — tad!

Plen, brižljivo ostavljan za bekstvo preko meksičke granice, nađen je na Blejzbijevom imanju, sakriven ispod poda.

Randal Vort se čitav taj dan šepurio izazivački po Pekosu.

Bio je toliko zvaničan, da je dozvoljavao samo Harveju i Blundelu da razgovaraju s njim. Ostali su morali malo da pričekaju...

Dok Holidej se opredelio za partiju pokera sa Longom. Posle toga je mogao da produži na istok, prema Sent Anđelu.

Njih dvojica su se uputili prema „Samsonu”.

Sve vreme, Lajonel Long je izgledao ošamućen, mada ne i nesrećan. Izgledao je kao neko ko se nečemu nespretno išćudava. Neko liko puta se počeo iza uha i uzdahnuo.

— Pa? — upita kockar.

— Ona Vivijen... — istisnu Long, kao da je samo čekao da ga Holidej podstakne — nije žena nego đavo!

— Zašto? Biće dobra žena...

— Biće, samo kada?

— Zar je nisi opametio?

— Kako mislite, Dok?

— Pa, sada je napustila posao i posvetiće život tebi...

Long začkilji svojim veselim, kosim očima.

— Šalite se? Osećam da sve znate. Ona nije bacila svoju detektivsku značku...

— Nego?

— ... nagovorila je mene da joj se pridružim — huknuo je Long.

Holidej okrete glavu.

— Stigli smo — reče.

Međutim, kockarnica je bila zatvorena.

— E, to se zove peh — progunda Long, podbočivši se. — „Žedno grlo” se popravlja, a „Samson” zatvorio kapiju sada kad može da nam uzme pare?

— Možda je bolje tako — rekao je kockar. — Ranije ću da krenem.

— Ne vredi da vas zadržavam?

— Ne, ali...

— Šta vam je?

Kockarev pogled ostade prikovan za drveni prag kockarnice.

— Mislim da bi novi šerif mogao nešto i da radi — kazao je.

— Ne razumem...

Upravo se sredinom glavne ulice klatio Vort. Ruke je držao pozadi i otpozdravljao levo i desno. Kada je primetio Longa i Holideja — odjednom je splasnuo. Brzo im je prišao.

— Malo se duvam — priznao je — ali, šta ću... Godinama sam sanjao ovaj trenutak.

— Naravno — složi se kockar. — Ipak, imajte na umu da nećete spavati mirno.

— Zbog koga?

— Bruks ima svog čoveka u gradu, a vi ne znate ko je...

— Saznaću — samouvereno je odgovorio Vort. — Taj se neće dugo kriti! Ranjen je.

— Ima rana koje se mogu brzo zalečiti i sakriti.

— Imate neki predlog, Dok?

Kockar pokaza na prag.

— Pogledajte ove mrlje — reče.

— Prilično su sveže. Možda od sinoć...

Vort se saže i provuče prstima.

— Krv? — istisnu. Onda podiže pogled prema prozorima „Samsona”. — Nemoguće! Zar i on? Tap?

— Treba ga pritegnuti — predloži Long.

— Šerif će to — umeša se kockar. — Provalite unutra i proverite gde je ranjen vlasnik kockarnice.

— I hoću — isprsi se Vort.

On bez razmišljanja izvuče kolt i ispali tri hica u bravu.

Posle toga je ušao unutra.

Pucnji su privukli ljude s ulice, ali, za svaki slučaj ostali su na pristojnoj udaljenosti.

Long se zagleda u Doka.

— Zar mu nećemo pomoći? — upita.

— Zašto? On je šerif...

— Ipak...

— Mora se dokazati — odmahnu glavom Holidej — Time će samo pribaviti poštovanje građana u čije ime nosi zvezdu.

— A ako nastrada?

— Onda ne zaslužuje da je nosi...

Long ućuta.

Iznutra se nije čulo ništa.

Vilijem Tap je ili odmaglio na vreme, ili se skrivao od zakona do večeri. U svakom slučaju, Vort je imao čime da se bakće.

Odjednom, šerif se pojavi na ulazu.

Kolt mu je mlitavo visio u ruci, izgledao je utučen.

— Gde je? — upita Long.

— Ko bi to rekao za Tapa? —
podiže Vort glavu. — Bio je tako
mirań, povučen, strpljiv i pošten...
Mora da su ga nagovorili neka-
ko... ili pretili... Ko zna?

— Ljudi svašta kriju u sebi —
odazvao se Holidej. — On je tamo,
zar ne?

— Jeste!

— Obesio se?

Vort klimnu glavom.

Zatim se udaljio, pognutih rame-
na.

— Kako ste pogodili? — upita
Long kockara.

— To nije teško, ako znate ljude.

— Tapa niste poznavali!

— Ne, ali Vorta jesam.

XIX

Voz za Ebilejn, tri dana kasnije,
usporio je na uzvišenju. Lokomo-
tiva je brektala kao pretovarena
kobila. Dan je bio sunčan, nebo

Teksasa otvaralo se kao plavi cvet
nad žućkastom zemljom između
Brazosa i Kolorado Rivera.

Stešnjeni u kupeu, Long i Vivi-
jen Šo putuju u novu pustolovinu.

Pinkerton je dobio novog čoveka.
Da li će biti dobar detektiv ili ne,
zavisi od nje.

A ona će garantovati za Longa.

U jednom trenutku, mladić je is-
tegao vrat i pogledao u dolinu.

— Do đavola — ote mu se —
učinilo mi se da ga vidim...

— Koga?

— Doka Holideja! Crna tačka, na
belom konju... Mogu se zakleti da
je on!

— Lepi, moraš se opredeliti: Ho-
lidej ili ja?

Long se osmehnu.

— Ti, malecka moja... Ali, vre-
delo je poznavati čoveka iz Džor-
džije.

— Znam! To nećemo nikad za-
boraviti...

KRAJ

Copyright 1976. by
UNIVERSUM PRESS
SVA PRAVA ZADRŽANA

Odgovorni urednik: Svetozār TOMIĆ
Izdaje i štampa NIF „FORUM” Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Štampano: 23. septembra, 1976.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine.
broj 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

NE ZABORAVITE
SLEDUĆI
BROJ DO KA
HOLIDEJA

IZLAZI 7.
NOVEMBRA
1976.

7. oktobar 1976.

